

REPUBLIKA HRVATSKA

DRŽAVNI INSPEKTORAT

10000 ZAGREB - Ulica grada Vukovara 78

Klasa:023-01/06-01/20

Ur.broj:556-02-06-01

Zagreb, travanj 2006.

***IZVJEŠĆE O RADU
DRŽAVNOG INSPEKTORATA REPUBLIKE HRVATSKE
ZA 2005. GODINU***

Zagreb, travanj 2006. god

Uvod

U izvješću o radu Državnog inspektorata za 2005. godine daje se prikaz ustrojstva, nadležnosti i učinkovitosti ustrojstvenih jedinica, uz brojčane pokazatelje o izvršenim nadzorima, kontrolama primjene propisa, utvrđenim povredama propisa i poduzetim mjerama te s isticanjem najkarakterističnijih pojava kršenja propisa i problema u pojedinim područjima nadzora, i suradnje s drugim tijelima i dr.

I. Ustrojstvo i kadrovi

Državni inspektorat osnovan je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija, kao središnje tijelo državne uprave sa zadaćom obavljanja inspeksijskog nadzora u određenim upravnim područjima. Unutarnje ustrojstvo Državnog inspektorata uređeno je Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata koju je donijela Vlada Republike Hrvatske, a Pravilnik o unutarnjem redu donio je glavni inspektor.

Državni inspektorat utemeljen je sa zadaćom obavljanja inspeksijskog nadzora u određenim upravnim područjima: trgovina i obrt, rad i zaštita na radu, elektroenergetika, rudarstvo, posude pod tlakom, stočarstvo, ribarstvo, vinarstvo, šumarstvo i lovstvo te ugostiteljstvo i turizam.

Inspeksijski nadzor iz djelokruga rada Državnog inspektorata obavljaju u prvom stupnju gospodarski inspektori, inspektori rada i zaštite na radu, elektroenergetski inspektori, rudarski inspektori i inspektori posuda pod tlakom raspoređeni u pet područnih jedinica sa sjedištem u Rijeci, Splitu, Osijeku, Varaždinu i Zagrebu, te u 38 ispostava.

Na dan 31. prosinca 2005. godine ukupno je u Državnom inspektoratu bilo 856 zaposlenika.

Radom Državnog inspektorata upravlja glavni inspektor imenovan od Vlade Republike Hrvatske kojoj je za svoj rad izravno odgovoran.

Brojčani pokazatelji državnih službenika i namještenika Državnog inspektorata na dan 31. prosinca 2005. godine dani su u nastavku, kako slijedi.

Zaposleni u odnosu na godine radnog staža

Opis	Broj zaposlenih	Struktura u %
0-5 godina	79	9,4%
6-10 godina	66	7,8
11-15 godina	99	11,7
16-20 godina	147	17,5
21-25 godina	147	17,5
26-30 godina	147	17,5
31-35 godina	103	12,3
35 na više godina	73	8,7
Ukupno	839	100%

Zaposleni u odnosu na stručnu spremu

Stručna sprema	Broj zaposlenih	Struktura u %
VSS	599	71,4 %
VŠ	106	12,6 %
SSS	113	13,5 %
VKV	3	0,4 %
KV	4	0,5 %
NSS I PKV	7	0,8 %
NKV	1	0,1 %
Ukupno	839	100 %

Zaposleni u odnosu na spol

Opis	Broj zaposlenih	Struktura u %
Muški	428	51 %
Ženski	411	49 %
Ukupno	839	100 %

Službenici s obzirom na položeni državni ispit

Opis	Broj službenika	Struktura u %
Položen stručni ispit	791	95,3 %
S obvezom polaganja stručnog ispita	39	4,7 %
Ukupno	824	100 %

Struktura zaposlenih inspektora na dan 31.12.2005.

Naziv radnog mjesta	Prema pravilniku*	Broj zaposlenih
Gospodarski inspektor III. vrste	31	30
Viši gospodarski inspektor u području prometa robe i usluga	140	96
Gospodarski inspektor u području prometa robe i usluga	263	246
Viši inspektori rada (radni odnosi)	40	37
Inspektori rada (radni odnosi)	85	63
Viši inspektori rada (zaštita na radu)	29	26
Inspektori rada (zaštita na radu)	88	56
Viši elektroenergetski inspektor	5	5
Elektroenergetski inspektor	2	2
Viši rudarski inspektori	1	1
Rudarski inspektori	8	7
Viši inspektori posuda pod tlakom	6	6
Inspektori posuda pod tlakom	8	6
Ukupno	706	581

*Pravilnik o unutarnjem redu Državnog inspektorata

Unutarnje ustrojstvo Državnog inspektorata (kroz službe, odjele, područne jedinice, odsjeke i ispostave) postavljeno je tako da inspektorima jamči samostalno postupanje u obavljanju inspeksijskih poslova. Samostalno postupanje inspektora u pojedinačnim slučajevima u cijelosti je usklađeno i koordinirano, a unutarnja komunikacijska mreža uvjetovana je strukturom upravne organizacije.

Treba napomenuti da je donošenjem Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija (NN 199/03) – sada Zakon o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave, izmijenjen djelokrug Državnog inspektorata. Izmjena djelokruga u vezi je s obavljanjem inspeksijskih poslova u upravnim područjima šumarstva, lovstva, stočarstva i ribarstva, pa je imao za posljedicu preuzimanja 51 gospodarskog inspektora za navedeno područje s 1.1.2005 godine u Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva.

II. Analiza rezultata rada

Na poslovima inspeksijskog nadzora iz djelokruga rada Državnog inspektorata tijekom 2005. godine radili su inspektori koji su prema Zakonu o Državnom inspektoratu navedeni kao gospodarski inspektori, inspektori rada, inspektori zaštite na radu, elektroenergetski inspektori, rudarski inspektori i inspektori posuda pod tlakom.

Inspektori Državnog inspektorata su u 335.251 pregledanih objekata tijekom 2005. godine obavili ukupno 763.046 kontrola primjene propisa.

Temeljem utvrđenih povreda propisa poduzete su slijedeće mjere:

- podnijeto je 44.509 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka,
- podnijete su 117 prijave za kazneno djelo,
- naplaćeno je 6.271 kazni na licu mjesta,
- donijeto je 16.474 upravnih rješenja,
- predloženo je oduzimanje protupravno stečene imovinske koristi u iznosu od 178.715.054,00 kuna,
- privremeno je oduzeto robe u vrijednosti od 1.645.939,00 kuna.

U nastavku Izvješća daje se pregled obavljenih poslova po vrstama inspeksijskog nadzora.

1. Gospodarski inspektori

Sukladno utvrđenom djelokrugu rada gospodarski inspektori obavljaju nadzor u području trgovine, obrta, ugostiteljstva i turizma, komunalnog gospodarstva, energetike, kao i u ostalim područjima koja su im stavljena u nadležnost posebnim propisima. U 2005. godini u 239.473 objekta obavljeno je ukupno 652.257 kontrola primjene propisa.

Temeljem utvrđenih povreda propisa poduzete su slijedeće mjere:

- podnijeto je 25.120 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka,
- izdan je 71 prekršajni nalog i naplaćeno 467.600,00 kn,
- podnijeto je 5 prijave za kazneno djelo,
- naplaćeno je 6.180 kazni na mjestu događanja u iznosu od 5.752.145,00 kn,
- donijeto je 7.887 upravnih rješenja,
- izvan prometa stavljeno je robe u vrijednosti od 35.715.054,84 kn,
- predloženo je oduzimanje protupravno stečene imovinske koristi u iznosu od 23.429.352,00 kn,
- privremeno je oduzeto robe u vrijednosti od 1.645.939,42 kn.

Napominjemo da je od početka primjene Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom inspektoratu 08. studenog 2005. godine zbog obavljanja djelatnosti bez dokaza o legalitetu izrečeno 250 usmenih rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti, koja su odmah izvršena pečaćenjem.

Međutim, isto tako sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom inspektoratu manji prekršaji koje su nadzirani subjekti otklonili u roku od 8 dana nisu procesuirani.

Tako je utvrđen broj od 37.116 povreda propisa, a procesuirano ih je 35.353.

Slijedi pregled obavljenih poslova prema vrstama inspeksijskog nadzora gospodarskih inspektora.

1.1. U području trgovine

Obavljeno je ukupno 33.703 inspeksijska nadzora od kojih je u 12.088 nadzora utvrđeno 13.999 povreda propisa iz ovog područja. Radi toga su podnesene 3 prijave zbog kaznenog djela, 9.893 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, izdano je 20 prekršajnih naloga s novčanim kaznama u iznosu od 40.600,00 kuna, na mjestu izvršenja prekršaja naplaćeno je 2.549 novčanih kazni u iznosu od 1.333.645,00 kuna, izdano je 3.412 upravnih rješenja, od kojih je bilo 1.322 rješenja o zabrani poslovanja, 986 rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka, 5 rješenja o obvezi vraćanja potrošačima više naplaćenih iznosa i 113 rješenja zbog drugih kršenja propisa iz područja djelatnosti trgovine. Gospodarski inspektori su izdali 1.537 usmenih rješenja u zapisniku i u 110 slučajeva izvršili ih odmah pečaćenjem prostorija, uređaja i opreme, a u 18 slučajeva ta su rješenja izvršavana novčanim kaznama u iznosu od 180.000,00 kuna.

U nadzorima je utvrđena imovinska korist u iznosu od 19.962.829,05 kuna, koja je u zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka, kao zaštitna mjera, predložena za oduzimanje.

Iz prometa je stavljeno robe u vrijednosti od 27.950.957,85 kuna, te je zbog nelegalnog obavljanja trgovine privremeno, do odluke suda, oduzeta roba u vrijednosti od 1.613.343,79 kuna.

U ovom području nadzora kontrolirana je i primjena slijedećih propisa:

1.1.1. Zakon o trgovini

- najčešće kršenje odredbi Zakona o trgovini odnosi se na nelegalno obavljanje djelatnosti trgovine, obavljanje djelatnosti bez rješenja nadležnog tijela o ispunjavanju zakonom propisanih uvjeta, ne vođenja ili nepropisanog vođenja popisa robe u trgovini na malo ili kod prodaje vlastitih proizvoda na malo.

Stupanjem na snagu **Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom inspektoratu** 08. studenog 2005. godine, zbog obavljanja trgovine bez registracije ili bez rješenja o ispunjenju propisanih minimalno tehničkih uvjeta, gospodarski inspektori su izricali usmena rješenja o privremenoj zabrani obavljanja djelatnosti i ista izvršavali pečaćenjem uređaja i opreme, odnosno poslovnih prostora. Zapečaćeno je 110 objekata do otklanjanja utvrđenih nedostataka, odnosno do ishoda rješenja.

Napominjemo da u nadzorima nije utvrđena povreda propisa o radnom vremenu, jer je utvrđeno da je radno vrijeme i raspored dnevnog i tjednog radnog vremena, kao i radno vrijeme u dane državnih blagdana i neradnih dana u skladu sa propisima poglavarstava, općina, odnosno gradova.

1.1.1.1. Nadzor nad obavljanjem trgovine na veliko i trgovine s inozemstvom naftnim derivatima

Obavljeno je ukupno **38 nadzora** te je utvrđeno slijedeće:

- u **8 nadzora** je utvrđeno da se **djelatnost trgovine na veliko i uvoza naftnih derivata ne obavlja,**
- u **30 nadzora** je utvrđeno da se trgovine na veliko i trgovina s inozemstvom naftnih derivata obavlja te da su **imenovani registrirani za obavljanje navedene djelatnosti,**
- u **10 nadzora** je utvrđeno da se **navedena djelatnost obavlja u tranzitu** (u 7 slučajeva u potpunosti, a u 3 slučaja djelomično) što je suprotno članku 11. i 31. Zakona o trgovini te odredbama Uredbe o uvjetima za obavljanje trgovine na veliko i trgovine s inozemstvom za određenu robu (Narodne novine br. 16/02. i 129/04.) te su navedenim subjektima nadzora izdana rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti temeljem članka 76. Zakona o trgovini, a protiv odgovornih pravnih i odgovornih osoba u pravnim osobama su nadležnim sucima za prekršaj podnijeti zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka temeljem članka 81. stavka 1. podstavka 3. i stavak 2. Zakona o trgovini,
- u **6 nadzora** je utvrđeno da se **djelatnost trgovine na veliko naftnih derivata obavlja bez suglasnosti** Ministarstva gospodarstva sukladno odredbi članka 11. i 31. Zakona o trgovini i odredbama Uredbe o uvjetima za obavljanje trgovine na veliko i trgovine s inozemstvom za određenu robu. te su navedenim subjektima nadzora izdana rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti temeljem članka 76. Zakona o trgovini, a protiv odgovornih pravnih i odgovornih osoba u pravnim osobama su nadležnim sucima za prekršaj podnijeti zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka temeljem članka 81. stavka 1. podstavka 3. i stavak 2. Zakona o trgovini,
- u **7 nadzora** je utvrđeno da se **djelatnost trgovine na veliko naftnih derivata obavlja bez odluke nadležnog upravnog organa** kojom se utvrđuje da prostor udovoljava uvjetima za obavljanje djelatnosti suprotno odredbi članka 24. Zakona o trgovini, te su navedenim subjektima nadzora izdana rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti temeljem članka 75. Zakona o trgovini, a protiv odgovornih pravnih i odgovornih osoba u pravnim osobama su nadležnim sucima za prekršaj podnijeti zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka temeljem članka 81. stavka 1. podstavka 7. i stavak 2. Zakona o trgovini,
- u **5 nadzora** je utvrđeno da se **djelatnost trgovine na veliko naftnih derivata obavlja bez dozvole HERA,** no upravne i prekršajne mjere nisu podnesene pošto je odredbom članka 29. Zakona o izmjenama i dopunama zakona o energiji (Narodne novine br. 177/04.), koji je stupio na snagu dana 23. 12. 2004. godine, propisano da energetske subjekti koji obavljaju energetske djelatnosti za koje je prema odredbama tog Zakona potrebna dozvola moraju

dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti pribaviti u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

1.1.2. Zakon o zaštiti potrošača

Zakon o zaštiti potrošača predstavlja samo jedan od Zakona kojima se uređuje područje pravnih odnosa, u kojima sudjeluju potrošači. S jedne strane, pravilima ovog Zakona u određenim se slučajevima odstupa od općih propisa, a s druge strane pravilima ovog Zakona nadopunjuju se odredbe nekih drugih propisa kojima se uređuje zaštita potrošača. Područje zaštite potrošača je toliko široko, da je nemoguće jednim općim zakonom, kao što je Zakon o zaštiti potrošača urediti pravni položaj potrošača. Stoga je, da bi se u provedbi ovog Zakona ostvarila prava potrošača, potrebno obaviti uvid u mnoštvo drugih propisa kojima se uređuje zaštita potrošača.

Ukupno je obavljeno 24.644 inspekcijska nadzora i utvrđeno 6.431 prekršaja.

Najveći broj utvrđenih prekršaja odnosio se na:

- neisticanje cijena jasno vidljivo i čitljivo, nepridržavanje istaknutih cijena i sl. 56%,
- proizvodi zatečeni na tržištu bez deklaracije ili s nepotpunom deklaracijom 31%,
- nisu istaknuti opći i posebni uvjeti poslovanja 2%,
- ostali prekršaji (neispunjavanje ugovornih obveza, neispostavljanje radnog naloga -predračuna za popravke čija je vrijednost veća od 500,00 kn, propisane isprave za robu nisu bile na hrvatskom jeziku, kamate nisu obračunate i isplaćene po kamatnjaku poslovne banke za unaprijed plaćenu robu, zavaravajuće oglašavanje i sl.) **ukupno: 14%.**

Zbog utvrđenih povreda donijeto je 62+78 rješenja i podnijeto je 4.034 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i naplaćeno 1893 kazne na mjestu događaja, u ukupnom iznosu od 710.200,00 kn.

Privremeno je stavljeno izvan prometa (do otklanjanja utvrđenih nepravilnosti) robe u vrijednosti od 3.036.558,90 kn.

Dakle u 26% pregledanih objekata su utvrđeni prekršaji, što procjenjujemo velikim i zabrinjavajućim postotkom.

Nažalost, poduzete mjere ne djeluju dovoljno učinkovito na suzbijanje nezakonitosti, čime se obezvrjeđuje trud inspektora na suzbijanju utvrđenih nepravilnosti. Tako na primjer, veliki broj podnesenih zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka završava obustavom postupka zbog apsolutne zastare, u pravilu se izriču minimalne kazne predviđene zakonom, postupci dugo traju i sl.

Veliki nedostatak učinkovitije primjene Zakona o zaštiti potrošača, a time i ostvarivanja potrošačkih prava je nedostatan broj upravnih mjera propisan ovim Zakonom, a kada je ta upravna mjera i propisana, postupak donošenja i izvršenja rješenja kojim se nešto zabranjuje, odnosno naređuje iznimno je dugotrajan i složen, tako da u praksi nije dovoljno efikasan, odnosno ne daje dovoljno brzo željene rezultate.

U svim područnim jedinicama Državnog inspektorata zaprimljeno je tijekom 2005. godine ukupno 932 predstavke potrošača i udruga za zaštitu potrošača koje su se odnosile na zaštitu potrošačkih prava.

Dakle od ukupnog broja nadzora nad provedbom Zakona o zaštiti potrošača samo 4% ih je obavljeno po predstavkama potrošača ili udruga, 96% po službenoj dužnosti.

Od 932 predstavke potrošača po kojima su obavljani nadzori, utvrđeno je da su 648 ili u oko 70% slučajeva bile opravdane, pa su gospodarski inspektori poduzeli propisane upravne i kaznene mjere s ciljem osiguranja potrošačkih prava.

Predstavke potrošača najčešće su se odnosile na neizdavanje računa, neisticanje cijena roba i usluga, nekvalitetno izvršavanje usluga, prodaja proizvoda trajnije uporabe bez jamstvenog lista, tehničke upute, upute o rukovanju i slično. Svaku zaprimljenu prijavu (pisanu, telefonom ili usmenu) inspektori su uzeli u razmatranje i u svim slučajevima obavili inspekcijski nadzor iz djelokruga rada gospodarskog inspektora. Kako je već navedeno, u 70 % slučajeva u ovim postupcima, inspektori su

utvrdili povrede Zakona o zaštiti potrošača, te su protiv trgovaca podnijeli zahtjeve za pokretanje prekršajnih postupaka i izricali upravne mjere, ako je to bilo predviđeno propisom.

Bitno je naglasiti da u razmatranju tih predstavki inspektori često dolaze do zaključka da su potrošači neinformirani ili čak krivo informirani o svojim pravima, pa između ostalog često misle da im u inspekcijskom postupku inspektor primjerice može osigurati čak i naknadu štete. Isto tako većina potrošača pored toga što ne zna svoja potrošačka prava, ne zna niti svoje obveze, naročito ako se radi o robi s greškom, koja potrošaču nije mogla biti poznata u momentu kupnje proizvoda ili ostvarivanja prava s osnova jamstva za ispravno funkcioniranje proizvoda.

Broj predstavki potrošača koji je zaprimljen tijekom 2005. (a i prethodne godine) izuzetno je malen, pa bi se pogrešno moglo zaključiti da u ovom segmentu primjene prava, problema gotovo da i nema. Međutim broj prekršaja utvrđenih u nadzorima po službenoj dužnosti to demantira.

Ovakav podatak govori o tome da povreda u poslovanju trgovaca u području primjene ovoga Zakona i te kako ima i da Državni inspektorat po službenoj dužnosti učinkovito i sustavno obavlja nadzore nad poslovanjem trgovaca, te na taj način štiti potrošače u ostvarenju njihovih prava. Kako državni inspektorat nema ulogu educirati i informirati potrošače u njihovim pravima i obvezama, već po Zakonu to moraju činiti Udruge za zaštitu potrošača, to smo mišljenja da je ovakav mali broj podnesaka koji pristiže u Državni inspektorat, rezultat nedovoljne educiranosti potrošača o njihovim pravima.

1.1.3. Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti

Gospodarski inspektori Državnog inspektorata vršili su nadzor nad prometom tehnički složenih proizvoda kod uvoznika i kod trgovaca tim proizvodima. U nadzorima je vršena kontrola primjene propisa koji se odnose na potvrđivanje tehnički složenih proizvoda, opskrbu propisanim ispravama, te deklariranje, označavanje i obilježavanje tehnički složenih proizvoda, a kod uvoznika i kontrole posjedovanja uvjerenja o kakvoći sukladno odredbama Zakona o Državnom inspektoratu i Uredbe o određivanju proizvoda za koje je potrebno uvjerenje o kakvoći.

Ukupno je obavljeno 1255 nadzora te je kod 290 subjekata nadzora ili u 23,10% slučajeva utvrđen jedan ili više prekršaja iz kontroliranog područja nadzora zbog čega je podnijeto 290 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka sa ukupno 397 prekršajnih mjera, izdano je 145 usmenih rješenja i 46 rješenja o zabrani prometa tehnički složenih proizvoda u ukupnoj vrijednosti 1.183.498,00 kn dok se utvrđeni nedostaci ne otklone.

1.1.3.1. Nadzor nad prometom, ispitivanjem i deklariranjem namještaja

Izvršeno je ukupno 610 nadzora (386 kod uvoznika i 224 kod trgovaca) te je kod 65 subjekata nadzora (kod 9 uvoznika i 56 trgovaca) ili u 10,65% slučajeva (2,33% kod uvoznika i 25,00% trgovaca) utvrđena povreda propisa vezano na promet, ispitivanje i deklariranje namještaja. Kod ta 65 subjekata su utvrđene 143 prekršajne mjere, podneseno je 65 zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, donijeto 30 usmenih rješenja o zabrani raspolaganja robom i 17 rješenja o privremenoj zabrani prometa namještajem u ukupnoj vrijednosti od 1.433.447,00 kn dok se utvrđeni nedostaci ne otklone.

Analizom izvješća o nivoima kakvoće namještaja je utvrđeno da je pregledano ukupno 24.604 komada raznog namještaja od čega 23.749 komada iz uvoza i 855 komada domaće proizvodnje te je utvrđeno da osnovne karakteristike namještaja koje se ocjenjuju (izdržljivost, otpornost površine i kakvoća materijala) u 21 % slučajeva zadovoljava najviši nivo kakvoće QI, 46 % zadovoljava nivo kakvoće QII, a 33 % nivo kakvoće QIII.

1.1.3.2. Nadzor nad prometom, homologacijom i deklariranjem dijelova, uređaja i opreme za cestovna vozila

Obavljeno je ukupno 152 nadzora te je u 28 nadzora utvrđeno da su dijelovi, uređaji ili oprema za cestovna vozila stavljeni u promet protivno važećim propisima koji se odnose na deklariranje, homologaciju i obilježavanje tih proizvoda.

Doneseno je 14 upravnih rješenja kojima su proizvodi stavljeni van prometa dok se ne otklone utvrđeni nedostaci u ukupnoj vrijednosti od 131.439,19 kn te je podnijeto 28 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Povreda propisa se odnosila na neispravno deklariranje dijelova, stavljanje u promet proizvoda bez jamstvenog lista, nepoštivanje ugovornih obveza iz jamstva, proizvodi nisu bili označeni propisanim oznakama sukladnosti. Uglavnom su se prekršaji odnosili na promet auto guma, akumulatora, svjetala ispušnih lonaca, filtera za ulje i gorivo, AC pumpe, držače volana, kuglične ležajeve i dr.

1.1.3.3. Nadzor prometa tekstilnih proizvoda, obuće i pokrivala za glavu

Obavljeno je ukupno 4.276 inspekcijskih nadzora te je utvrđeno 1.946 prekršaja ili 45.50% od ukupnog broja nadzora, od toga 102 prekršaja temeljem Zakona o žigu ili 2.38% od ukupnog broja nadzora, odnosno 5.24% od ukupnog broja prekršaja. Donijeto je 702 upravnih rješenja ili 16.42% od ukupnog broja nadzora, od toga 399 usmenih rješenja i 303 pisana rješenja. Usmenim rješenjima je stavljeno van prometa 102.874 komada proizvoda u ukupnoj vrijednosti od 5.137.548,85 kn.

Privremeno je oduzeto 7.065 komada proizvoda neovlašteno označenih tuđim zaštićenim robnim znakom ukupne vrijednosti 614.453,00 kn.

1.1.4. Zakon o zaštiti autorskih prava i srodnih prava

1.1.4.1. Nadzor nad prometom glazbenih i kinematografskih djela snimljenih na nosačima zvuka i slike bez odobrenja autora

U području nadzora nad prometom glazbenih i kinematografskih djela snimljenih na nosačima zvuka i slike bez odobrenja autora je kod 23 subjekta nadzora u prometu zatečeno ukupno 2469 komada nosača zvuka i slike (2143 komada optičkih diskova i 326 komada videograma) u vrijednosti od 75.872,00 kuna, na kojima su snimljena glazbena ili kinematografska djela te video igrice bez odobrenja autora koji su privremeno oduzeti, a protiv prekršitelja su podnijeta 23 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka nadležnim sucima za prekršaje temeljem Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima.

1.1.5. Zakon o žigu

Najčešće su vršeni nadzori nad prometom proizvoda označenih zaštićenim žigom bez odobrenja nositelja prava na žig (krivotvorina). Ti nadzori su vršeni na zahtjev nositelja prava na žig i po službenoj dužnosti. U 2005. godini je obavljeno 4.276 nadzora nad prometom roba kod kojih se očekuje povreda odredaba Zakona o žigu odnosno neovlašteno korištenje žiga na proizvodima (radi se pretežno o tekstilnim proizvodima, obući, kožnoj galanteriji i sl.) te je u 102 nadzora ili u 2,38% slučajeva utvrđena povreda odredbi Zakona o žigu. Iz tog razloga je protiv prekršitelja podnijeto 102 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka te je privremeno oduzeto robe kojom se vrijeđa pravo na žig (krivotvorene robe) u vrijednosti od 614.453,00 kuna.

Iako je uočen znatan pad broja prekršaja u tom području (u 2003. godini prekršaj je utvrđen u 11,96% slučajeva, a u 2004. god. u 8,38% slučajeva) predlaže se i dalje provoditi nadzore u tom području posebice pojačano u PJ Rijeka i PJ Split u turističkoj sezoni.

Problem koji postoji kod provođenja nadzora nad zaštitom prava intelektualnog vlasništva je nedostatak skladišnog prostora za smještaj privremeno oduzete robe kojom se vrijedaju prava intelektualnog vlasništva. Taj problem je naveden i u Nacionalnoj strategiji razvoja sustava intelektualnog vlasništva RH 2005. – 2010. i predviđen za rješavanje u suradnji sa Policijom i Carinskom upravom kao kratkoročna mjera.

1.1.6. Zakon o hrani

Sukladno propisanoj nadležnosti gospodarski inspektori Državnog inspektorata u 2005. godini neposrednim inspekcijskim nadzorima temeljem odredaba Zakona o hrani obavili su nadzore deklariranja hrane u maloprodaji, prije svega pilećeg, govedeg i junećeg mesa, riba, rakova i školjki, mlijeka i mliječnih proizvoda, grožđa, te vina i proizvoda od vina. Obavljeno je ukupno 1.067 kontrola u kojima je utvrđeno 119 nepravilnosti, zbog kojih su poduzete propisane mjere.

1.1.7. Zakon o posebnom porezu na kavu

U području trgovine nadzirana je i primjena Zakona o posebnom porezu na kavu, poduzimane predviđene mjere zbog utvrđenih nepravilnosti. obavljeno je 2007 inspekcijskih nadzora, utvrđen je 361 prekršaj, podnijeto je 311 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, privremeno je oduzeto 2798,06 kg kave i proizvoda od kave u vrijednosti 228.980,00 kn., predloženo je oduzimanje protupravno stečene imovinske koristi u iznosu od 1.291,30 kn i 19 zabrana obavljanja djelatnosti do godine dana.

1.1.8. Zakon o posebnim uvjetima stavljanja brašna na tržište

Inspektori Državnog inspektorata obavili su 1.458 kontrola primjene propisa, utvrdili 12 prekršaja zbog stavljanja na tržišta brašna bez markice i izrekli 3 usmena rješenja kojima je zabranjeno obavljanje trgovine brašnom u roku od 30 dana. Privremeno je oduzeto brašna u vrijednosti 17.629,40 kn. U 5 objekata predložena je zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od 90 dana - 1 godine.

1.2. U području ugostiteljstva i turizma

Mjere i akcije za provedbu turističke sezone, Državni inspektorat započeo je mjesecima prije početka glavne turističke sezone, a u skladu s odlukama Vlade Republike Hrvatske i traženjem od svih nadležnih tijela državne uprave da poduzmu efikasnije mjere suzbijanja svih oblika «rada na crno». Sve aktivnosti Državnog inspektorata obavljale su se koordinirano, a stanje na terenu pratilo se je od početka godine. Tako je Državni inspektorat osigurao provedbu propisa iz područja ugostiteljstva, turizma i boravišne pristojbe sukladno Programu rada za 2005. godinu koji je bio izrađen po fazama, vezanim uz značajnije događaje tijekom godine, kao što su razni blagdani, školski praznici, godišnji odmori i sl. Gospodarski inspektori obavljali su inspekcijske nadzore temeljem planiranih poslova, ali i po prijavama tijela državne uprave, institucija, građana, kao i nezadovoljnih korisnika ugostiteljskih i turističkih usluga. Naime, u predsezoni su provedeni inspekcijski nadzori nad poslovanjem luka nautičkog turizma, smještajnih objekata iz skupine «hoteli» i «kampovi i druge vrste objekata za

smještaj», kao i nad ugostiteljskim objektima koji uslužuju hranom, pićima i napicima, te nad drugim objektima koji se nalaze u blizini graničnih prijelaza, trajektnih luka i pristaništa, na prometnicama i prilaznim putovima do ovih mjesta. Kontinuiran rad u provedbi planskih i programskih zadataka u predsezoni, blagovremene i stručne pripreme, osiguranje dodatnih uvjeta i sredstava rada (motorna vozila, dodatni inspektori na ispomoći iz kontinentalnog dijela, besplatan prijevoz na trajektnim linijama Jadrolinije i dr.), dobra organizacija i koordinacija svih službi unutar Državnog inspektorata, te maksimalan angažman svih gospodarskih inspektora i inspektora rada, doprinijeli su uspješnom odvijanju ove turističke sezone. Pored toga, treba istaknuti dobru suradnju s djelatnicima MUP-a, te direktorima turističkih zajednica, koji su bili na usluzi gospodarskim inspektorima kroz zajednički rad na terenu.

U sklopu mjera i akcija za provedbu glavne turističke sezone u 2005. godini, Područna jedinica Rijeka i Područna jedinica Split dostavile su podatke o obavljenim inspekcijskim nadzorima iz područja ugostiteljstva, turizma i boravišne pristojbe. Iz dostavljenih podataka, proizlazi da su u razdoblju od 13. lipnja do 19. rujna 2005. godine, od Umaga do Cavtata, gospodarski inspektori Državnog inspektorata obavili ukupno 40.618 inspekcijskih nadzora iz područja ugostiteljstva, turizma i boravišne pristojbe od čega 5.253 u ugostiteljskim i turističkim objektima, a 35.365 nad građanima koji pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu, nad vlasnicima kuća i stanova za odmor, te naplatom i uplatom boravišne pristojbe nadležnim turističkim zajednicama. Protiv prekršitelja podnijeto je 6.580 zahtjeva Prekršajnom sudu (i to: 1.311 za ugostiteljske i turističke objekte, a 5.269 nad pružateljima ugostiteljskih usluga u domaćinstvu i nad vlasnicima kuća i stanova za odmor), naplaćeno je 2.323 kazni na mjestu izvršenja prekršaja u iznosu od 2.900.150,00 kuna, donijeto je 47 prekršajnih naloga u iznosu od 411.500,00 kuna, te 1.076 upravnih rješenja o zabrani rada (i to: 552 u ugostiteljskim i turističkim objektima i 524 u domaćinstvima građana) i 591 upravno rješenje o otklanjanju nedostataka (351 u ugostiteljskim i turističkim objektima i 240 u domaćinstvima građana). Tako je iz područja ugostiteljske djelatnosti obavljen inspekcijski nadzor u 3.212 ugostiteljskih objekata koji uslužuju goste hranom, pićem, napicima i slasticama, u 640 smještajnih objekata, te nad 192 pružatelja ugostiteljskih usluga iz pokretnog objekta, pod šatorima, na klupama i sl. Pored toga, obavljeno je i 653 inspekcijskih nadzora glede kampiranja izvan kampa, te je u 519 slučajeva utvrđena povreda propisa. Iz područja turističke djelatnosti obavljena su 132 inspekcijska nadzora putničkih agencija, 133 inspekcijskih nadzora turističkih vodiča, pratitelja, zastupnika i animatora, te 136 inspekcijskih nadzora nad pružateljima ostalih turističkih usluga. Također je obavljeno i 36 inspekcijskih nadzora luka nautičkog turizma, te 33 inspekcijskih nadzora plovniha objekata nautičkog turizma kojima su pružane usluge jednodnevnih krstarenja i izleta, kao i višednevnih krstarenja u svrhu obavljanja turističke gospodarske djelatnosti.

Pored redovnih inspekcijskih nadzora, gospodarski inspektori obavljali su i ciljane inspekcijske nadzore. Tako je u tijeku turističke sezone organizirano niz akcija koje su imale za cilj suzbijanje uočenih negativnih pojava na terenu. Od značajnijih akcija, izdvajaju se akcije na području Zadra, Rogoznice, Makarske, Dubrovnika, te na otocima Braču, Visu, Korčuli i Hvaru gdje je obavljeno 2.602 inspekcijskih nadzora ugostiteljskih i turističkih objekata, kao i nad pružateljima ugostiteljskih usluga u domaćinstvu, te nadzora boravišne pristojbe. Protiv prekršitelja podneseno je 715 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, naplaćeno je 350 novčanih kazni na mjestu izvršenja prekršaja, donijeto je 60 upravnih rješenja o zabrani rada i 51 upravno rješenje o otklanjanju utvrđenih nedostataka. Također, obavljene su i veće akcije na otoku Cresu, Krku, te na Rabu. Pojačani inspekcijski nadzori bespravnog kampiranja tj. kampiranja izvan kampa obavljani su na području Pule, Poreča i Malog Lošinja.

Utvrđene činjenice po provedenom inspekcijskom nadzoru upućuju da su većinom prisutni isti prekršaji na cijelom priobalnom području. Tako su se najčešće povrede propisa iz područja ugostiteljstva i turizma odnosile na: bespravno kampiranje, nedostaci u ispunjavanju propisanih uvjeta, cijene usluga u ugostiteljskom objektu, rad bez propisanih uvjeta, normativi u ugostiteljskom objektu, ne vođenje knjige žalbe, te rad bez registracije djelatnosti i dr. Glede povreda propisa koji su se odnosili na inspekcijske nadzore građana u domaćinstvu i vlasnika i stanova za odmor najčešći prekršaji bili su: rad bez odobrenja za pružanje ugostiteljskih usluga smještaja, ne prijavljivanje turističkoj zajednici (najvećim dijelom vlasnika kuća i stanova za odmor), ne vođenja popisa gostiju, ne isticanje standardizirane ploče, ne izdavanje računa, ne isticanje cijena, ne uplaćivanje boravišne

pristojbe turističkoj zajednici i dr. Tako su inspektori u 524 slučaja upravnim i prekršajnim mjerama sankcionirali nelegalno pružanje usluga smještaja gostima u domaćinstvima građana. Također je utvrđeno 1.668 prekršaja glede ne prijavljivanja gostiju turističkoj zajednici, 603 prekršaja vezano za ne vođenje popisa gostiju, 460 prekršaja radi ne isticanja standardizirane ploče, 421 prekršaj glede ne izdavanja računa, 407 prekršaja glede ne isticanja cjenika usluga, te 314 prekršaja radi ne uplaćivanja turističkoj zajednici boravišne pristojbe.

Iz ostvarenih rezultata, u promatranom periodu, vidljivo je da je velika aktivnost inspektora na terenu bila usmjerena na inspekcijske nadzore u području pružanja ugostiteljskih usluga građana u domaćinstvu, kao i na plaćanje boravišne pristojbe vlasnika kuća i stanova za odmor, te je posebno dan akcent na suzbijanje rada « na crno», ne prijavljivanje gostiju turističkoj zajednici, kao i ne uplaćivanje boravišne pristojbe. Pažnja je posvećena i ilegalnom iznajmljivanju smještajnih objekata od strane stranih državljana.

1.3. U području kvalitete robe s uvjerenjem

Ukupno je obavljeno 127.243 inspekcijskih nadzora te je donijeto 437 rješenja, podnijeto je 114 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, a vrijednost robe zabranjene za stavljanje u promet iznosi 5.804.187,98 kn.

U 13 slučajeva je predloženo oduzimanje protupravno stečene imovinske koristi u vrijednosti od 550.479,00 kuna.

1.4. U području komunalne djelatnosti

Iz područja komunalne djelatnosti i zaštite potrošača u vezi obavljanja javnih usluga obavljeno je ukupno 1.520 kontrola obavljanja javnih usluga i komunalnih usluga koje se ne smatraju obavljanjem javnih usluga, te je utvrđeno 1.250 raznih nepravilnosti zbog kojih su poduzete slijedeće mjere:

- podnijeto je 350 zahtjeva prekršajnim sudovima,
- izdano je 87 rješenja o zabrani naplate iznosa koji se ne odnose na stvarnu potrošnju, ili o obvezi isključenja iz komunalne infrastrukture.

Raznih prijava i predstavki potrošača protiv trgovaca, koje su se odnosile na njihova prava i zaštitu u ovom području nadzora bilo je ukupno 46. Sve su u potpunosti ispitane i obrađene u pokrenutim inspekcijskim postupcima.

Od svih vrsta komunalnih usluga koje su uređene Zakonom o komunalnoj djelatnosti, samo četiri su obuhvaćene i odredbama Zakona o zaštiti potrošača kao javne usluge (usluga prijevoza u javnom gradskom i prigradskom prometu, opskrba pitkom vodom, odvodnja otpadnih voda i održavanje čistoće), a nisu obuhvaćene ostale usluge koje se smatraju komunalnim uslugama koje se pružaju i naplaćuju potrošačima izravno (održavanje groblja, krematorija i prijevoz pokojnika, te obavljanje dimnjačarskih usluga) ili neizravno imaju utjecaj na potrošače u ekološkom pogledu kao i kakvoći življenja (odlaganje komunalnog otpada, održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, tržnice na malo i javna rasvjeta). Te su komunalne usluge uređene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, pa je pozitivna okolnost da je tim Zakonom propisana nadležnost gospodarskih inspektora Državnog inspektorata za inspekcijski nadzor primjene njegovih odredbi, čime se sve usluge potrošačima kao i predstavke potrošača u području komunalne djelatnosti mogu cjelovitije i na istoj instanci obuhvatiti nadzorima i rješavati u okvirima postojećih zakonskih rješenja za poduzimanje upravnih i kaznenih mjera.

Odredbama članka 22. Zakona o zaštiti potrošača propisane su za javne usluge koje se pružaju potrošačima temeljne obveze kojih se pružatelji javnih usluga, koji se u smislu Zakona smatraju trgovcima, moraju pridržavati u svome poslovanju:

- obveza da prodaju javne usluge, načelno, obračunavaju na temelju ostvarene potrošnje u obračunskom razdoblju, primjenom tarifnog sustava, kao i na temelju posebnih propisa,
- da potrošaču unaprijed omoguće upoznavanje sa svim uvjetima korištenja javnih usluga koje pružaju,
- da te uvjete objave javno (kroz javna glasila ili slično),
- da ima osnovano **povjerenstvo za reklamacije potrošača** u kojemu trebaju biti zastupljeni predstavници udruga za zaštitu potrošača,
- da povjerenstvo mora na primljene reklamacije potrošaču odgovoriti pisanim putem.

Istim je člankom propisano da:

- **tijela koja odlučuju o obvezama i pravima potrošača javnih usluga moraju imati osnovana savjetodavna tijela u kojima su uključeni i predstavnici udruga potrošača,**
- da odluke o pravima i obvezama potrošača javnih usluga mogu donositi nakon dobivenog mišljenja savjetodavnog tijela.

Ukupno je obavljeno 704 kontrole primjene propisa, u kojima je utvrđen 205 slučajeva kršenja propisa, zbog čega je podnijeto 257 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. Donijeto je 61 upravno rješenje kojima je zabranjeno obavljanje određene komunalne djelatnosti, a najviše se radilo o zabranama obavljanja usluga prijevoza pokojnika bez koncesije ili bez ugovora JLS (u 12 slučajeva), o otklanjanju nedostataka (u 9 slučajeva), o vraćanju naplaćenih iznosa i ostalo (u 11 slučajeva) i naloga o isključivanju građevina iz komunalne infrastrukture (29).

U nadzorima primjene odredbe Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je davatelju komunalne usluge zabranjeno priključivanje objekata na komunalnu infrastrukturu (voda, odvodnja) bez odgovarajućeg akta kojim se odobrava građenje kao i potvrde građevinskog tijela da se ne vodi postupak obustave građenja, gospodarski inspektori su nadzorima obuhvatili:

- 9.259 građevina koje su priključene na komunalnu infrastrukturu za opskrbu vodom,
- 2.555 građevina koje su priključene na komunalnu infrastrukturu za odvodnju,
- i za 5.985 građevina utvrdili da su komunalna društva pribavila potvrdu da li se vodi ili ne vodi postupak obustave građenja,
- i za 4.600 građevina utvrdili da komunalna društva nisu pribavila potvrdu da li se vodi ili ne vodi postupak obustave građenja,
- i za 9.318 građevina koje su priključene na komunalnu infrastrukturu utvrdili da imaju građevinske dozvole,
- i za 1.062 građevine koje su priključene na komunalnu infrastrukturu utvrdili da nemaju građevinske dozvole,
- podnijeli 348 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, te
- donijeli 29 upravnih rješenja o isključivanju građevina iz komunalne infrastrukture.

1.5. Usluge

U području usluga kontrole su bile usmjerene na otkrivanje i suzbijanje djelatnosti koje se obavljaju bez odobrenja nadležnog tijela ili suprotno odobrenju, pružanju usluga bez udovoljavanja propisanih općih uvjeta, neisticanje tvrtke, na zaštitu korisnika usluga od raznih vidova oštećivanja, posebice onda kada je u pitanju kvaliteta usluge i visina naplaćene cijene za izvršenu uslugu.

U ovo područje, uz kontrole obavljanja legalnih proizvodnih i uslužnih obrta, uvrštene su i kontrole koje se odnose na obavljanje nadriobrta od strane fizičkih osoba u vlastitim privatnim prostorima nedostupnim inspeksijskim kontrolama bez sudskog naloga.

U izvještajnom razdoblju u području usluga izvršeno je:

- 5054 inspekcijska pregleda
- 13305 inspekcijskih kontrola primjene propisa, utvrđeno je
- 1629 nepravilnosti u poslovanju, pokrenuto je
- 1235 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, donijeta su
- 393 upravna rješenja, naplaćeno je
- 298 mandatnih kazni na mjestu događaja u iznosu od 159.640,00 kn
- izvan prometa stavljeno robe u iznosu od 493.247,13 kn
- privremeno oduzeto robe u vrijednosti od 15.228,26 kn i
- prekršajnom sudu predloženo oduzimanje protupravno stečene imovinske koristi u iznosu od 890.173,23 kn

1.5.1. U području prijevoza putnika

U javnom prometu je, u suradnji sa inspektorima cestovnog prometa i prometnom policijom, obavljeno 480 kontrola primjene propisa u kojima je utvrđeno 57 nepravilnosti, podnijeto 57 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka i donijeto 18 rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti. Obavljene kontrole i poduzete mjere u najvećem se broju odnose na odredbe Zakona o cestovnom prometu u nadzorima obavljanja taksi usluga bez koncesije koje izdaju tijela lokalne samouprave.

Naročito je istaknut problem obavljanja usluga autotaksi prijevoza putnika, koje na određenim područjima lokalne samouprave mnoge osobe obavljaju nelegalno (bez legaliteta djelatnosti ili bez koncesije). Obzirom da je Državni inspektorat ovlašten za inspekcijski nadzor nad primjenom odredbi Zakona o prijevozu u cestovnom prometu kojima je uređeno pitanje uvjeta i načina obavljanja autotaksi prijevoza tek od kraja 2004. godine (licenca, koncesija), ta usluga je od početka 2005. godine pod pojačanim nadzorom ovog Inspektorata.

1.6. U području energetike

Ukupno je obavljena 101 kontrola primjene propisa, u kojima je utvrđeno 5 nepravilnosti, zbog kojih je podnijeto 4 zahtjeva prekršajnome sudu, te su donijeta 3 rješenja, od kojih jedno o zabrani rada, a dva o vraćanju više naplaćenih iznosa potrošačima.

1.7. Ostalo

U ovoj rubrici evidentirane su uglavnom:

- kontrole nenamjenskog korištenja loživog ulja EL odnosno nenamjenskog korištenja eurodizel-dizelskog goriva obojenog plavom bojom koje smo obavljali prema Zakonu o porezu na promet naftnih derivata (NN br. 55/00, 101/00, 27/01 i 107/01) o čemu smo dostavljali redovita polugodišnja izvješća, te
- kontrole odnosno sudjelovanje u popisu robnih zaliha koje smo obavljali prema Zakonu o državnim robnim zalihama (NN br. 69/98), Zakonu o strateškim robnim zalihama (NN br. 87/02) i prema Punomoći Ministarstva gospodarstva, Ravnateljstva za robne zalihe i to u prosincu 2005. godine. Gospodarski inspektori sudjelovali su u radu popisnih komisija odnosno nadzirali tijek popisa.

1.7.1. Nadzor nad nenamjenskim korištenjem ulja za loženje ekstra lakog EL i eurodizel-dizelskog goriva obojenog plavom bojom (plavog dizela) za pogon motornih vozila, vozila na motorni pogon, plovni objekata i dr.

Gospodarski inspektori obavljali su nadzor nad nenamjenskim korištenjem ulja za loženje EL za pogon motornih vozila i nenamjenskim korištenjem eurodiesel – dieselskog goriva obojenog plavom bojom za pogon motornih vozila, plovni objekata i drugih motora prema Zakonu o posebnom porezu na naftne derivate.

Obavljeno je 6.869 kontrola primjene propisa od čega je u 537 nadzora ili u 7,84% slučajeva utvrđeno nenamjensko korištenje ulja za loženje ekstra lakog, a u 21 nadzoru ili 0,30% slučajeva je utvrđeno nenamjensko korištenje eurodizel-dizelskog goriva obojenog plavom bojom. Zbog utvrđenih povreda podnijeto je 505 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka nadležnim Carinarnicama pri Carinskim upravama Ministarstva financija.

2. Inspektori rada

Uvodni dio

Sukladno Metodologiji za izradu godišnjeg izvješća o radu inspekcijских službi Klasa: 042-01/97-01/03, Ur.broj: 5030107-97-1 koju je Vlada Republike Hrvatske donijela 27. studenoga 1997. godine, "središnje inspekcije" podnose i dostavljaju Vladi Republike Hrvatske godišnje izvješće o radu.

Temeljem odredbi čl. 4. i 19. Zakona o Državnom inspektoratu («Narodne novine» 76/99, 96/03, 151/03, 160/04, 174/04, 33/05, 48/05, 129/05 i 140/05 nastavno: Zakon), te odredbi čl. 20. Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata («Narodne novine» br. 66/05, nastavno: Uredba), ova Služba koordinira, organizira i obavlja poslove nadzora provedbe zakona i drugih propisa, kojima se uređuju odnosi između poslodavaca i radnika (**radni odnosi i zaštita na radu**), pa slijedom toga su u Službi ustrojena dva odjela, Odjel radnih odnosa i Odjel zaštite na radu.

2.1. Inspektori rada za radne odnose

Inspektori rada za radne odnose nadziru provedbu propisa kojima su uređeni radni odnosi između radnika i poslodavaca, no obavljaju inspekcijske poslove i u drugim upravnim područjima, kada je to određeno posebnim zakonom, ali valja naglasiti da sukladno odredbama čl. 221. st. 1. Zakona o radu («Narodne novine» broj 39/95, 54/95, 64/95, 117/01, 82/01, 114/03, 142/03, 30/04 i 68/05) ne nadziru provedbu propisa kojima se uređuju radni odnosi između radnika i poslodavaca, kada je posebnim propisima određeno da te poslove obavljaju neke druge inspekcijske službe.

Tako, primjerice, nadzor nad provedbom Zakona o državnim službenicima ("Narodne novine" br. 92/05), kojim su u najvećoj mjeri uređeni radni odnosi zaposlenih u tijelima državne uprave, pravosudnim tijelima, kaznenim tijelima, stručnoj službi Hrvatskoga sabora, Ureda predsjednika Republike Hrvatske, stručnoj službi i uredima Vlade Republike Hrvatske, stručnoj službi Ustavnog suda Republike Hrvatske, stručnim službama pučkog pravobranitelja, pravobranitelja za djecu, pravobranitelja za ravnopravnost spolova, Državnom uredu za reviziju i u drugim tijelima koja se osnivaju za obavljanje državne službe, kao i nadzor nad provedbom drugih zakona i propisa koji se primjenjuju na službenike, te njihova prava iz državne službe, sukladno odredbama čl. 142. i 143. toga Zakona, provodi upravna inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

Slično je i sa propisima, kojima se uređuju radni odnosi u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, te učeničkim domovima i drugim pravnim osobama, koje obavljaju

odgojno-obrazovnu djelatnost, osim visokih učilišta (Zakon o osnovnom školstvu, Zakon o srednjem školstvu i dr.), nadzor kojih obavlja Prosvjetna inspekcija (temeljem odredbi čl. 7. st. 1. i čl. 8. st. 1. Zakona o prosvjetnoj inspekciji – "Narodne novine" br. 50/95 i 73/97).

Nadalje, Prosvjetna inspekcija Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa nadzire primjenu odredbi glede radnih odnosa u visokim učilištima (posebno školsku i stručnu spremu odgajatelja, nastavnika i drugih radnika..., natječaje i obavljanje izbora nastavnika i drugih radnika, te prava i dužnosti istih) sukladno odredbama čl. 2. i 3. Zakona o prosvjetnoj inspekciji (NN br. 5/81, 39/87 i 26/93).

Odredbama čl. 144. i 148. Zakona o zračnom prometu ("Narodne novine" br. 132/98, 100/04 i 178/04) utvrđeno je da inspeksijski nadzor nad provedbom odredaba toga Zakona, propisa donesenih na temelju toga Zakona i međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku, a odnose se među inim i na zrakoplovno osoblje, pomoćno zrakoplovno i drugo stručno osoblje obavljaju zrakoplovni inspektori (ili druge stručne osobe) Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka, te da inspeksijski poslovi koji se odnose na spomenuto osoblje obuhvaćaju poglavito nadzor nad primjenom propisa o radu i načinu obavljanja stručnih poslova tog osoblja, stručnom osposobljavanju i dozvolama tog osoblja, njihovoj stručnoj i zdravstvenoj sposobnosti, trajanju radnog vremena i vremena letenja, trajanju prijevoza i spremnosti, broju uzlijetanja i slijetanja (u tijeku radnog vremena) kao i dužini dnevnog odmora spomenutog osoblja. Slične odredbe sadrže i neki drugi propisi.

Inspektori rada za radne odnose su tijekom 2005. godine, sukladno Programu Vlade Republike Hrvatske, nadzirući provedbu propisa iz svoje nadležnosti, posebno pojačane aktivnosti usmjerili na nadzor provedbe propisa o radnim odnosima kojima se uređuju: obveze poslodavaca da radnike u propisanim rokovima prijave nadležnim tijelima mirovinskoga i zdravstvenoga osiguranja; zapošljavanje i rad malodobnika, žena, trudnica i invalida (uključivo i prekovremeni i noćni rad); korištenje prava na dnevni, tjedni i godišnji odmor; obveze poslodavaca o uručenju radnicima obračuna iz kojih je vidljivo kako su utvrđeni iznosi plaća, naknada i otpremnina, odnosno ako ih na dan dospelosti ne isplati ili ne isplati u cijelosti o uručenju obračuna tih iznosa koje je bio dužan isplatiti; evidencije o radnicima i o plaćama; zapošljavanje i rad stranaca; davanje prednosti pri zapošljavanju nezaposlenim razvojačenim hrvatskim braniteljima i drugim osobama iz čl. 35. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine" br. 174/04 i 92/05), kako bi otkrivanjem nezakonitosti i poduzimanjem propisanih mjera utjecali na provedbu tih propisa i realiziranje Programa Vlade, koji se odnosi na cjelovito ostvarivanje radnih i socijalnih prava građana. U tom cilju pojačana je suradnja i sa udrugama radnika i udrugama poslodavaca.

Posebna pažnja posvećena je manjkavostima u propisima čiju provedbu ovi inspektori nadziru, te smo resornim ministarstvima i drugim nadležnim tijelima predlagali izmjene i dopune, koje bi mogle dovesti do poboljšanja stanja i učinkovitijeg rada inspektora.

Inspektori rada za radne odnose nadzirali su u 2005. godini primjenu sljedećih propisa:

1. Zakona o radu (NN br. 39/95, 54/95, 64/95, 117/01, 82/01, 114/03, 142/03, 30/04 i 68/05),
2. Zakona o strancima (NN br. 109/03 i 182/04),
3. Stečajnog zakona (NN br. 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 197/03 i 187/04), odredbe čl. 120. i 121.,
4. Zakona o evidencijama u oblasti rada (NN br. 34/91 i 26/93),
5. Zakona o blagdanima, spomendanima i neradnim danima u Republici Hrvatskoj (NN br. 136/02 - pročišćeni tekst i 112/05),
6. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (143/02),
7. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (NN br. 32/02, 86/02, 114/03 i 151/03), odredbe čl. 3. st. 2., 3., 4., 5. i 6.,
8. Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem (NN br. 71/99),

9. Zakona o obrtu (NN br. 49/03 – pročišćeni tekst), čl. 29.,
10. Odredbe čl. 35. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (NN br. 174/04 i 92/05),
11. Zakona o mirovinskom osiguranju (NN br. 102/98, 27/00, 59/01, 109/01, 147/02, 117/03, 30/04, 177/04 i 92/05), odredbe čl. 13., čl. 34. st. 1., čl. 90. st. 3. i 4., čl. 101. st. 1. t. 1. i 2.,
12. Zakona o zdravstvenom osiguranju (NN br. 94/01, 88/02, 149/02, 117/03, 30/04, 177/04 i 90/05), odredbe čl. 101. i 102.,
13. Zakona o Državnom inspektoratu (NN br. 76/99, 96/03, 151/03, 160/04 i 174/04, 33/05, 48/05, 129/05 i 140/05),
14. Zakona o načinu određivanja zastupljenosti udruga sindikata više razine u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini (NN br. 19/99),
15. Ostalih zakona i drugih propisa koji uređuju odnose između poslodavaca i radnika (radni odnosi), ako istima nije određeno da inspeksijski nadzor njihove provedbe obavljaju druga tijela državne uprave,
16. Konvencije MOR-a koje sadrže odredbe o radnim odnosima, a koje je prihvatila Republika Hrvatska (NN – Međunarodni ugovori br. 2/94, 6/95, 3/00, 5/00, 3/02 i 14/02).

2.2. Inspektori rada za zaštitu na radu

Inspektori rada za zaštitu na radu nadziru provedbu propisa kojima su uređeni sigurnost i zaštita zdravlja radnika na radu kod poslodavaca te osoba koje nisu u radnom odnosu s poslodavcem, odnosno osoba koje se nalaze na stručnom osposobljavanju, učenika i studenata na praktičnoj obuci, osoba koje za vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili odgojne mjere obavljaju naređene poslove, osoba koje obavljaju djelatnost osobnim radom, kao i poslovnih suradnika, djelatnika tijela državne uprave, korisnika usluga i drugih osoba koje dolaze u prostorije i prostore poslodavaca.

Zakonom o zaštiti na radu izuzete su iz nadležnosti inspektora rada za zaštitu na radu osobe na radu i druge osobe u oružanim snagama, redarstvenim službama i kućne pomoćnice. Isto tako, odredbama posebnih zakona utvrđena je nadležnost drugih tijela državne uprave za nadzor provedbe propisa kojima se štiti sigurnost i zaštita zdravlja osoba na radu i drugih osoba na plovnim objektima, u javnom prijevozu, osobama koje u djelatnosti rudarstva obavljaju poslove istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina, te osobama koje obavljaju poslove vatrogastva, razminiranja i fizičke zaštite ljudi i imovine.

Inspektori rada za zaštitu na radu su tijekom 2005. g. sukladno prioritetima propisanim u odredbama Zakona o Državnom inspektoratu, Zakona o zaštiti na radu i drugim propisima, težište aktivnosti usmjerili na nadzore nad provedbom propisa o sigurnosti i zaštiti zdravlja radnika kod poslodavaca kod kojih su se događale smrtne, teške i skupne ozljede na radu i profesionalne bolesti, nadalje kod poslodavca koji su učestalo imali štetne događaje s lakšim posljedicama, kod poslodavaca na privremenim radilištima u djelatnosti graditeljstva, šumarstva i brodogradnje te kod poslodavaca u rizičnim djelatnostima (graditeljstvo, šumarstvo, industrija, poljoprivreda, distribucija električne energije i sl.).

Temeljem odredbi čl. 4. Zakona o Državnom inspektoratu, Zakona o zaštiti na radu i Zakona o gradnji (NN br. 175/03 i 100/04) inspektori rada za zaštitu na radu obavljaju nadzor nad glavnim projektom za gradnju građevina namijenjenih za rad u smislu usklađenosti glavnog projekta s propisima zaštite na radu te obavljaju nadzor nad novoizgrađenim građevinama namijenjenim za rad po pitanju upotrebljivosti projektiranih mjera za sigurnost i zaštitu zdravlja.

Na temelju podataka prikupljenih inspeksijskim nadzorima i analiza središnjeg odjela upozoravali smo na negativna kretanja koja rezultiraju povećanjem broja ozljeda radnika na radu,

posebno šmrtnih i teških ozljeda, te predlagali mjere za poboljšanje ukupnog sustava mjera za osiguranje provedbe propisa o sigurnosti i zaštiti zdravlja radnika.

Inspektori rada za zaštitu na radu obavljali su tijekom 2005. godine nadzore nad provedbom:

- I. Konvencija Međunarodne organizacije rada iz područja zaštite na radu koje je nostrificirala Republika Hrvatska (NN – međunarodni ugovori br. 6/95, 3/02 i 11/03),
- II. Zakona o zaštiti na radu (NN, br. 59/96, 94/96, 114/03 i 100/04)
- III. Propisa donesenih na temelju Zakona o zaštiti na radu i preuzetih temeljem odredbi članka 113. i 114. toga Zakona,
- IV. Tehničkih normativa iz područja zaštite na radu,
- V. Hrvatskih i europskih normi iz područja zaštite na radu.

Od propisa donesenih na temelju Zakona o zaštiti na radu i preuzetih sukladno tom Zakonu naročito se obavljao nadzor nad primjenom sljedećih:

1. Pravilnika o pružanju prve pomoći radnicima na radu (NN, br. 56/83),
2. Pravilnika o utvrđivanju opće i posebne zdravstvene sposobnosti radnika i sposobnosti radnika za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada (NN, br. 3/84 i 55/85),
3. Pravilnika o poslovima s posebnim uvjetima rada (NN, br. 5/84),
4. Pravilnika o zaštiti na radu za radne i pomoćne prostorije i prostore (NN, br. 6/84 i 42/05),
5. Pravilnik o zaštiti na radu u građevinarstvu (Sl. l., br. 42/68),
6. Pravilnika o zaštiti na radu na željeznicama (NN, br. 11/84 i 7/89),
7. Pravilnika o sadržaju plana uređenja privremenih i zajedničkih privremenih radilišta (NN, br. 45/84),
8. Pravilnika o evidenciji, ispravama, izvještajima i knjizi nadzora iz područja zaštite na radu (NN, br. 52/84),
9. Pravilnika o zaštiti na radu pri preradi nemetalnih sirovina (NN, br. 10/86),
10. Pravilnika o zaštiti na radu pri proizvodnji i preradi teških i lakih obojenih metala i njihovih legura (NN, br. 10/86),
11. Pravilnika o zaštiti na radu u šumarstvu (NN, br. 10/86),
12. Pravilnik o zaštiti na radu u poljoprivredi (NN, br. 34/68),
13. Pravilnika o zaštiti na radu pri utovaru i istovaru tereta (NN, br. 49/86),
14. Pravilnika o zaštiti na radu pri mehaničkoj preradi i obradi drveta i sličnih materijala (NN, br. 49/86),
15. Pravilnika o osiguranju smještaja, prehrane i prijevoza radnika koji obavljaju poslove na privremenim radilištima izvan sjedišta organizacije odnosno poslodavaca (NN, br. 7/87),
16. Pravilnika o zaštiti na radu pri korištenju električne energije (NN, br. 9/87),
17. Pravilnika o zaštiti na radu pri radu s tvarima koje sadrže poliklorirane bifenile, poliklorirane naftalene i poliklorirane terfenile (NN, br. 7/89),
18. Pravilnika o maksimalno dopustivim koncentracijama štetnih tvari u atmosferi radnih prostorija i prostora i o biološkim graničnim vrijednostima (NN, br. 92/93),
19. Pravilnika o izradi procjene opasnosti (NN, br. 48/97, 114/02 i 126/03),

20. Pravilnika o vrsti objekata namijenjenih za rad kod kojih inspekcija rada sudjeluje u postupku izdavanja građevnih dozvola i u tehničkim pregledima izgrađenih objekata (NN, br. 48/97),
21. Pravilnik o polaganju stručnog ispita stručnjaka zaštite na radu (NN, br. 114/02 i 126/03),
22. Pravilnik o listi strojeva i uređaja s povećanim opasnostima (NN, br. 47/02),
23. Pravilnik o programu i načinu provjere osposobljenosti poslodavca ili njegovog ovlaštenika za obavljanje poslova zaštite na radu (NN, br. 114/02 i 29/05),
24. Pravilnik o uvjetima za osposobljavanje radnika za rad na siguran način (NN, br. 114/02 i 126/03),
25. Pravilnik o uvjetima pod kojima pravne osobe mogu obavljati poslove zaštite na radu (NN br. 114/02 i 126/03),
26. Pravilnik o ispitivanju radnog okoliša te strojeva i uređaja s povećanim opasnostima (NN, br. 114/02 i 126/03),
27. Pravilnik o programu, sadržaju i načinu provjere znanja poslodavaca ili njihovih ovlaštenika iz područja zaštite na radu (NN, br. 69/05)
28. Pravilnik o sigurnosti i zaštiti zdravlja pri radu s računalom (NN, br. 69/05)

STANJE I DJELOVANJE INSPEKCIJE

Ustrojstveni dio

Ustrojstvo inspektora rada

Sukladno odredbama čl. 8. i 11. Zakona te odredbama čl. 20., 21., 22., 27., 28., 29. i 30. Uredbe, nadzor provedbe propisa o radnim odnosima i o zaštiti na radu obavljaju inspektori rada i viši inspektori rada u područnim jedinicama Državnog inspektorata te ispostavama područnih jedinica, a Služba nadzora u području rada i zaštite na radu sa središnjim Odjelom radnih odnosa i Odjelom zaštite na radu prati provedbu propisa i sudjeluje u izradi propisa čiju provedbu nadzire, poduzima mjere za pravodobno, učinkovito i stručno obavljanje nadzora i poduzimanje propisanih mjera, priprema Program rada i izvješće o radu, izrađuje i predlaže naputke za rad inspektora za provođenje nadzora i daje stručna mišljenja o primjeni propisa iz svog djelokruga, surađuje s drugim tijelima državne uprave, udrugama radnika i poslodavaca, te međunarodnim institucijama, izrađuje nacрте drugostupanjskih rješenja po žalbama koje sukladno odredbama čl. 11. st. 4. Zakona rješava Povjerenstvo za žalbe, izrađuje prijedloge odgovora na tužbu protiv rješenja Povjerenstva za žalbe u području radnih odnosa i zaštite na radu, nadzire stručnost i profesionalnost u radu inspektora, unapređuje metodologiju rada i sl.

Pregled državnih službenika

a) Pregled inspektora rada za radne odnose

Sukladno odredbama članka 21. Zakona, obzirom na ukupan broj radnika u Republici Hrvatskoj (prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje tijekom 2005. godine broj zaposlenih je bio cca 1.360.000 bez zaposlenih u inozemstvu i u međunarodnim institucijama u Republici Hrvatskoj), potreban broj inspektora u području rada bio bi 340, jer je spomenutim odredbama utvrđeno da je jedan inspektor rada (za radne odnose i za zaštitu na radu ukupno), potreban na svakih 4.000 zaposlenih. Potreban broj koji se odnosi na inspektore rada za radne odnose bio bi 170. Pravilnikom o unutarnjem redu Državnog inspektorata utvrđeno je da bi poslove inspektora rada za radne odnose trebalo obavljati ukupno 125 inspektora, od kojih je 7 predviđeno u središnjem Odjelu radnih odnosa, a 118 inspektor u područnim jedinicama – odsjecima za nadzor u području radnih odnosa, odnosno ispostavama. Na dan 31. prosinca 2005. godine u Republici Hrvatskoj je radilo

ukupno 99 inspektora, od čega 95 u područnim jedinicama – odsjecima i ispostavama, te 5 voditelja odsjeka, a 4 inspektora i načelnica odjela u središnjem Odjelu u Zagrebu (tabela 5A u privitku). Dakle, broj inspektora rada za radne odnose i dalje nije sukladan propisima niti odgovara stvarnim potrebama.

Odredbama članka 20. Zakona utvrđeno je da se za inspektora rada za radne odnose može primiti i rasporediti osoba koja, pored zakonom utvrđenih uvjeta za prijem u državnu službu, ispunjava i sljedeće posebne uvjete: visoka stručna sprema pravne struke i najmanje dvije godine radnog staža u struci, te položen državni stručni ispit za inspektora rada, dok se za višeg inspektora rada može postaviti osoba koja ispunjava navedene uvjete za inspektora rada i ako ima najmanje deset godina radnog staža u struci, od čega tri godine kao inspektor rada s položenim državnim stručnim ispitom za inspektora rada.

Svi inspektori rada za radne odnose ispunjavaju zakonom utvrđene uvjete, uz napomenu da manji broj novoprimitljenih inspektora još nema položen državni stručni ispit, a rok za polaganje istoga ističe im tijekom 2006. godine.

b) Pregled inspektora rada za zaštitu na radu

I u ovom godišnjem izvješću kao i u prethodnima upozoravamo na nedostatan broj inspektora rada za zaštitu na radu. Potrebno je naglasiti da je broj inspektora rada za zaštitu na radu neprimjeren, kako propisima, tako i ukupnim poslovima koje u ovom području mora obaviti inspekcija.

Na dan 31. prosinca 2005. g. inspekcijske poslove u prvom stupnju, na razini Područnih jedinica, obavljalo 77 inspektora rada za zaštitu na radu, a dijelom, uz poslove organiziranja i rukovođenja 5 voditelja Odsjeka za nadzor u području zaštite na radu i 3 voditelja ispostava. Uz to, poslove u Odjelu zaštite na radu obavlja 3 inspektora i 1 načelnik Odjela. Od 77 navedenih inspektora, 4 inspektora je započelo raditi tijekom 2005. godine (3 inspektora su tijekom godine napustili inspekciju rada, 3 inspektora su otišla u mirovinu), a 3 inspektora su cijele godine na bolovanju.

Pravilnikom o unutarnjem redu Državnog inspektorata predviđeno je ukupno 127 inspektora rada za zaštitu na radu, od kojih 7 u središnjem Odjelu zaštite na radu, a 120 inspektora u područnim jedinicama – odsjecima za nadzor u području zaštite na radu, odnosno ispostavama (uključujući voditelje odsjeka i načelnika odjela).

Broj inspektora rada u Republici Hrvatskoj utvrđen je spomenutom odredbom u čl. 21. Zakona o Državnom inspektoratu, slijedom kojih bi trebalo djelovati 170 inspektora rada za zaštitu na radu.

Za inspektora rada za zaštitu na radu (čl. 20. Zakona, nakon izmjena u NN. br.129/05) može biti primljena i raspoređena osoba koja pored zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu ispunjava i sljedeće posebne uvjete: *visoku stručnu spremu, odnosno stečen stupanj prvostupnika u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju u području tehničkih znanosti: brodogradnja; elektrotehnika; građevinarstvo; grafička tehnologija; kemijsko inženjerstvo; metalurgija; strojarstvo; tekstilna tehnologija; zrakoplovstvo; raketna i svemirska tehnika; organizacija rada i proizvodnje; sigurnost i zaštita na radu i najmanje dvije godine radnog staža u struci te položen državni stručni ispit za inspektora rada*, dok se za višega inspektora rada za zaštitu na radu može primiti i rasporediti osoba koja ispunjava spomenute uvjete za inspektora i ako ima najmanje deset godina radnoga staža u struci, od čega tri godine kao inspektor rada s položenim državnim stručnim ispitom. Napominjemo da je posljednjim izmjenama Zakona uvedena mogućnost za prijam prvostupnika (do tada isključivo visoka stručna sprema) što će, ukoliko bi se koristilo, bitno smanjiti kompetentnost inspektora rada do te mjere da se pojedini propisani poslovi ne će moći obavljati.

Od ukupno 89 inspektora rada za zaštitu na radu njih 3 su magistra znanosti (480 ECTS bodova po Bolonjskoj deklaraciji), 61 diplomirani inženjer (strojarstvo, elektrotehnika, kemija, arhitektura, građevinarstvo, agronomija, drvna tehnologija, rudarstvo, metalurgija, prehrambena

tehnologija, poljoprivredna mehanizacija, tekstilna tehnologija, pomorski promet i zaštita na radu; 300 ECTS), 20 diplomiranih inženjera sigurnosti, inženjera zaštite na radu, organizacije rada, poljoprivrednih strojeva, elektrotehnike i strojarstva (180 ECTS) i 5 inženjera sigurnosti (120 ECTS).

Četiri inspektora rada za zaštitu na radu nema još položen državni stručni ispit, jednom inspektoratu je zakazan popravni dio ispita a preostala tri inspektora bi isti mogli položiti u propisanom roku.

c) Pregled ovlaštenih službenika za nadzor po posebnim zakonima

Zakonom nije predviđena mogućnost da poslove inspekcije rada po posebnim ovlastima obavljaju neki drugi državni službenici osim inspektora rada. No, tijekom 2005. godine radili su kao vještbenici – stručni suradnici u području radnih odnosa 4 izvršitelja.

Pregled namještenika koji obavljaju poslove za inspektore rada

Namješteničke poslove u područnim jedinicama i ispostavama obavljaju namještenici za sve inspektore Državnog inspektorata, a njihov broj iskazan je u zajedničkoj tabeli broja inspektora, drugih službenika i namještenika Državnog inspektorata.

Uvjeti rada inspektora

Tijekom 2005. godine većini inspektora rada su bili osigurani zadovoljavajući uvjeti rada u pogledu nužne kompjutorske opreme i uredskog namještaja, no potrebno je dodatno pojačano angažiranje nadležnih stručnih službi u Vladi Republike Hrvatske i u Državnom inspektoratu (logistika) kako bi se žurno osiguralo odgovarajuće umrežavanje i na razini područnih jedinica i na razini cijelog Državnog inspektorata tj. operative sa središnjim odjelima i službama, ali i umrežavanje sa drugim tijelima koja vode registre trgovačkih društava, trgovaca pojedinaca, obrtnika, ustanova i sl. ili odgovarajuće evidencije o osiguranicima mirovinskoga i zdravstvenoga osiguranja, o ozljedama na radu i profesionalnim bolestima, o nezaposlenima, o strancima, sudovima radi dostupnosti sudske prakse, i slično, osiguranje odgovarajuće zaštitne opreme, te je za inspektore rada za zaštitu na radu potrebna opskrba dodatnim tehničkim sredstvima za obavljanje nadzora (digitalni fotoaparati, termometri, bukomjeri, luxmetri, ispitivači napona i sl.), kao i odgovarajuća vozila pri nadzoru u šumarstvu i cestogradnji.

Dnevne i noćne akcije kao i nadzori u povodu ozljeda ukazuju na sve češću potrebu međusobnog komuniciranja inspektora, komuniciranja sa voditeljem ispostave – odsjeka, kao i komuniciranja sa središnjim odjelom tijekom obavljanja nadzora, za što je potrebna odgovarajuća dodatna oprema.

Funkcionalni dio

Djelovanje inspektora rada u područnim

jedinicama i ispostavama Inspektorata - prvostupanjski inspekcijski nadzor

a) Inspektori rada za radne odnose

Tijekom 2005. godine inspektori rada za radne odnose obavili su 12.934 nadzora.

Broj otkrivenih nezakonitosti u području radnih odnosa je iznimno veliki i zabrinjavajući (primjerice: otkriveno je i procesuirano 19.672 prekršaja, usporedbe radi u 2004. godini otkriveno je i procesuirano 19.277 prekršaja). Otkrivenost velikog broja prekršaja rezultat je pojačanog angažiranja inspektora rada, dobre suradnje svih vrsta inspektora u sastavu Državnog inspektorata, ali i nekih drugih tijela nadzora, prije svega MUP-a, kao i sve bolje suradnje sa udrugama radnika i udrugama poslodavaca.

Tijekom godine otkriveno je 5.419 nezakonito (ilegalno) zaposlenih, od čega su 1.373 stranca koji su u Republici Hrvatskoj radili bez radne dozvole.

Sukladno Planu kratkoročnih i dugoročnih mjera za suzbijanje sive ekonomije Vlade Republike Hrvatske, pripremljen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom inspektoratu koji je stupio na snagu 8. studenoga 2005. g. te koji je među inim inspektorima rada uz dotadašnje utvrdio i novu ovlast - **privremene zabrane obavljanja djelatnosti poslodavcima u trajanju od 30 dana**, ako se u provedbi inspeksijskoga nadzora utvrde nezakonitosti u svezi sa radom stranaca bez radne dozvole ili u svezi sa radom radnika bez njihovog odgovarajućeg prijavljivanja tijelima mirovinskoga ili zdravstvenoga osiguranja. U prvih oko mjesec i pol dana nadzora poslije dobivanja spomenute nove ovlasti uz nadzor stotinjak propisa i poduzimanja propisanih mjera, inspektori rada su među inim privremeno zabranili obavljanje djelatnosti u trajanju od 30 dana 57-orici poslodavaca kod kojih su zatekli 120 radnika koji su nezakonito radili. Od tih 120 radnika 53 su bili stranci, a 67 državljani Republike Hrvatske.

Ocjenjujemo da je ova mjera u kratkom vremenu dala očekivane pozitivne rezultate, jer je broj otkrivenih nezakonito zaposlenih, u dvomjesečju studeni-prosinac 2005. g., u kojemu je većim dijelom već bila na snazi nova mjera zabrane obavljanja djelatnosti pao za 35 % (podaci o zatečenim nezakonito zaposlenim radnicima u početku 2006. godine su slični zadnjem dvomjesečju u 2005. godini). Ova mjera bi vjerojatno bila još učinkovitija da je u propisima o mirovinskom i zdravstvenom osiguranju utvrđena obveza prijave radnika tim tijelima prije početka rada, da je u propisima o radnim odnosima utvrđeno još preciznije razgraničenje bitnih obilježja ugovora o radu u odnosu na obilježja nekih ugovora građanskog prava, te da su u Zakonu o strancima preciznije uređene iznimke od obveze pribavljanja radne dozvole.

Poduzimajući propisane mjere po obavljenim inspeksijskim nadzorima tijekom godine je doneseno 780 rješenja – zaključaka, te je protiv poslodavaca i odgovornih osoba poslodavaca (kada su poslodavci pravne osobe) nadležnim prekršajnim sudovima podneseno 7.200 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, zbog sumnje u počinjenje 19.672 prekršaja.

Zabrinjava podatak da je u 2005. godini podneseno 7.200 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, a da su od nadležnih prekršajnih sudova tijekom godine zaprimljene 5.503 odluke (od kojih se većina odnosi na zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka koji su podneseni tijekom 2004. godine ili ranije). Neefikasnost i nedosljednost u pogledu sankcija prekršajnih sudova, otežava rad i uvelike obezvređuje rezultate rada inspektora. Neefikasnost sudstva među inim ima za posljedicu i činjenicu da se od ukupno 5.503 odluka – rješenja prekršajnih sudova zaprimljenih u 2005. godini po ranije pokrenutim postupcima inspektora rada za radne odnose, čak 1.965 (ili 36 %) odnosilo na obustavljanje postupka zbog zastare.

Dakle, ocjenjujemo da odluke sudova koje slijede po zahtjevima inspektora nisu brze, nisu primjerene i skoro nikad ne sadrže «oduzimanje prekršajima nezakonito stečene imovinske koristi», tako da se od značajnog povećanja opsega, a i kvalitete poslova inspektora rada za radne odnose ne vide efekti ili isti nisu srazmjerni spomenutom poboljšanju.

Od 19.672 otkrivenih i procesuiranih prekršaja većina ih se odnosila na:

- ilegalno zapošljavanje, uključivo i nezakonito zapošljavanje i rad stranaca,
- nezakonit prekovremeni rad, rad u preraspodijeljenom punom radnom vremenu i rad noću,
- uskratu pripadajućih prava na dnevni, tjedni i godišnji odmor,

- neuručivanje radnicima odgovarajućih obračuna plaća, naknada plaća ili otpremnine odnosno obračuna tih dugovanja kada ista do dana dospijeća nisu isplaćena ili nisu isplaćena u cijelosti,
- nevođenje propisanih evidencija s područja rada i sl.

Od 780 donesenih rješenja-zaključka, većina ih se odnosila na:

- zabranu rada strancima bez radne dozvole,
- zabranu prekovremenog rada malodobnicima odnosno trudnicama, majkama s djecom do tri godine starosti i samohranim roditeljima s djetetom do šest godina starosti ako nisu dali pisanu izjavu o dobrovoljnom pristanku na takav rad,
- zabranu noćnog rada žena u industriji kada je ocijenjeno da isti nije bio prijeko potreban, odnosno da nije postojala viša sila ili opasnost od kvara na sirovinama,
- zabranu noćnog rada malodobnika.

U 2005. godini je protiv poslodavaca i odgovornih osoba poslodavaca podneseno 76 kaznenih prijava zbog osnovane sumnje da su počinili kazneno djelo povrede prava na rad i drugih prava iz rada (odredbe članka 114. Kaznenog zakona, NN br. 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 105/04 i 84/05).

U izvještajnom razdoblju inspektori rada za radne odnose zaprimili su 32 zahtjeva za nadzorom u smislu ostvarivanja prednosti pri zapošljavanju po odredbama čl. 35. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, od čega je riješeno 20 zahtjeva, 3 su u tijeku rješavanja, a preostalih 9 zahtjeva dostavljeno je drugim nadležnim inspekcijama. Od 20 riješenih zahtjeva za ostvarivanjem prednosti pri zapošljavanju po narečenim odredbama, 7 zahtjeva je kao utemeljeno pozitivno riješeno, a 13 zahtjeva je odbijeno kao neutemeljeno.

Pregled važnijih podataka o utvrđenom stanju i poduzetim mjerama inspektora rada za radne odnose iskazan je u tabelama 1A, 2A, 3A i 4A, koje su u prilogu izvješću.

b) Inspektori rada za zaštitu na radu

Inspektori rada za zaštitu na radu (efektivno 52 inspektora u prvom stupnju) su tijekom 2005. godine obavili 6773 nadzora kod poslodavaca na mjestima rada (stupac 3+4+5+6+7+8 iz tabele 4), 3738 nadzora nad glavnim projektima građevina namijenjenih za rad (stupac 9 u tabeli 4) i sudjelovali u 1627 povjerenstva za tehničke preglede novoizgrađenih građevina namijenjenih za rad (stupac 10 u tabeli 4).

Obavljeno je ukupno 1124 inspeksijskih nadzora povodom smrtnih, teških i skupnih ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i rizičnih poremećaja u procesu rada i 759 inspeksijskih nadzora povodom lakših ozljeda na radu koje su za posljedicu imale više od tri dana izostanka radnika sa rada, dok je tijekom 2004. g. bilo 1026 slučajeva smrtnih, teških i skupnih ozljeda na radu. U svim obrađenim slučajevima evidentirano je 45 smrtno stradalih radnika (37 smrtno stradalih radnika u 2004. g. –21,6 % povećanje) i 1101 teško ozlijeđeni (1031 teško ozlijeđenih radnika u 2004. g. – 6,7 % povećanje). Od ukupno stradalih osoba 118 je žena i 6 učenika. Povećani broj ozljeda na radu rezultat je jednim dijelom povećanih aktivnosti u gospodarstvu koja ne prate na potreban način ulaganja u nove tehnologije, tehničke zaštitne mjere, te općenito poboljšavanje uvjeta rada i zaštitu na radu, naročito u graditeljstvu u kojem postoje izrazite opasnosti po život i zdravlje radnika. Takav rezultat je dijelom i zato što ne postoji učinkovit sustav preventivnih aktivnosti i mehanizama u području sigurnosti i zaštite zdravlja radnika (stimulativni sustavi osiguranja od posljedica ozljeda na radu i profesionalnih bolesti, obrazovni sustav, promotivne aktivnosti i sl.). Ujedno, zbog nedovoljnog broja inspektora rada za zaštitu na radu, sve je manji udio planiranih inspeksijskih nadzora u ukupnom broju inspeksijskih poslova. Posljedice ovih događaja prije svega teško pogađaju ozlijeđene i njihove obitelji, a zatim i zdravstvene i mirovinske fondove. Nažalost ti troškovi se ne prate i ne objavljuju, ali se sa sigurnošću može reći da se radi o velikim iznosima i da na taj način poslodavci dio troškova investicija i troškova proizvodnje prelijevaju u proračune zdravstvenih i mirovinskih fondova.

Broj obavljenih nadzora na privremenim radilištima u djelatnosti graditeljstva, brodogradnje i šumarstva iznosio je 1308, što iznosi približno 21,4 % manje obavljenih nadzora na privremenim radilištima u odnosu na 2004. god.

Prema odredbama članka 93. i 95. Zakona o zaštiti na radu inspektori rada obavljaju nadzor nad glavnim projektom za građevine namijenjene za rad te sudjeluju u tehničkim pregledima novoizgrađenih građevina namijenjenih za rad. Broj pregleda projektne dokumentacije iznosio je ukupno 3738, što je u odnosu na 2004. god. više za 21,7 %, dok je broj obavljenih tehničkih pregleda iznosio 1627, što je povećanje za 16,1 % u odnosu na 2004. god. kada je broj tehničkih pregleda iznosio 1401.

Inspektori su obavljali i druge poslove, kao što su aktivna dežurstva radi mogućih dojava ozljeda na radu, sudjelovanje na raspravama povodom podnesenih prijava kod nadležnih sudova, sudjelovanje na sjednicama Odbora za zaštitu na radu, sastanci, stručna savjetovanja i sl. Broj aktivnih dežurstava iznosio je 1080.

Dakle, ukupan broj svih obavljenih nadzora i drugih propisanih poslova, uključujući i aktivna dežurstva, u 2005. godini iznosio je 13891 (zbroy svih poslova iz tablice 4), što je za 68 poslova više u odnosu na 2004. g. Pri tome treba napomenuti da se u odnosu na 2004. g. bitno više vremena utrošilo u nadzorima nad glavnim projektima, nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gradnji (NN br. 100/04), jer je propisano da inspektor mora dolaziti na sastanke povjerenstava za izdavanje građevinske dozvole u gradske i županijske urede za graditeljstvo i tamo obavljati nadzore nad glavnim projektima. Ujedno su poslovi brojčano povećani u odnosu na prethodnu godinu, tako da je, ukupno gledano, prosječan angažman inspektora povećan.

Na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim nadzorima, inspektori rada za zaštitu na radu su tijekom prošle godine, sukladno odredbama Zakona o Državnom inspektoratu i Zakona o zaštiti na radu poduzeli sljedeće inspeksijske mjere:

- 2002 rješenja o otklanjanju 4328 različita nedostataka na mjestu rada i 989 rješenja o 1483 odgovarajućih zabrana na mjestima rada; od ukupnog broja rješenja na mjestima rada 588 ih je doneseno na privremenim radilištima u svezi 930 povreda propisa;
- 3693 «potvrda» o usklađenosti glavnog projekta sa propisima zaštite na radu i 45 rješenja o odbijanju izdavanja potvrde;
- u 1627 tehničkom pregledu utvrđeno je 2090 nedostataka, o čemu su date primjedbe povjerenstvu za tehničke preglede;
- 130 zaključaka o dozvoli izvršenja, nakon obavljenih kontrolnih nadzora izvršenja rješenja inspektora rada;
- 91 novčanih kazni radnicima i neposrednim rukovodiocima na mjestu izvršenja prekršaja;
- 1750 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka zbog 3483 počinjena prekršaja;
- 107 kaznenih prijava protiv 142 osobe.

Prikaz vrsta i broja obavljenih nadzora te poduzetih inspeksijskih mjera vidljiv je i u tabeli 4 koja je u prilogu ovoga izvješća.

Tijekom 2005. g. dostavljeno je 1099 odluka prekršajnih sudova, od čega se 454 odnosi na zastare (41%). Izrečeno je 1267 prekršajnih kazni i 5 osuda za kaznena djela. Ovakav omjer podnesenih zahtjeva i izrečenih kazni dodatno otežava stanje u ovom području, a posebno rad inspektora.

Djelovanje središnjih Odjela

- drugostupanjski postupak

a) Odjel radnih odnosa

Protiv prvostupanjskih rješenja – zaključaka podnesena je ukupno 51 žalba, od kojih su 33 odbijene kao neutemeljene.

Tijekom 2005. godine protiv rješenja Povjerenstva za žalbe koja su se odnosila na postupke inspektora rada za radne odnose pokrenuta su 3 upravna spora, te u isto vrijeme zaprimljeno 14 presuda Upravnog suda Republike Hrvatske, od čega je u 12 presuda tužba odbijena, a u 2 presude tužba odbačena.

U cilju što kvalitetnijeg i učinkovitijeg obavljanja poslova i zadaće inspektora rada, Služba nadzora u području rada i zaštite na radu i Odjel radnih odnosa Inspektorata su tijekom godine:

- pripremili i održali stručno savjetovanje za inspektore rada radnih odnosa kojima su obuhvaćena sva aktualna pitanja nadzora provedbe propisa o radnim odnosima,
- obavili instruktivno-upravne nadzore kod 4 inspektora rada za radne odnose u područnim jedinicama, tijekom kojih je utvrđeno da jedan broj inspektora u obavljanju inspeksijskih poslova, bilo kod utvrđivanja činjeničnog stanja, bilo kod poduzimanja mjera, nepravilno postupaju, pa je takvim inspektorima objašnjeno kako je trebalo ispravno postupiti, te ih se uz zapisničke naznake nepravilnosti, obvezalo da iste u budućem radu hitno otklone,
- pripremili i održali nekoliko sastanaka sa voditeljima Odsjeka za nadzor u području radnih odnosa radi razmatranja tekuće problematike inspektora rada za radne odnose, planiranja posebnih akcija u nadzoru ilegalnog zapošljavanja i rada stranaca, posebice u nekim djelatnostima (graditeljstvo, brodogradnja, trgovina, pekarska djelatnost, ugostiteljstvo, turizam i sl.), kao i planiranja pojačanog nadzora noćnog i prekovremenog rada, te usuglašavanja stajališta o načinu izvješćivanja,
- pripremali naputke za rad svim inspektorima rada za radne odnose o nadzoru provedbe propisa o radnim odnosima,
- pružali stručnu pomoć inspektorima u rješavanju pojedinačnih složenih predmeta po njihovoj zamolbi, kao i svaku drugu stručnu pomoć u cilju podizanja stručnosti, profesionalnosti i boljih rezultata rada svih inspektora na terenu,
- izrađivali redovita dvomjesečna izvješća i godišnje izvješće o radu,
- sudjelovali pri izradi nacrtu više zakona i drugih propisa, odnosno davali mišljenja o nacrtima prijedloga tih zakona,

Uz obavljanje navedenih poslova pripremljeno je cca 1.950 dopisa i odgovora na podneske radnika, radničkih vijeća, sindikata, poslodavaca, udruga poslodavaca, te nekih pravnih osoba s javnim ovlastima, kao i odgovore na upite tiska i drugih medija, a u svezi s ostvarivanjem i zaštitom prava iz radnih odnosa.

Tijekom godine pripremljeno je stotinjak posebnih izvješća i dopisa Vladi Republike Hrvatske, Saborskim odborima, resornim ministarstvima i Gospodarsko-socijalnom vijeću.

b) Odjel zaštite na radu

U 2005. godini ukupno je uloženo 10 žalbi na prvostupanjska rješenja i zaključke inspektora rada u područnim jedinicama, što je za 11 žalbi manje u odnosu na 2004. g. Rješavajući o tim žalbama, Povjerenstvo za žalbe Državnog inspektorata donijelo je:

- 9 rješenja kojima su žalbe odbijene,
- 2 rješenja kojim su poništena prvostupanjska rješenja i predmeti vraćeni na ponovni postupak,
- 1 rješenja kojima je žalba usvojena i poništeno prvostupanjsko rješenje,
- 3 rješenja kojima su poništena prvostupanjska rješenja i donesena nova rješenja,
- 1 rješenje kojim je žalba djelomično odbijena a rješenje djelomično poništeno i vraćeno na ponovni postupak,

Riješene su 4 žalbe iz 2004. g., sukladno propisanom roku za rješavanje žalbi i u dva predmeta su donesena po dva rješenja (ukupno 16 rješenja).

Ocjenjujući kvalitetu rada inspektora u prvostupanjskom postupku možemo usporediti, da je u odnosu na ukupan broj donesenih rješenja i zaključaka, kojih je u 2005. g. bilo 3166, izjavljeno 0,5 % žalbi, a da je za 0,22 % utvrđena utemeljenost žalbe.

Upravni spor je pokrenut protiv dva rješenja Povjerenstva za žalbe Državnog inspektorata u području zaštite na radu.

Pored navedenih poslova izrade nacrt rješenja o žalbama, obavljali su se i drugi poslovi na temelju Zakona o zaštiti na radu, podzakonskih akata te Pravilnika o unutarnjem redu Državnog inspektorata, kao što su sljedeći poslovi:

- nadzor nad radom inspektora rada u područnim jedinicama (obavljeno 13 nadzora), te su protiv 2 inspektora poduzete propisane mjere,
- obavljanje uvida u inspeksijske akte inspektora rada iz područnih jedinica u svezi obavljenih nadzora povodom smrtnih i skupnih ozljeda na radu i profesionalnih bolesti te praćenje poduzetih mjera i pravilnosti postupaka. Odjel zaštite na radu pregledao je 43 dostavljenih izvješća o obavljenim nadzorima povodom ozljeda na radu. O uočenim nedostacima glede utvrđenih činjenica i poduzetih mjera, inspektori su pismeno obavještavani u vidu službenih zabilješki,
- izrada napatka za rad inspektora rada za zaštitu na radu,
  - nadzori nad glavnim projektima građevina namijenjenih za rad (76),
  - nadzora nad novoizgrađenim građevinama namijenjenim za rad kroz sudjelovanje u tehničkim pregledima (50),
  - priprema odgovora na upite javnih medija glavnom inspektor, a naročito povodom smrtnih, skupnih i težih ozljeda na radu,
  - sudjelovanje u postupku donošenja rješenja za ustanove i trgovačka društva o ovlaštenju za ispitivanje strojeva i uređaja s povećanim opasnostima i radnog okoliša te za obavljanje drugih stručnih poslova iz zaštite na radu, koje donosi ministar nadležan za rad (u smislu obavljanja inspeksijskog nadzora kod ovlaštenih trgovačkih društava i davanja mišljenja Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva),
  - sudjelovanje u postupku donošenja rješenja o oslobađanju od obveze zapošljavanja stručnjaka za zaštitu na radu odnosno ustrojavanja službe zaštite na radu, koje donosi ministar nadležan za rad (u smislu davanja mišljenja nadležnom ministarstvu na temelju izrađenih procjena opasnosti),
  - sudjelovanje u postupku donošenja propisa na način da su davane primjedbe i prijedlozi na prijedloge nacrt zakona i pravilnika,
  - odgovori na upite poslodavaca i drugih stranaka u svezi provedbe propisa zaštite na radu koji su u nadležnosti Državnog inspektorata,
  - suradnja sa Hrvatskom obrtničkom komorom i Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva na provedbi propisa o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu kod malih poslodavaca,

- suradnja sa Hrvatskom obrtničkom komorom i Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva na usklađivanju programa obrazovanja za zanimanja sa propisima o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu,
- suradnja sa brodogradilištima (Splitsko brodogradilište, Brodotrogir, Uljanik ...) povodom povećanog broja smrtnih, skupnih i teških ozljeda na radu,

Ostali poslovi

Viši inspektori rada sa sjedištem u Državnom inspektoratu su, osim poslova navedenih u prethodnoj točki, pružali i stručnu pomoć inspektorima u područnim jedinicama.

U tom smislu je s voditeljima Odsjeka za nadzor u području zaštite na radu i s inspektorima rada za zaštitu na radu održani sastanci na kojima su isti usmjeravani glede načina obavljanja nadzora, donošenja inspekcijjskih akata te primjene odgovarajućih zakona i propisa čiju primjenu nadziru.

Također su sudjelovali i u radu komisije za polaganje stručnog ispita stručnjaka za zaštitu na radu pri Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva, osnovane od strane ministra, sukladno odredbama Pravilnik o polaganju stručnog ispita stručnjaka zaštite na radu, kao i u radu radne skupine, imenovane od strane ministra, za izradu propisa na temelju Zakona o zaštiti na radu.

Odjel zaštite na radu je sudjelovao u radu Odbora zaštite na radu, Radničkih vijeća i stručnih skupina u pojedinim tvrtkama po pitanjima unaprjeđenja stanja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika (Hrvatska elektroprivreda, Hrvatske auto ceste, ...).

Inspektori rada za zaštitu na radu sudjeluju u radu pojedinih tehničkih odbora Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo.

Osim izrade naputaka za rad, nadzora nad radom inspektora, pregleda pojedinih spisa, u kojima su inspektori izravno upućivani na podizanje kvalitete rada, Odjel zaštite na radu je u suradnji sa HEP d.d. i Nastavno obrazovnim centrom HEP-a organizirao osposobljavanje voditelja odsjeka i inspektora rada u struci elektrotehnike za obavljanje inspekcijjskih nadzora nad poslovima na mreži, razvodu, strojevima i uređajima kada su pod naponom električne struje, o čemu su izdane isprave sukladno propisima u obrazovanju.

ZNAČAJNE POJAVE U OBAVLJANJU NADZORA

a) Područje radnih odnosa

Programske aktivnosti inspektora rada za radne odnose usmjeravaju se na način da se prije svega pravodobno obave nadzori inicirani podnescima po kojima inspektori imaju obvezu u propisima točno određenim rokovima donijeti rješenje (primjerice, donošenje rješenja o zahtjevu za ostvarivanjem prednosti pri zapošljavanju hrvatskih branitelja i drugih osoba iz čl. 35. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, donošenje rješenja po zahtjevu za preraspodjelu radnog vremena i sl.), zatim nadzori po podnescima radnika, radničkih vijeća, sindikata, poslodavaca, inspekcijjskih službi i drugih tijela državne uprave, odnosno drugih pravnih i fizičkih osoba (po kojima su inspektori sukladno odredbama čl. 222. Zakona o radu i čl. 37. Zakona, dužni obaviti nadzor te o poduzetim radnjama i mjerama pismeno obavijestiti podnositelja), a tek poslije obavljanja tih nadzora daljnje prioritetne aktivnosti inspektora usmjeravaju se na ciljane nadzore provedbe propisa koji se odnose na zakonitost zapošljavanja i prijavljivanja radnika nadležnim tijelima mirovinskoga i zdravstvenoga osiguranja (uključivo i zakonitost rada stranaca i zapošljavanja malodobnika), na prekovremeni i noćni rad, na odmor (dnevni, tjedni i godišnji) na propisane evidencije o radnicima i o plaćama, na izvršenje obveze poslodavca o uručanju radnicima obračuna plaća, naknada plaća i otpremnina i slično.

Nezakonito zapošljavanje prisutno je u skoro svim djelatnostima, posebno u graditeljstvu, brodogradnji, trgovini, ugostiteljstvu, poljoprivredi, šumarstvu, medijima ..., a najčešće je izraženo kao:

- zapošljavanje radnika bez prethodnog sklapanja ugovora o radu u pisanom obliku, odnosno bez prethodnog uručenja radniku pisane potvrde o sklopljenom ugovoru, kada taj ugovor nije sklopljen u pisanom obliku, ili zapošljavanje radnika na način da oni za poslodavca nesamostalno rade obavljajući poslove koji s obzirom na narav i vrstu rada te ovlasti poslodavca imaju obilježja posla za koji se zasniva radni odnos, ali temeljem raznih oblika "simuliranih (prividnih) ugovora" (ugovor o djelu, ugovor o savjetodavnoj suradnji i sl.), umjesto temeljem ugovora o radu, no i u jednom i u drugom slučaju bez prijavljivanja tih radnika nadležnim tijelima mirovinskoga ili zdravstvenoga osiguranja, odnosno bez uručenja radniku prijave na obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje u propisanom roku,
- zapošljavanje ili rad stranaca u Republici Hrvatskoj protivno zakonu ili bez prijave nadležnim tijelima mirovinskoga ili zdravstvenoga osiguranja, kada je to obvezno,
- zapošljavanje radnika na način da se sa njima sklapaju ugovori o radu s nepunim radnim vremenom (najčešće na 20 sati tjedno) i da se isti prijavljuju tijelima mirovinskog i zdravstvenog osiguranja kao da rade nepuno radno vrijeme, iako rade puno radno vrijeme, pa čak i više od punog radnog vremena.

U svim slučajevima otkrivanja nezakonitog zapošljavanja poduzimale su se prije svega one mjere koje je bilo obvezno poduzimati, a to su:

- protiv poslodavca i odgovorne osobe poslodavca (kada je poslodavac pravna osoba) podnosio se zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, koji sudovi najčešće rješavaju na način da počiniteljima za te prekršaje izriču simbolične kazne, bez oduzimanja počinjenim prekršajem nezakonito stečene imovinske koristi, a nerijetko se ovi postupci obustavljaju zbog nastupanja apsolutne zastare,
- ako je kod poslodavca zaposlen ili radi stranac protivno propisima, uz zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka zbog toga prekršaja obvezno se donosilo i rješenje o zabrani rada takvom strancu (žalba na takovo rješenje odlaže njegovo izvršenje), te se uvijek o tomu obavještavalo Ministarstvo unutarnjih poslova, a po potrebi i druga tijela,
- ako je postojala osnovana sumnja da su odgovorna osoba poslodavca i poslodavac u svezi sa nezakonitim zapošljavanjem počinili i kazneno djelo "povrede prava na rad i drugih prava iz rada" ili koje drugo kazneno djelo, protiv njih se podnosila i kaznena prijava,
- o nezakonitom radu obavješćuje se Hrvatski zavod za zapošljavanje, Ministarstvo financija - Porezna uprava, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (ako se otkrije nezakonit rad umirovljenika), ali po potrebi i druga tijela.

Od 8. studenog 2005. godine u slučaju da se u provedbi inspeksijskoga nadzora utvrde nezakonitosti iz čl. 62. Zakona poslodavcu se uz spomenute mjere izricala i mjera privremene zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od 30 dana uz pečaćenje poslovnih prostorija, prostora ..., što je po našoj ocjeni učinkovito.

Osim spomenutih mjera koje su inspektori obvezni poduzeti, u propisima su za slučaj otkrivanja nekih nezakonitosti predviđene i mjere koje inspektori mogu, ali ne moraju poduzeti, dakle koje ovise o njihovoj ocjeni je li ih učinkovito ili ne poduzimati (primjerice: za neke otkrivene prekršaje postoji mogućnost izricanja kazne na mjestu izvršenja prekršaja, ali kako je rijetka spremnost počinitelja da iste plate, onda bi slijedilo inspektorovo donošenje prekršajnog naloga na koji u pravilu slijedi prigovor pa na kraju opet o istom odlučuje prekršajni sud, kao i kada se odmah za to prekršajno djelo podnese zahtjev tomu sudu, zbog čega su ove mjere rijetke).

Iz izvješća inspektora rada zadnjih godina vidljivo je da je još uvijek puno podnesaka radnika i radničkih vijeća, kojima se traže nadzori i u cilju ostvarenja nekih pojedinačnih prava radnika (primjerice, osporava se odluka poslodavca o izvanrednom otkazu ugovora o radu, ukazuje na to da je poslodavac nerealno utvrdio normative rada zbog čega je radnik primio manju plaću ili naglašava da sudski postupak o nekom spornom pravu iz radnog odnosa dugo traje i slično) očekujući da bi se rješenjem inspektora, umjesto presudom suda, poništila sporna odluka poslodavca ili naredilo poslodavcu da ispuni neku svoju obvezu prema radniku. Ima slučajeva i da poslodavci podnescima traže od inspektora rada nadzor radi poduzimanja mjera za koje oni nisu nadležni, (primjerice, traže zabranu nezakonitog štrajka i naknadu štete koju su pretrpjeli zbog štrajka koji nije organiziran i poduzet u skladu s odredbama zakona).

Takvi zahtjevi inspektorima rada su vjerojatno posljedice što neprimjereno dugog trajanja radnih sporova pred sudom, što čestog i razumljivog ustručavanja radnika da protiv poslodavca pokreću takve sporove, posebice onda kada se oni ne vode zbog prestanka radnog odnosa. Prema t. III. Preporuke br. 81. Međunarodne organizacije rada dužnosti inspektora rada ne bi smjele uključivati poslove miritelja ili arbitra u postupcima o radnim sporovima, što je nadalje potvrđeno i odredbama čl. 114., 115., 116., 126. st. 2., 3., 4., 5., 215. i dr. Zakona o radu, te odredbama čl. 16. st. 1. t. 4 Zakona o sudovima ("Narodne novine" br.3/94, 100/96, 115/97, 131/97, 129/00, 67/01, 5/02, 117/03 i 17/04, 141/04) iz kojih slijedi da nadležni sud odlučuje u sporu radnika i poslodavca.

Osim ilegalnog zapošljavanja zadnjih godina su česta ukazivanja radnika, radničkih vijeća i sindikata na to da im poslodavci ne isplaćuju povećane plaće po osnovu otežanih uvjeta rada, prekovremenog rada, po osnovu rada u dane blagdana i neradnih dana, po osnovu rada noću i u smjenama ... na što po propisima imaju pravo (ova odredba Zakona o radu nije prekršajno sankcionirana), ali inspektori rada nemaju ovlasti umjesto radnika ili sindikata zahtijevati isplate takvih potraživanja niti presuđivati koliko kom radniku poslodavac duguje i nalagati takvu isplatu jer svim potraživanjima od poslodavca radnici slobodno disponiraju (mogu s njim dogovoriti ili prešutno tolerirati neisplatu dijela plaće te tako primjerice pomoći poslodavcu prevladavanje poslovnih poteškoća, možebitno izbjegavanje stečaja i sl., ali mogu isplatu bilo kojeg dugovanja tražiti od poslodavca odnosno putem nadležnog suda ako poslodavac na njihovo traženje ne izvrši svoje obveze).

Poslije nezakonitosti koje su u svezi sa radom stranaca i prijavljivanja radnika na obvezno mirovinsko i osnovno zdravstveno osiguranje (za što smo predlagali i dobili oštrije ovlasti za inspektore rada, koje po našoj ocjeni unatoč nedovoljnim kapacitetima i drugim manjkavostima već daju pozitivne rezultate), najozbiljniji problemi radnika vezani su za nezakoniti obračun plaća, uključivo i propisanih uvećanja za prekovremeni rad, rad nedjeljom, blagdanom, neradnim danom, povremene isplate dijela plaća uz plaćanje propisanih poreza, prireza i doprinosa, a dijela «na ruke» bez uplate propisanih fiskalnih i socijalnih obveza i slično.

Nadzor provedbe spomenutih odredbi propisa je u svezi sa financijskim poslovanjem i u nadležnosti je Ministarstva financija (Porezna uprava – Financijska policija), ali po našoj ocjeni spomenute nadležne inspekcije su nedovoljno angažirane u ovom području, te predlažemo njihovo pojačano djelovanje i oštrije mjere. Obavljajući nadzore iz svoje nadležnosti inspektori rada o svojim saznanjima i sumnjama u zakonitost financijskog poslovanja poslodavaca redovito obavještavaju spomenuta tijela nadzora.

Uz izloženo smo mišljenja da je potrebno preispitati i odredbe u propisima koje inspektore obvezuju na obavljanje nadzora po svakom podnesku fizičke ili pravne osobe jer se inspektori tako uz značajan vremenski angažman nerijetko usmjeravaju na otkrivanje nezakonitosti sa malom društvenom opasnosti i štetnosti čime se smanjuje vrijeme za otkrivanje nezakonitosti s jako velikom društvenom opasnosti i štetnosti (nezakonitosti u svezi sa sivom ekonomijom). Ukazivanja na nezakonitosti u spomenutim podnescima trebala bi samo služiti u operativnom planiranju redovitih i ciljanih nadzora.

b) Područje zaštite na radu

U području zaštite na radu je u 2005. g. došlo do daljeg povećanja obima poslova inspektora koji su određeni već naprijed navedenim propisima, uz to se unutar Državnog inspektorata nastavilo sa

aktivnostima i mjerama za povećanje kvalitete rada inspektora. I dalje se smanjuju planirani redoviti inspekcijski nadzori, primjeriče nadzori na privremenim radilištima, nadzori u rizičnim djelatnostima, nadzori nad radom ustanova i trgovačkih društava ovlaštenih za poslove zaštite na radu i drugi, koji su, iako se i u tim nadzorima poduzimaju sve propisane mjere, imali preventivne učinke u smanjivanju broja i težina ozljeda na radu.

Najodgovorniji posao u radu inspektora rada za zaštitu na radu su svakako nadzori povodom smrtnih, skupnih i teških ozljeda na radu i to od očevida na mjestu događaja pa do poduzimanja odgovarajućih inspekcijskih mjera. S tim u svezi treba naglasiti da u slučaju propusta u provedbi mjera zaštite na radu, a koji su imali za posljedicu ozljedu na radu, inspektori obvezno podnose zahtjeve za pokretanje prekršajnih postupaka i kaznene prijave protiv odgovornih osoba, ali isto tako naređuju poslodavcima poduzimanje odgovarajućih mjera kako se takve ozljede ne bi ponavljale.

Glede podnošenja kaznenih prijava činjenica je da se o ishodima postupaka slabo ili gotovo nikako ne izvješćuje Državni inspektorat, kazneni postupci traju po nekoliko godina.

U svezi očevida teških i smrtnih ozljeda na radu naglašavamo kvalitetnu suradnju sa MUP-om, Odsjekom krvnih delikata (ekipom za očevide) čija je pomoć značajna pri osiguranju mjesta događaja, izuzimanju dokaza, pribavljanju nalaza vještačenja, izrade foto-elaborata.

Poslodavci još uvijek nisu zainteresirani za osiguranje zadovoljavajuće razine sigurnosti radnika na radu, pa zaposlenike ne osposobljavaju za rad na siguran način, a one koji obavljaju poslove s posebnim uvjetima rada (rad na visini, rad u povišenoj buci, rad u okolišu u kojem su povećane koncentracije po zdravlje štetnih tvari, itd.) ne šalju na prethodne i periodične zdravstvene preglede kod specijalista medicine rada. Također se strojevi i uređaji s povećanim opasnostima redovito ne pregledavaju i ne ispituju, s izgovorom poslodavaca da im to poskupljuje proizvode i usluge. Osim prisile upravnim mjerama od strane inspektora rada za zaštitu na radu i preporuka ovlaštenih ustanova i trgovačkih društava za poslove zaštite na radu, nitko drugi u sustavu bitno ne djeluje na ponašanje poslodavaca u području zaštite na radu.

ZAKLJUČNI DIO

a) Područje radnih odnosa

Ocjenjujemo da bi poboljšanju stanja u provedbi propisa o radnim odnosima (kao i propisa u svezi sa radnim odnosima) i učinkovitijem djelovanju inspektora rada za radne odnose moglo doprinijeti slijedeće:

1. Osiguranje puno efikasnijeg djelovanja pravosuđa kako u postupcima po tužbama radnika - sindikata radi zaštite pojedinačnih prava radnika, tako i po zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka odnosno kaznenim prijavama inspektora rada u slučajevima kršenja sankcioniranih odredbi propisa o radnim odnosima uz prioritarno rješavanje takvih predmeta, izricanje primjerenih kazni te uz oduzimanje počiniteljima prekršaja tim prekršajima pribavljene imovinske koristi koju je sud dužan utvrđivati po službenoj dužnosti.
2. Zbog sve izraženije sumnje u točnost evidencija o stvarnom radnom vremenu radnika zadužiti ministarstvo nadležno za rad da se razmotri mogućnost preciznijeg uređenja ovih evidencija u opravdanost sudjelovanja radnika ili njihovog predstavnika u vođenju – potvrđivanju tih evidencija, prije njihovog upućivanja na obračun.
3. Razmotriti mogućnost većeg angažiranja Ministarstva financija u nadzoru provedbe odredbi kojima se uređuju obračuni plaća (uključivo i poreza, prireza i doprinosa), kao i ukupno financijsko poslovanje u svezi s tim.
4. Pojačanje nadzora svih nadležnih inspekcijskih službi koji se odnose na legalitet obavljanja djelatnosti.

5. U Zakonu o radu utvrditi da umjesto inspektora rada prethodno odobrenje za sudjelovanje malodobnika u snimanju filmova, pripremanju i izvođenju umjetničkih, scenskih ili sličnih djela, daju uredi državne uprave u županiji – odnosno Gradu Zagrebu nadležni za poslove rada, kao što je to u slučaju prethodnog odobrenja noćnog rada žena u industriji, a nadzor nad provedbom bi obavljali inspektori rada.
6. Povećanje plaća inspektora te stvaranje pretpostavki za primjerenije vrednovanje rezultata rada inspektora koji ostvaruju nadprosječne rezultate, te za puno efikasniji postupak odgovornosti onih koji ostvaruju nezadovoljavajuće rezultate ili iskazuju neprofesionalizam u radu, kao i poboljšanje ukupnih uvjeta za rad.
7. Povećanje sadašnjeg malog broja inspektora rada.
8. Dodatno intenziviranje suradnje i razmjene informacija između svih tijela nadzora i osiguranje sredstava za njihovo informatičko povezivanje.
9. Kod poslodavaca kod kojih su učestale nezakonitosti, uključivo i uskrata pripadajućih uvećanih plaća za prekovremeni rad..., od strane sindikata odlučnije poduzimati mjere za ostvarenje pojedinačnih prava radnika, i druge oblike sindikalnih akcija sukladno propisima.
10. Razmotriti opravdanost proširenja broja i vrsta nezakonitosti s manjim štetnim posljedicama za koje inspektori ne bi bili obvezni pokretati prekršajni postupak, ako ih poslodavci otklone u određenom kratkom roku od dana otkrivanja takvih nezakonitosti.

b) U području zaštite na radu

Slijedom iznesenog, a u svrhu boljeg i učinkovitijeg rada inspektora rada za zaštitu na radu te u svrhu ukupnog unapređenja zaštite na radu, predlažemo sljedeće:

- s obzirom na postojeći broj inspektora rada za zaštitu na radu te činjenicu da se u zadnje vrijeme broj inspektora kontinuirano smanjuje, posebno motreći u odnosu na broj radnika u Republici Hrvatskoj, a imajući u vidu veliki broj raznovrsnih propisanih poslova, smatramo da je potrebno žurno povećati broj inspektora rada za zaštitu na radu vodeći računa o nedostatku stručnjaka određenog usmjerenja u pojedinim područnim jedinicama,

- donijeti interni akt kojim bi se propisala i osigurala nužno potrebna osobna zaštitna sredstva za inspektore rada za zaštitu na radu pa tako i za druge inspektore u sastavu Državnog inspektorata. Naime, činjenica je da inspektori rada za zaštitu na radu obavljaju nadzore na privremenim radilištima u graditeljstvu, šumarstvu, brodogradilištima i dr. pa bi i sami, s obzirom na prirodu posla, morali biti opskrbljeni pojedinim osobnim zaštitnim sredstvima, a tim više što nadziru kod poslodavaca provedbu osiguranja osobnih zaštitnih sredstava,

- osigurati tehnička sredstva za učinkovitije obavljanje inspekcijskog nadzora (vozila, informatizacija, sredstva za komunikaciju, fotografski uređaji, najosnovniji mjerni uređaji za utvrđivanje parametara radnog okoliša – metar, termometar, bukomjer, luxmetar i sl.),

- početne plaće inspektora povećati i održavati barem u prosjeku plaća visoke stručne spreme u Republici Hrvatskoj

- razraditi sustav vrednovanja rada inspektora sukladno kvaliteti i količini rada te efikasniji postupak odgovornosti za nesavjestan i neprofesionalan rad.

U smislu nadzora nad provedbom Zakona o zaštiti na radu i podzakonskih propisa te stvaranja kvalitetnijeg sustava praćenja stanja zaštite na radu, predlažemo:

- zadužiti Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva da nastavi rad na reviziji zastarjelih i donošenju novih provedbenih propisa na temelju Zakona o zaštiti na radu,

- stvoriti pravne pretpostavke te inicirati stvaranje kvalitetnijeg sustava praćenja stanja zaštite na radu u smislu tehničkih uvjeta rada, praćenje troškova ulaganja u sigurnost i zaštitu zdravlja radnika, kao i troškova koji su posljedica neprimjenjivanja mjera zaštite na radu. Državni

inspektorat bi na temelju praćenja stanja mogao inicirati pojedine akcije na određene okolnosti po pojedinim djelatnostima u svezi provedbe zaštite na radu,

- analogno prethodnom potrebno je također zadužiti Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi za kreiranje kvalitetnijeg sustava praćenja stanja u svezi nastalih profesionalnih bolesti. U tom smislu Državni inspektorat nije u mogućnosti na određeni način svojim mjerama preventivno djelovati kako bi se smanjio daljnji porast broja profesionalnih bolesti.

3. Elektroenergetski, rudarski i inspektori posuda pod tlakom

3.1. Nadzor u području elektroenergetike

Državni inspektorat je u 2005. godini obavljao inspekcijski nadzor u području elektroenergetike na temelju i u okviru:

- svojega djelokruga prema odredbama članka 5. Zakona o Državnom inspektoratu (Narodne novine, broj 76/99, 96/03, 151/03, 160/04, 174/04, 33/05, 48/05 i 129/05), i
- Programa rada Državnog inspektorata za 2005. godinu.

Nadzor je obavljan nad primjenom sljedećih zakona i drugih propisa u području elektroenergetike:

- Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti (Narodne novine, br. 158/03),
- Zakona o općoj sigurnosti proizvoda (Narodne novine, broj 158/03),
- Zakona o energiji (Narodne novine, broj 68/01 i 177/04),
- Zakona o tržištu električne energije (Narodne novine, broj 177/04), te
- tehničkih i drugih propisa i hrvatskih norma u području elektroenergetike koji su doneseni na temelju navedenih zakona.

U postupku obavljanja inspekcijskog nadzora, postupalo se je po odredbama:

- Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 53/91),
- Zakona o prekršajima (Narodne novine, broj 88/02, 122/02, 105/04 i 127/04),
- Kaznenog zakona,
- Zakona o Državnom inspektoratu, i
- Zakona o sustavu državne uprave (Narodne novine, broj 190/03 i 199/03).

Inspekcijski poslovi su obavljani u skladu s Programom rada Državnog inspektorata za 2005. godinu, u području elektroenergetike, te na temelju zaprimljenih zahtjeva ministarstava, državnih upravnih organizacija, pravnih i fizičkih osoba te građana.

Inspekcijski nadzor je obavljan nad ispunjavanjem propisanih uvjeta za sigurnost, pouzdanost i kvalitetu električne energije kod obavljanja djelatnosti proizvodnje, prijenosa, distribucije i opskrbe električne energije, vođenja elektroenergetskog sustava, korištenja električne energije, stavljanja proizvoda u području elektroenergetike na tržište odnosno u uporabu, projektiranja, gradnje, uporabe i održavanja elektroenergetskih sustava, mreža, objekata, postrojenja, vodova, instalacija i opreme, te s tim u vezi povezanih procesa i usluga, i to:

1. Proizvodnja električne energije:

- hidroelektrane
- termoelektrane
- male elektrane
- proizvodnja i prekidi

2. Prijenos električne energije:

- transformatorske stanice 400/X kV
- transformatorske stanice 220/X kV
- transformatorske stanice 110/X kV
- vodovi 400 kV
- vodovi 220 kV
- vodovi 110 kV
- građenje elektroenergetskih postrojenja i vodova
- prijenos i prekidi

3. Vođenje elektroenergetskog sustava u pogledu vođenja proizvodnje, prijenosa, distribucije i tranzita električne energije, te osiguranja propisanih parametara i zaštite sustava i mrežnih usluga sukladno Mrežnim pravilima.

4. Distribucija električne energije:

- transformatorske stanice 110/X kV
- transformatorske stanice 30 i 35/X kV
- transformatorske stanice 10 i 20/0,4 kV
- vodovi 110 kV
- vodovi 30 i 35 kV
- vodovi 10 i 20 kV
- distribucijske niskonaponske električne mreže
- građenje elektroenergetskih postrojenja i vodova
- distribucija i prekidi
- kvaliteta električne energije u distribuciji

5. Opskrba električnom energijom, u pogledu ispunjavanja elektroenergetskih i tehničkih uvjeta prema Općim uvjetima isporuke električne energije (Narodne novine, broj 8/91, 61/92, 78/93, 81/97 i članak 38. stavak 2. Zakona o energiji).

6. Industrija:

- elektroenergetska postrojenja 110/X kV
- elektroenergetska postrojenja 30 i 35/X kV
- elektroenergetska postrojenja 10 i 20/0,4 kV
- elektroenergetska postrojenja niskog napona
- protueksplozijska zaštita električnih instalacija i opreme

7. Ugostiteljstvo i turizam: elektroenergetska postrojenja i instalacije hotela, kampova i marina.

8. Željeznice: elektroenergetska postrojenja za napajanje električne vuče.

9. Javne ceste: elektroenergetska postrojenja i instalacije.

10. Telekomunikacije: elektroenergetska postrojenja i instalacije.

11. Kultura, znanost i školstvo: elektroenergetske instalacije.

12. Zdravstvo i socijalna skrb: elektroenergetska postrojenja i instalacije u bolnicama.

13. Vodoprivreda: elektroenergetska postrojenja i instalacije.

14. Stambene i komunalne djelatnosti, elektroenergetska postrojenja i instalacije u:

- distribuciji vode
- distribuciji topline

- distribuciji plina
- javnoj rasvjeti
- stambenim zgradama s više stanova i poslovnih prostora.

15. Trgovina i usluge: elektroenergetska postrojenja i instalacije.

16. Graditeljstvo: elektroenergetska postrojenja i instalacije na gradilištima i na građevinama u gradnji.

17. Zgrade javne namjene: elektroenergetska postrojenja i instalacije.

18. Brodogradnja: elektroenergetska postrojenja i instalacije.

19. Kemijska industrija: elektroenergetska postrojenja i instalacije.

20. Tehnički zahtjevi i ocjena sukladnost, te opća sigurnost proizvoda u području elektroenergetike (električni generatori, motori, sklopna oprema, kabeli, vodiči, izolatori i dr. oprema), kod projektiranja, gradnje, uporabe i održavanja elektroenergetskih sustava, mreža, građevina, postrojenja i vodova te pripadnih instalacija, opreme i procesa.

21. Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2005. godini (Narodne novine, broj 29/05): nadzor u području elektroenergetike u vezi s provedbom mjera za zaštitu od požara na otvorenom prostoru na trasama elektroenergetskih vodova i u pripadnim elektroenergetskim postrojenjima na jadranskom priobalnom i otočnom području, te u elektroenergetskim postrojenjima u industriji i obrtu. O provedbi Programa aktivnosti u navedenom dijelu dostavljena su izvješća Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje.

22. Zahtjevi Ministarstva obrane, Inspektorata obrane: nadzor u području elektroenergetike za elektroenergetske objekte, postrojenja, instalacija i opreme u posjedu Oružanih snaga i Ministarstva obrane. O provedenom nadzoru dostavljena su izvješća Ministarstvu obrane.

23. Rješavanje zahtjeva Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva i Ministarstva obrane, te županijskih uprava za poslove graditeljstva za obavljanje tehničkih pregleda elektroenergetskog dijela izgrađenih građevina od interesa za Republiku Hrvatsku, te područnu i lokalnu samoupravu (dionica, tunela i pratećih građevina autocesta Zagreb-Split, Zagreb-Rijeka i Zagreb-Varaždin, distributivnih električnih mreža, industrijskih i drugih građevina) u postupku izdavanja dozvola za uporabu izgrađenih građevina, sukladno zakonu i posebnim propisima u području graditeljstva.

24. Rješavanje prijava, predstavki i zahtjeva stranaka.

25. Sudjelovanje u izradi mišljenja Državnog inspektorata na nacрте i prijedloge Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energiji, Zakona o tržištu električne energije, Zakona o regulaciji energetske djelatnosti, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom inspektoratu, Općih uvjeta opskrbe električnom energijom, Općih uvjeta opskrbe toplinskom energijom, te propisa o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti u području niskonaponske električne opreme, opreme namijenjene za uporabu u prostorima ugroženim eksplozivnom atmosferom, sigurnosti strojeva, te izradi nacрта tehničkih propisa za zaštitu građevina od djelovanja munje i električnih instalacija građevina.

26. Sudjelovanje u izradi hrvatskih norma u području elektroenergetike. Rezultat toga rada su donesene mnoge hrvatske norme u području elektroenergetike.

27. Stručno usavršavanje elektroenergetskih inspektora za nadzor u području elektroenergetike.

28. Obavljanje upravnih i stručnih poslova iz djelokruga elektroenergetskih inspektora (sastavljanje zapisnika, izrada rješenja, zaključaka o dozvoli izvršenja, zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, zahtjeva za ovrhu odnosno naplatu novčane kazne za neizvršenje zaključka o dozvoli izvršenja i drugih akata).

Podaci o inspektorima

Poslove inspeksijskog nadzora u području elektroenergetike obavljali su elektroenergetski i viši elektroenergetski inspektori, voditelji odsjeka i načelnik odjela prema brojčanim podacima koji su navedeni u priloženoj tablici 1.

Svi elektroenergetski inspektori ispunjavaju propisane uvjete za obavljanje nadzora u području elektroenergetike.

31. prosinca 2005. godine u mirovinu je otišao jedan viši elektroenergetski inspektor, a jedan je dobio sporazumni raskid radnog odnosa na svoj zahtjev.

Brojčani podaci o nadzoru

Brojčani podaci o nadzoru u području elektroenergetike u 2005. godini, koji su rješavani u upravnom i neupravnom postupku, navedeni su u priloženim tablicama:

- tablica 2, Brojčani podaci o radu inspekcije u području elektroenergetike, i
- tablica 3, Brojčani podaci o poduzetim mjerama odgovornosti.

3.2. Nadzor u području rudarstva

Poslove inspeksijskog nadzora u Odjelu u području rudarstva u navedenom razdoblju, obavljalo je 8 rudarskih inspektora (1 suspendiran - kao zamjena je zaposlena jedan rudarski inženjer). Nije popunjeno mjesto rudarskog inspektora u Zadru.

Prikaz brojnog stanja inspektora:

Broj inspektora	ZG	PJ ZG	PJ VŽ	PJ OS	PJ RI	PJ ST	Ukupno
Treba	1 + 3	2	1	1	1	2	11
Ima	1 + 3	2	1	1	1	1	10
Nedostaje	0	0	0	0	0	1	1

Prijedlog: Broj inspektora u Zagrebu bi trebalo povećati za 1 rudarskog inspektora za nadzor elektroenergetike u rudarstvu.

Time bi se ukupan broj inspektora u Odjelu povećao na 11.

U razdoblju od 01.01. 31.12. 2005. godine rudarski inspektori Državnog inspektorata obavili su zadaće kako slijedi:

- izvršen inspekcijski nadzor rudarskih subjekata	469
- broj dana na terenu u nadzoru	593
- sastavljeno zapisnika	379
- izdano prvostupajskih rješenja	163
- dano zahtjeva za pokretanje prekr. i kaz. Postupka	101
- izdano zaključaka o izvršenju rješenja	20
- zapečaćeno eksploatacijskih polja i postr.	8
- izdano zabrana rada (pogona, postrojenja i sl.)	82
- obrađeno žalbi	20
- obrađeno tužbi upravnom sudu	4
- obavljeno očevida povreda na radu ili havarija	3

Aktivnost rudarskih inspektora se odvijala na nekoliko područja:

- redovni inspekcijski nadzori rudarskih trgovačkih društava i obrtnika,
- rješavanje slučajeva nelegalne eksploatacije mineralnih sirovina, postupanje po predstavkama o nelegalnoj eksploataciji - zabranjivanje rada, pečaćenje spornih objekata te poduzimanjem sankcija (podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnih prijava i imovinske koristi stečene nelegalnom eksploatacijom mineralnih sirovina),
- prikupljanje i dostava podataka po zahtjevu Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom i Državnog odvjetništva (općinskih i županijskih).
- svjedočenje na sudskim raspravama glede podnesenih prijava
- sudjelovanje u donošenju prijedloga za izmjenu postojećih propisa.

Slijedom naprijed iskazanih obavljenih zadaća Državni inspektorat je na 80-ak rudarskih objekata utvrdio obavljanje nelegalne eksploatacije mineralnih sirovina (temeljem čl. 64 Zakona o Državnom inspektoratu) te protiv odgovornih podnio nadležnim sudovima prekršajne prijave, a nadležnim Državnim odvjetništvima zahtjeve za oduzimanje nelegalnom eksploatacijom stečene imovinske koristi u iznosu od 138 milijuna kuna.

Napominjemo, da pod time smatramo i prijave kao i slučajeve nelegalne eksploatacije utvrđene tijekom redovitog inspekcijskog nadzora rudarskih subjekata.

U načelu se zabrana nelegalne eksploatacije poštuje. Napominjemo, da je tijekom 2005. godine otpečaćeno 13 zapečaćenih eksploatacijskih polja što znači da su nakon zabrane pribavljene rudarske koncesije za izvođenje rudarskih radova.

Najčešći uzrok nelegalnoj eksploataciji mineralnih sirovina je neposjedovanje rudarske koncesije za izvođenje rudarskih radova, čemu je po spoznajama Državnog inspektorata prikupljenim praćenjem rudarske aktivnosti i stanja u rudarstvu u Republici Hrvatskoj, najveći uzrok složen i dugotrajan postupak rješavanja imovinsko-pravnih odnosi za zemljišne čestice unutar odobrenog eksploatacijskog polja, poglavito u slučaju kada su zemljišne čestice u vlasništvu Republike Hrvatske. Tome doprinosi i često produžavanje roka ishoda rudarske koncesije kao i roka za izvođenje istražnih radova (koji onda prelaze u eksploataciju).

Zbog učinkovitijeg djelovanja, trebalo bi Odjel popuniti sa potrebnim brojem inspektora: ponoviti natječaj za rudarskog inspektora u Zadru te objaviti natječaj za rudarskog inspektora u Zagrebu za nadzor el. energetske postrojenja u rudarstvu.

**PODACI O USTROJU I BROJU INSPEKTORA U IZVJEŠTAJNOM RAZDOBLJU
DRŽAVNI INSPEKTORAT**

NAZIV INSPEKCIJE: Odjel u području rudarstva

Inspektori :	BROJ INSPEKTORA				OSTALO	
	Po Pravilniku	31.12.2005.	Primljenih	Napustili inspekciju	Ovlašteni državni službenici	Namještenici
U Inspektoratu	10	9				
U ŽUPANIJAMA - ukupno	7	6				
ŽUPANIJE :						
1. PJ Zagreb	2	2				
2. PJ Varaždin	1	1				
3. PJ Osijek	1	1				
4. PJ Rijeka	1	1				
5. PJ Split	2	1	1	1 (susp.) *		
6. U Zagrebu, u Upravi	1+3	1+2				

3.3. Nadzor u području posuda pod tlakom

1. Uvod

Odjel u području posuda pod tlakom nadležan je za opremu koja radi pod tlakom ekspanzionih medija (vodene pare, raznih plinova, zraka, rashladnih medija).

Nadležnost se proteže od odobrenja konstrukcija (projekata) opreme (kotlova i posuda pod tlakom – pokretnih i stabilnih), preko nadzora proizvodnje do konačnog preuzimanja opreme kod proizvođača, te periodičkih (zakonom propisanih) pregleda i ispitivanja tokom eksploatacije.

Osim nadzora nad opremom pod tlakom obavlja se nadzor nad ispunjavanjem propisanih uvjeta radnika zaposlenih na određenim poslovima u kotlovnica i propisanih uvjeta pravnih i fizičkih osoba, koje se bave projektiranjem, konstruiranjem, izradom i montažom, te eksploatacijom kotlovske postrojenja i posuda pod tlakom. Na teritoriju RH se nalazi u upotrebi oko 60000 kotlova i posuda pod tlakom, te oko 3,000.000,00 boca za komprimirane plinove, koji su pod nadzorom ovog Odjela.

Odjel u području posuda pod tlakom (do prije 13 godina poznat i priznat kao Inspekcija parnih kotlova) prošao je stotu godišnjicu postojanja i djelovanja.

Zakoni i tehnički propisi, kojima su uređeni obim i nadležnost rada Odjela u području posuda pod tlakom su:

- Zakon o Državnom inspektoratu (N.N.76/99; 96/03;151/03, 160/04; 33/05 i 48/05)
- Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti (N.N.158/03)
- Pravilnik o tlačnoj opremi (N.N. 135/05)
- Pravilnik o jednostavnim tlačnim posudama (N.N.135/05)
- Pravilnik o tehničkim propisima za izradu i upotrebu parnih kotlova, parnih posuda, pregrijača pare i zagrijača vode;
- Pravilnik o tehničkim normativima za stabilne posude pod tlakom;

- Pravilnik o tehničkim normativima za pokretne posude za komprimirane, tekuće i pod tlakom otopljene plinove;
- Postoji još dosta pravilnika o tehničkim normativima. Kao npr. za plinske kotlovnice za postavljanje stabilnih posuda za atmosferske plinove.

2. Stanje i djelovanje Inspekcije

2.1. Ustrojstvo Inspekcije

Odjel u području posuda pod tlakom je u sastavu Državnog inspektorata, Službe nadzora u području elektroenergetike, rudarstva i posuda pod tlakom. Radom Odjela rukovodi načelnik, a u sastavu Odjela se nalaze još najmanje dva (2) inspektora (1 mjesto nepopunjeno).

U Područnim jedinicama Državnog inspektorata, Odsjeka za nadzor u području elektroenergetike, rudarstva i posuda pod tlakom nalazi se ukupno jedanaest (11) inspektora raspoređenih i to :

Područna jedinica ZAGREB – 4 inspektora

Područna jedinica OSIJEK – 2 inspektora

Područna jedinica RIJEKA – 3 inspektora

Područna jedinica SPLIT – 2 inspektora

Područna jedinica VARAŽDIN – 1 mjesto nepopunjeno.

Odsjecima rukovode voditelji Odsjeka.

Obim poslova povećan je značajno nadzorom tlačne opreme Hrvatske vojske, te nadzorom spremnika za UNP (broj se stalno povećava). Češći nadzori su i zbog starosti opreme (znatno se povećava broj objekata starijih od 35 godina).

2.2. Nadležnost Odjela u području posuda pod tlakom

Odjel u području posuda pod tlakom nadzire primjenu Zakona i drugih propisa kojima se uređuje:

- izgradnja i rekonstrukcija kotlovskih postrojenja, (kotlovnica parnih i vrelovodnih),
- izgradnja, rekonstrukcija, ugrađivanje, odnosno proizvodnja i upotreba parnih i vrelovodnih kotlova i stabilnih i pokretnih posuda pod tlakom, pregrijača pare i zagrijača vode, te izmjenjivača topline, odnosno sve opreme koja se ubraja u opremu pod tlakom,
- tehnička svojstva i kakvoća materijala koji služe za izgradnju parnih i vrelovodnih kotlova i posuda pod tlakom,
- ispunjenje propisanih uvjeta radnika zaposlenih na određenim poslovima u kotlovnica,
- ispunjenje propisanih uvjeta pravnih i fizičkih osoba, koje se bave projektiranjem, konstruiranjem, te eksploatacijom kotlovskih postrojenja.

Na početku navedenim Zakonom i Pravilnicima dano je u nadležnost Odjelu u području posuda pod tlakom da vrši preglede, nadzire ispitivanja kotlova i posuda pod tlakom pri njihovoj proizvodnji, ugradnji i upotrebi kao da izdaje rješenja, uvjerenja, odnosno CERTIFIKATE (kotlovska knjiga) o tehničkoj ispravnosti i sigurnosti istih.

Odjel u području posuda pod tlakom, daje razna odobrenja, odnosno suglasnosti i to za:

- konstrukciju i izradu kotlova i posuda pod tlakom
- preuzimanje kod proizvođača
- ugradnju i upotrebu kotlova i posuda pod tlakom.

Osim prethodno navedenog, prilikom provedbe inspeksijskog nadzora inspektori posuda pod tlakom ovlašteni su (prema važećem Zakonu i propisima):

- zabraniti izgradnju ili rekonstrukciju kotlovskog postrojenja (kotlovnice-parne i vrelovodne), koja se izvodi suprotno propisima,
- zabraniti proizvodnju ili uporabu parnog ili vrelovodnog kotla ili posude pod tlakom, ako utvrdi da postrojenje ugrožava sigurnost ljudi, opreme i okoliša.

Prema svemu navedenom, vidljivo je da je Odjel u području posuda pod tlakom prisutan u svim fazama od konstrukcije kotla i posude pod tlakom, izrade, ugradnje i korištenja, odnosno eksploatacije.

Za čuvanje stručnih i tehničkih podataka svih nadziranih objekata, Odjel vodi svoju posebnu stručnu arhivu.

Arhiva (pismohrana) postoji u Zagrebu, Rijeci, Splitu i Osijeku. U tim arhivama nalazi se tehnička dokumentacija odnosno podaci za sve kotlove i posude pod tlakom (legalno ugrađene) koje se nalaze u upotrebi na teritoriju Republike Hrvatske.

2.3. Ostali poslovi

Inspektori sudjeluju u aktivnostima radnih skupina za usklađivanje tehničkog zakonodavstva RH s tehničkim zakonodavstvom EU koje osniva Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva.

Inspektori sudjeluju i u tehničkim odborima za izradu normi pri Državnom zavodu za norme.

Trenutno inspektori ovog Odjela sudjeluju u radu stručne grupe za pripremu Nacrta prijedloga Pravilnika o periodičkim pregledima i ispitivanjima jednostavnih tlačnih posuda i tlačne opreme te Pravilnika o pokretnim posudama pod tlakom.

Inspektori sudjeluju i u ispitnoj komisiji za stručne ispite energetskog osoblja. Komisije rade u Zagrebu, Rijeci, Splitu i Varaždinu.

Ponekad inspektori rade i kao članovi povjerenstava – tehnički pregled.

Osim navedenoga, Odjel u području posuda pod tlakom prati suvremena tehnička dostignuća s područja izgradnje, odnosno proizvodnje i upotrebe kotlova i posuda pod tlakom.

3. Značajne pojave u obavljanju nadzora

S obzirom na starost opreme u velikim pogonima Ina – Rafinerije Sisak i Rijeka, Petrokemiji - Kutina, povećana je potreba pregleda i ispitivanja, odnosno redovni pregledi i ispitivanja obavljaju se češće.

Problemi nastaju – postoje i zbog dosta velike fluktuacije radne snage, koja je zaduženo za opremu pod tlakom. Kod svake promjene potrebno je ponovno obučavanje od naše strane.

Pojavljuju se i zahtjevi za uvoz stare opreme, koja je u Europskim zemljama zamijenjena sa novom. Značajno je napomenuti, da od nove opreme prednjači ugradnja spremnika za UNP, te je procjena da će se u narednoj godini ugraditi oko 2.500 novih spremnika. Veliki broj takvih spremnika već u upotrebi i povećanjem ugradnje novih svakako povećava angažiranost Odjela u području posuda pod tlakom.

4. Stanje regulative

Krajem 2005. godine Ministarstvo gospodarstva rada i poduzetništva na temelju Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti (NN 158/03,) donijelo je dva pravilnika koji se odnose na posude pod tlakom koji su usklađeni sa Europskim direktivama i to: Pravilnik o jednostavnim tlačnim posudama (NN 135/05) i Pravilnik za tlačnu opremu (NN 135/05).

Donošenjem navedenih pravilnika implementirane su Direktive 97/23/EZ i 87/404/EZ u tehničko zakonodavstvo RH. Navedeni Pravilnici se odnose na konstrukciju i izradu te ocjenu sukladnosti i stavljanje na tržište i upotrebu jednostavnih tlačnih posuda i tlačne opreme (kotlovi, složene posude pod tlakom, cjevovodi i sigurnosni ventili). Pravilnici će se početi primjenjivati 31. ožujka 2006. godine. Početkom primjene novih pravilnika prestati će važiti odredbe starih pravilnika, ali samo u dijelu koji se odnosi na konstrukciju i izradu posuda pod tlakom. Odjel u području posuda pod tlakom pokrenuo je inicijativu prema nadležnom Ministarstvu za donošenje Pravilnika za pokretne posude pod tlakom (boce i posude na kamionima) te Pravilnika za periodičke preglede i ispitivanja jednostavnih posuda pod tlakom i tlačne opreme. Donošenje navedenih pravilnika koji se odnose na ugradnju i upotrebu posuda pod tlakom i tlačne opreme u potpunosti bi prestali važiti stari pravilnici od kojih su neki stari i pedeset godina, kao što je Pravilnik o tehničkim propisima za izradu i upotrebu parnih kotlova, parnih posuda, pregrijača pare i zagrijača vode (1957.).

Kada su u pitanju norme, moramo napomenuti da Odjel u području posuda pod tlakom sudjeluje u radu Tehničkih odbora pri Državnom zavodu za norme. Usvojeno je oko 200 hrvatskih normi koji se vežu uz prije navedena dva pravilnika (npr. HRN EN286-1/2-jednostavne posude za zrak i dušik). Odjel će pokrenuti postupak prihvaćanja i drugih europskih normi iz svog područja.

5. Zaključak i prijedlog mjera

I svega navedenog, te iz tabelarnog prikaza o pregledu je vidljivo da je u razdoblju za koje se daje Izvješće Odjel u području posuda pod tlakom bio maksimalno angažiran, odnosno izvršen je veliki broj inspekcijskih pregleda. Na osnovu navedenoga, osiguran je visoki nivo pouzdanosti i sigurnosti opreme pod tlakom. U navedenom periodu nije bilo većih havarija u ovome području. Napominjemo, da se radi o opremi velike razorne moći u kojoj se nalaze otrovni, agresivni i zapaljivi mediji čija havarija može ugroziti sigurnost ljudi opreme i okoliša. Starost tehničkih propisa nije utjecala na pouzdanost i sigurnost opreme pod tlakom. Broj kotlova i posuda pod tlakom se u zadnjih 30 godina višestruko povećao, a broj inspektora ovog Odjela je gotovo isti. Prije 50. godina u upotrebi se nalazilo oko 6.500 kotlova i posuda pod tlakom, te je vidljivo, da je to oko 9 puta manje u odnosu na sadašnje stanje, a broj inspektora se povećao za samo dva (2).

Prijedlog mjera:

1. I dalje aktivno sudjelovati u radu stručnih grupa za pripremu Nacrta prijedloga Pravilnika, koji se odnose na tlačnu opremu, te sudjelovati u radu tehničkih odbora pri Državnom zavodu za norme.
2. Predložiti nadležnom Ministarstvu donošenje preostalih Pravilnika za tlačnu opremu koji se odnose na ugradnju i upotrebu.
3. Potaknuti postupak prihvaćanja dijela normi pri Državnom zavodu za norme, koji se odnose na tlačnu opremu.
4. Povećati broj inspektora za 4 u odnosu na sadašnje stanje iz razloga prije navedenih.
5. Razraditi programe na računalu primjerene potrebama Odjela i Odsjeka.
6. Osmisliti razvoj i prilagodbu ovog Odjela njegovom području rada i zahtjevima modernog okruženja, a pogotovo s aspekata približavanja Europskoj zajednici.
7. Gdje se ukaže potreba uspostaviti suradnju sa drugim inspekcijama i po potrebi djelovati zajedno.
8. Sustavno (jednom godišnje) upozoravati korisnike opreme pod tlakom na propisane rokove pregleda i ispitivanja.
9. Posebnu pažnju pri pregledima postrojenja i opreme obratiti na ovlaštenost djelatnika, koji rukuju i vrše nadzor nad određenim postrojenjima.
10. Stalno raditi na većoj učinkovitosti pri nadzoru i ispitivanju tlačne opreme u sastavu Hrvatske vojske.

4. Rad povjerenstva za žalbe

U vremenu od 1. siječnja do 31. prosinca 2005. održano je ukupno 22. sjednice Povjerenstva za žalbe Državnog inspektorata na kojima je doneseno 391 rješenje povodom žalbi stranaka na rješenja gospodarskih inspektora, rudarskih te inspektora rada i zaštite na radu. Iz područja trgovine ugostiteljstva i turizma doneseno je 156 rješenja, trgovine i usluga 124, rada i zapošljavanja 51, kakvoće- odnosno (tehničkog zakonodavstva, zaštite potrošača, intelektualnog vlasništva i ispitivanja sukladnosti) 24 rješenja, rudarstva 20 i zaštite na radu 16 rješenja.

Načini rješavanja, detaljnije su prikazani u tabelarnom pregledu donesenih rješenja po pojedinim upravnim područjima koji se nalazi u prilogu ovog izvješća.

Tijekom 2005. godine pokrenuto je ukupno 58 upravnih sporova i to: 26 iz područja trgovine i usluga, 19 iz područja ugostiteljstva i turizma, 3 iz područja rada i zapošljavanja, 4 iz područja rudarstva, 5 iz područja kakvoće te 1 iz područja zaštite na radu. Na sve su tužbe dana pisana očitovanja Upravnom sudu RH.

Tijekom godine zaprimljeno je 29 presuda i 6 rješenja Upravnog suda Republike Hrvatske i to: 4 presude i jedno rješenje iz područja trgovine i usluga. U 3 slučaja tužbe su odbijene, u jednom je

rješenje Povjerenstva za žalbe poništeno, a tužba usvojena, dok je u jednom slučaju postupak obustavljen.

Iz područja ugostiteljstva i turizma zaprimljeno je 8 presuda i 2 rješenja Upravnog suda RH. U 7 slučajeva tužba je odbijena, u jednom je uvažena i poništeno je rješenje Povjerenstva za žalbe, a u dva je slučaja doneseno rješenje o obustavi postupka.

Iz područja rada i zapošljavanja zaprimljeno je 12 presuda i 2 rješenja Upravnog suda RH od čega je u 12 slučajeva tužba odbijena, a u 2 slučaja je doneseno rješenje kojim je tužba odbačena.

Iz područja rudarstva zaprimljeno je 4 presude i 1 rješenje Upravnog suda. U 4 slučaja tužbe su odbijene, a u jednom je slučaju doneseno rješenje o obustavi postupka.

Iz područja zaštite na radu zaprimljena je 1 presuda Upravnog suda RH kojom je tužba odbijena.

Kao i ranijih godina Povjerenstvo za žalbe u više je navrata tijekom godine ukazivalo na potrebu navođenja materijalnih i provedbenih propisa u obrazloženjima, a ne u izrekama rješenja prvostupajskih tijela. Ukazivano je i na povrede pravila postupka u slučajevima kada je žalba odbačena zbog toga što je izjavljena po odvjetniku čija punomoć nije ovjerena od strane javnog bilježnika. Ukazivano je i na povrede ZUP-a, poglavito odredbi vezanih uz računanje rokova za izvršenje rješenja, grešaka u dostavi rješenja u slučajevima kada je naređena osobna dostava pismena, a ista je provedena posredno, radi čega je stranka kasnila sa žalbom. Također je ukazivano i na propuste u zapisnicima inspektora poglavito kod donošenja upravnih rješenja o zabrani rada stranaca, u kojima nisu u potpunosti, ili uopće nisu, opisani poslovi na kojima su zatečeni na radu strani državljani bez radne dozvole. Pored navedenog, ukazivano je i na propuste kod utvrđivanja «rada na crno», u kojim slučajevima nije utvrđivana i imovinska korist, a ista nije ni navedena u zahtjevima za pokretanje prekršajnih postupaka.

Općenito na sjednicama Povjerenstva raspravljano je o žalbama na rješenja o zabranama rada bez registracije, odnosno bez odobrenja, kao i o rješenjima o zabranama rada bez koncesija propisanih za obavljanje rudarske djelatnosti, obavljanju komunalnih djelatnosti bez ugovora o koncesiji, radu bez rješenja o ispunjavanju propisanih uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine i ugostiteljstva, radu van propisanog radnog vremena, radu stranaca bez radnih dozvola, uskrati prava prednosti pri zapošljavanju, zabrani noćnog rada žena, te prekovremenog i noćnog rada maloljetnika, zabrani obavljanja djelatnosti, zabrani zapošljavanja osoba mlađih od 15 godina, zabranama pružanja usluga turističkih vodiča od strane udruga, zabranama obavljanja djelatnosti strancima bez poslovne dozvole, naredbama za uklanjanje kamp opreme postavljene izvan organiziranih kampova, naredbama o otklanjanju nedostataka u lukama nautičkog turizma, zabranama obavljanja započetog oglašavanja jer je zavaravajuće, zabranama prodaje pakovina zbog slikovnih prikaza na ambalaži koji dovode kupce u zabludu u pogledu kakvoće. Raspravljano je i o zabranama rada postrojenja dok se ne rekonstruiraju sukladno važećim tehničkim propisima, naredbama za provedbu ispitivanja oruđa za rad s povećanim opasnostima i dr.

5. Pravni poslovi, kontrolno instruktivni nadzor

Služba pravnih poslova radila je na izradi Konačnog prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom inspektoratu u koji su ugrađene mjere iz Plana kratkoročnih i dugoročnih mjera za suzbijanje sive ekonomije, što ga je Vlada RH prihvatila na sjednici održanoj 25. studenog 2005. godine.

Nakon donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom inspektoratu izrađen je Naputak za rad u vezi s nekim pitanjima o primjeni Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom inspektoratu, kojim je od inspektora traženo da do kraja 2005. i u 2006. godini što učinkovitije rade na provedbi suzbijanja različitih oblika sive ekonomije koristeći se novim ovlastima.

Odjel kadrovskih poslova donio je 2.500 upravnih rješenja u vezi s radno-pravnim položajem državnih službenika i namještenika i rješavao o prigovorima na ta rješenja.

Odjel kontrolno-instruktivnog i unutarnjeg nadzora proveo je 51 kontrolno-instruktivni nadzor inspektora u 4 sjedišta područnih jedinica i 20 ispostava u svih 5 područnih jedinica.

Temeljem nalaza kontrolno-instruktivnog nadzora protiv 9 inspektora je podniet prijedlog službeničkom sudu zbog teške povrede službene dužnosti (17,6 % nadziranih inspektora: 6 u PJ Zagreb, 1 u PJ Rijeka i 2 u PJ Osijek).

Još 4 prijedloga službeničkom sudu podnijeta su temeljem internog nadzora ili na prijedlog pročelnika područnih jedinica (2 PJ Zagreb, 1 PJ Varaždin, 1 PJ Split).

Od ukupno 13 postupaka pred službeničkim sudovima, okončano je 9 (6 osuđujućih presuda, 1 oslobađajuća presuda, 2 obustave postupka). Izrečene kazne se kreću od 15% ustege ukupne plaće tijekom 4 mjeseca do 3% ustege ukupne plaće u jednom mjesecu. U apsolutnim iznosima te se kazne kreću od približno 2.000 do 150 kuna. S kaznenom politikom službeničkih sudova ne možemo biti zadovoljni (što smo izrazili u dvije žalbe, od kojih je jedna odbijena) budući da je najviše kažnjen inspektor koji je jednokratno odbio izvršiti zadatak, dok je inspektor koji cijelu godinu nije podnio niti jedan zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, a obmanjivao je nadređene s podatkom od 25 podnijetih zahtjeva kako je i proizlazilo iz obavljenih inspekcijskih nadzora (zbog čega smo tražili da službenički sud izrekne kaznu prestanka radnog odnosa), kažnjen s kaznom 10% uskrate ukupne plaće na rok od 3 mjeseca (približno 1.500 kuna). Postupke pri službeničkom sudu pokretali smo isključivo protiv službenika koji su učinili najteže povrede službene dužnosti kada sve druge instruktivne i slične mjere nisu davale željeni učinak pa se, stoga, ne možemo složiti s penalnom politikom službeničkih sudova (posebno Službeničkog suda u Zagrebu).

6. Odnosi s javnošću

Na temelju podataka sadržanih u službenom Upisniku o zahtjevima, postupcima i odlukama o ostvarivanju prava na pristup informacijama u Državnom inspektoratu te Kataloga informacija koje posjeduje, kojima raspolaže ili koje nadzire Državni inspektorat, a u skladu s odredbom članka 25. stavka 1. Zakona o pravu na pristup informacijama, naslovu dostavljamo Izvješće o provedbi predmetnoga Zakona u ovome tijelu za 2005. godinu.

Iz područja odnosa s javnošću i informiranja u Državnom inspektoratu u izvještajnoj godini zaprimljeno je i obrađeno ukupno 514 predmeta. Od toga broja *od predstavnika medija* zaprimljeno je ukupno 423 zahtjeva za informacijom, a *od građana i drugih ovlaštenika prava na informaciju* 53 zahtjeva. U skladu sa zakonskim odredbama o osiguranju javnosti rada i bez prethodnoga zahtjeva, izrađeno je i distribuirano još 38 općih i specifičnih informacija (priopćenja, izvješća i dr. informacija).

Podnositeljima zahtjeva Državni inspektorat pružio je cjelovite informacije u 95 % slučajeva. Samo za 3 zahtjeva donijeta su rješenja o odbijanju zahtjeva (iz razloga što nije bilo osnove za dopunu ili ispravak već dane informacije) te 1 rješenje kojim je zahtjev za informacijom odbačen kao nerazumljiv i nepotpun. U 21 slučaju, kada nismo posjedovali, raspolagali s njom ili nadzirali traženu informaciju, podnositelji zahtjeva su upućeni na nadležna tijela u najkraćem roku.

U skladu s odredbom članka 22. stavka 4. Zakona o pravu na pristup informacijama, glavni inspektor Državnog inspektorata donio je 24. listopada 2005. godine Odluku o ustrojavanju Kataloga informacija i odredio službenu osobu mjerodavnu za rješavanje ostvarivanja prava na pristup informacijama. Organizacijski, materijalni, tehnički i drugi uvjeti za provođenje odredbi predmetnoga Zakona nisu promijenjeni u odnosu na prethodnu (2004.) godinu, a poslove na provedbi predmetnoga Zakona izvršava službenik za informiranje - viša stručna savjetnica za odnose s javnošću, mr. sc. Sandra Kelemen.

Pristup informacijama omogućen je svima zainteresiranima na jednak način, a osim neposrednim pružanjem informacija ovlaštenicima koji su podnijeli zahtjev, javnost smo u izvještajnoj godini redovito upućivali u svoje aktivnosti objavljivanjem određenih informacija bez zahtjeva na prikladan način (u javnim glasilima i na informatičkom mediju). Rad se odvijao prema protokolu tako da se svi pojedinačni zahtjevi za informacijom uruđbiraju i uvode u Upisnik zahtjeva, ovisno o sadržaju zahtjeva prikupljaju se relevantne informacije, izrađuje informacija i prosljeđuje podnositelju zahtjeva. Procesom prikupljanja, obrade i distribucije informacije, a kasnije pohranom predmeta, razvrstavanjem, označavanjem i uvođenjem informacije u Katalog, analitikom i drugim poslovima informiranja upravlja službenik za informiranje.

Rokovi dostupnosti informacija poštovani su u cijelosti, osobito prema zahtjevima postavljenim od novinara, pa je tako neposredan odgovor na zahtjev za informacijom pružen unutar 24 sata od postavljanja zahtjeva u 46,6 % slučajeva (221 zahtjev), unutar 48 sati u daljnjih 34,2 % slučajeva (162 zahtjeva), a preostali odgovori na 91 zahtjev (19,2 %) pružani su unutar roka od 8 do 15 dana jer je za dostavljanje traženih podataka bilo potrebno okončati inspekcijski nadzor, zatražiti podatke izvan sjedišta tijela ili se jednim zahtjevom tražio veći broj složenih informacija.

U izvještajnoj godini nije izjavljena niti jedna žalba podnositelja zahtjeva za informacijom pa sljedom toga nije bilo niti drugostupanjskih odluka po žalbi niti je pokretan upravni spor pred Upravnim sudom zbog neostvarivanja prava na informaciju kod ovoga tijela.

Pritisak zahtjeva za informacijama na vanjske granice ove organizacije vrlo je jak, a u porastu je u odnosu na prošlu godinu podjednako u zahtjevima od predstavnika medija kao i od strane gospodarskih subjekata, NGO-a i građana pojedinačno. Posljedica je to nekoliko čimbenika, a prije svih opsega poslova i područja nadležnosti Državnog inspektorata, velikoga broja propisa čiju provedbu nadziru inspekcijske službe u sastavu ovoga tijela te izmjena i dopuna niza propisa koji uređuju područja naših nadležnosti. Povećan broj zahtjeva posljedica je i aktivnosti Vlade R. Hrvatske u suzbijanju «sive ekonomije» u kojima je Državni inspektorat jedan od nositelja aktivnosti, osjetljivosti javnosti na određeni krug specifičnih tema (kao što su nezakonito zapošljavanje, zaštita potrošača, turizam i ugostiteljstvo itd.) i zanimanja javnosti za tijek i ishode brojnih ciljanih akcija nadzora koje smo tijekom godine proveli.

S obzirom na često vrlo složene informacije koje pružamo, a koje uključuju tumačenje okolnosti u kojima se primjenjuju zakonske odredbe, tijek i ishod konkretnih inspekcijskih nadzora zakonitosti u radu, više različitih skupnih informacija koje se traže jednim zahtjevom, nužnost traženja podataka izvan sjedišta tijela i drugo, postizanje rokova (80 % zahtjeva riješeno unutar 48 sati od podnošenja zahtjeva) i 95 % riješenih zahtjeva za informacijama držimo izvanrednim rezultatima u točnom, potpunom i sustavnom informiranju javnosti o aktivnostima ovoga tijela.

ZAKLJUČNI DIO

Brojčani pokazatelji o radu i rezultatima rada inspektora Državnog inspektorata u 2005. godini potvrđuju uspješnu provedbu zadataka.

Međutim, potrebno je uložiti dodatne napore kako bi se inspektorima osigurali učinkovitiji rad prije svega

- povećati broj izvršitelja do broja utvrđenog Uredbom o unutrašnjem ustrojstvu Državnog inspektorata
- pravednije vrednovati rad inspektora
- povećati odgovornost inspektora za neizvršavanje postavljenih zadataka i s tim u vezi odgovarajuće sankcije pri službeničkim sudovima
- osigurati i permanentno provoditi stručno usavršavanje inspektora
- predložiti brži postupak u donošenju propisa, prije svih Zakona o prekršajima
- osigurati puno učinkovitije djelovanje pravosuđa uz poduzimanje svih predviđenih kaznenih i zaštitnih mjera
- sukladno Zaključku Vlade Republike Hrvatske i dalje provoditi mjere za suzbijanje sive ekonomije

Slijedom navedenog predlažemo Vladi Republike Hrvatske da donese slijedeći:

ZAKLJUČAK

Prihvaća se Izvješće o radu Državnog inspektorata za 2005. godinu.

GLAVNI INSPEKTOR
mr.sc. Kruno Kovačević

A handwritten signature in black ink, appearing to be "Kruno Kovačević", written over the printed name.

Privitak:

1. Tabela prikaz aktivnosti gospodarskih inspektora Državnog inspektorata

- a) po područnim jedinicama
- b) po područjima nadzora
  - trgovina
  - ugostiteljstvo
  - turizam
  - kvaliteta roba s uvjerenjem
  - komunalno gospodarstvo
  - usluge
  - energetika
  - ostalo

2. Tabela prikaz Službe nadzora u području rada i zaštite na radu

Odjel radnih odnosa:

- pregled važnijih podataka o radu inspektora rada za radne odnose u 2005. godini - tabela 1A
- podaci o nadzoru provedbe odredbi čl. 35 Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz domovinskog rata i članova njihovih obitelji u 2005. godini – tabela 2A
- broježani podaci o radu inspektora rada za radne odnose u 2005. godini – tabela 3A
- broježani podaci o poduzetim mjerama odgovornosti u 2005. godini – tabela 4A
- podaci o ustroju i broju inspektora u izvještajnom razdoblju – tabela 5A

Odjel zaštite na radu:

- podaci o ustroju i broju inspektora u izvještajnom razdoblju – tablica 1
- broježani podaci o radu inspektora za zaštitu na radu u 2005. godini – tablica 2
- broježani podaci o poduzetim mjerama odgovornosti inspektora rada za zaštitu na radu u 2005. godini – tablica 3
- broj obavljenih poslova i poduzetih mjera inspektora rada za zaštitu na radu u 2005. godini – tablica 4
- pregled važnijih podataka o uvjetima rada žena- tablica 5a
- izvješće inspektora rada za zaštitu na radu o utvrđenim nezakonitostima i poduzetim mjerama u području zaštite malodobnika u 2005. godini – tablica 5b
- podaci o djelatnostima, poslovima i spolu malodobnika prema nalazima inspektora rada u području zaštite malodobnika u 2005. godini – tablica 5c
- područja djelatnosti poslodavaca kod kojih je obavljen nadzor zbog ozljeda na radu – tablica 6
- broj ozljeda radnika na radu i nezgoda koje su izazvale promjene na sredstvima rada – tablica 7
- način nastanka ozljede na radu – tablica 8
- uzroci ozljeda radnika na radu i nezgoda koje su izazvale promjene na sredstvima rada – tablica 9

3. Tabela prikaz Službe nadzora u području elektroenergetike, rudarstva i posuda pod tlakom

- broježani podaci o radu inspekcije

Odjel elektroenergetike:

- broježani podaci o radu inspekcije od 01.01.- 31.12.2005.
- broježani podaci o poduzetim mjerama odgovornosti od 01.01. – 31.12.2005.

Odjel posuda pod tlakom:

- brojčani podaci rada inspektora posuda pod tlakom
- brojčani podaci o pregledima i ispitivanjima tlačne opreme u sastavu hrvatske vojske od strane inspektora inspekcije posuda pod tlakom
- brojčani podaci o poduzetim mjerama od strane inspektora inspekcije posuda pod tlakom
- brojčani podaci o poduzetim mjerama odgovornosti

4. Tabelarni prikaz Povjerenstva za žalbe

- prikaz broja rješenja po pojedinim upravnim područjima i načina rješavanja

DRŽAVNI INSPEKTORAT

PREGLED PO PODRUČNIM JEDINICAMA

BROJ I VRSTA PODUZETIH MJERA

1.	2.	3.	4.	BROJ I VRSTA PODUZETIH MJERA																			25.	26.	
				5.	6.	7.	8.	9.	PREKRŠAJNI NALOZI		KAZNE NA MJESTU IZVRŠENJA PREKRŠAJA		UPRAVNE MJERE							IMOVINSKA KORIST		23.			24.
									10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.				
broj kaznenih djela	broj utvrđenih povreda propisa	broj procesuiranih povreda propisa	broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	broj rješenja prekršajnog suda	broj	iznos u kn.	broj	iznos u kn.	broj rješenja	o zabrani rada	o otkla. nedostataka	o vraćanju iznosa	ostalo	broj usmenih rješenja	broj pečaćenja	broj novčanih kazni po čl. 49.	iznos novčanih kazni po čl. 49. ZDI	broj prijedloga	iznos u kn.						
PJ RIJEKA	52.411	46.914	124.530	2	6546	5749	3914	2082	0	0	1573	1407600	1484	743	457	5	110	169	31	20	200.000	60	11512385	3,945.111,73	548.332,55
PJ ZAGREB	95.131	87.026	160.062	2	9448	9448	7440	5125	0	0	1231	865350	2000	458	648	2	127	810	115	0	0	23	4211983,1	10,769.464,82	700.529,68
PJ OSIJEK	21.547	18.826	62.683	0	3473	3454	2428	1894	0	0	302	192750	937	401	391	5	140	218	47	0	0	42	522360,17	7,464.511,83	169.093
PJ VARAŽDIN	21.916	18.340	74.736	0	4835	4766	3460	2468	1	2000	228	106600	362	194	87	1	62	407	4	2	20.000	35	253769,03	4,178.126,46	58.266,19
PJ SPLIT	48.468	37.692	230.246	1	12814	11936	7882	5057	70	465600	2846	3179845	3204	1707	1261	4	55	177	53	11	110.000	145	6929374	9,357.840	169.718
UKUPNO	239.473	208.798	652.257	5	37.116	35.353	25.124	16.626	71	467.600	6180	5752145	7.987	3.503	2.844	17	494	1.781	250	33	330.000	305	23429871,3	35,715.054,84	1,645.939,42

DRŽAVNI INSPEKTORAT

PREGLED PO PODRUČJIMA NADZORA

BROJ I VRSTA PODUZETIH MJERA

PODRUČJE NADZORA	BROJ INSPEKCIJSKIH NADZORA	BROJ INSP. NADZORA BEZ POVREDE	BROJ KONTROLA U INSP. NADZORU	BROJ I VRSTA PODUZETIH MJERA																			VRIJEDNOST ROBE IZVAN PROMETA	VRIJEDNOST PRIVREMENO ODUZETE ROBE	
				broj kaznenih djela	broj utvrđenih povreda propisa	broj procesuiranih povreda propisa	broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	broj rješenja prekršajnog suda	PREKRŠAJNI NALOZI		KAZNE NA MJESTU IZVRŠENJA PREKRŠAJA		UPRAVNE MJERE									IMOVINSKA KORIST			
									broj	iznos u kn.	broj	iznos u kn.	broj rješenja	o zabrani rada	o otkla. nedostataka	o vraćanju iznosa	ostalo	broj usmenih rješenja	NAČIN IZVRŠENJA			broj prijedloga			iznos u kn.
																			broj pečaćenja	broj novčanih kazni po čl. 49.	iznos novčanih kazni po čl. 49. ZDI				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.
TRGOVINA	33703	21615	137452	3	13999	13518	9893	6461	20	40600	2549	1333645	3412	1322	986	5	113	1537	110	18	180000	122	19962829,05	27950957,85	1613343,79
UGOSTITELJSTVO	58211	43759	221875	0	18705	17578	11877	7293	49	424000	3111	3996200	3313	1744	1446	5	69	115	139	9	9000	103	1609635,86	8002,50	2433,92
TURIZAM	1829	1419	4198	0	673	625	302	155	1	1000	129	145100	121	92	27	1	1	0	0	5	50000	1	518,00	0,00	0,00
KVALITETA ROBA S UVJERENJEM	127243	126809	239168	0	284	119	114	74	0	0	0	0	437	0	220	0	217	0	0	0	0	13	550479,00	5804187,98	0,00
KOMUNALNO GOSPODARSTVO	449	271	704	0	205	269	257	128	0	0	18	18000	61	21	9	2	29	0	0	1	10000	2	209224,77	0,00	0,00
USLUGE	5054	3481	13305	1	1629	1632	1235	1067	1	2000	298	214900	393	223	85	1	5	83	1	0	0	54	890173,23	493247,13	15228,26
ENERGETIKA	66	61	101	0	5	4	4	6	0	0	0	0	3	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00
OSTALO	12918	11383	35454	1	1616	1608	1442	1442	0	0	75	44300	247	100	71	1	60	46	0	0	0	10	207012,80	1458659,38	14933,45
UKUPNO	239473	208798	652257	5	37116	35353	25124	16626	71	467600	6180	5752145	7987	3503	2844	17	494	1781	250	33	249000	305	23429872,71	35715054,84	1645939,42

TRGOVINA

PREGLED brojačanih pokazatelja rada gospodarskih inspektora od 01.01. do 31.12.2005 g. po područjima nadzora

REDNI BROJ	PODRUČNA JEDINICA	BROJ INSPEKCIJSKIH NADZORA	BROJ INSP. NADZORA BEZ POVREDE	BROJ KONTROLA U INSP. NADZORU	BROJ I VRSTA PODUZETIH MJERA																			VRJEDNOST ROBE IZVAN PROMETA	VRJEDNOST PRIVREMENO ODUZETE ROBE		
					broj kaznenih djela	broj utvrđenih povreda propisa	broj procesuiranih povreda propisa	broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	broj rješenja prekršajnog suda	PREKRŠAJNI NALOZI		KAZNE NA MJESTU IZVRŠENJA PREKRŠAJA		UPRAVNE MJERE												IMOVINSKA KORIST	
										broj	iznos u kn.	broj	iznos u kn.	broj rješenja	o zabrani rada	o otkla. nedostataka	o vraćanju iznosa	ostalo	broj usmenih rješenja	broj pečaćenja	NAČIN IZVRŠENJA		broj prijedloga			iznos u kn.	
																					broj novčanih kazni po čl. 49.	iznos novčanih kazni po čl. 49. ZDI					
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	
1.	PJ RIJEKA	6173	4550	22454	2	1965	1696	1304	635	0	0	390	151300	474	279	45	1	8	141	5	12	120000	28	10658508	2995904,73	547332,55	
2.	PJ ZAGREB	10475	6071	31425	1	4404	4404	3695	2047	0	0	735	304000	1212	101	406		16	689	78	0	0	17	3524786,48	7064667,16	691296,42	
3.	PJ OSIJEK	5970	4710	27533	0	1675	1657	1112	846	0	0	157	64250	430	215	159	3	53	174	12	0	0	23	442833,26	4922414,5	165693,55	
4.	PJ VARAŽDIN	4163	2491	21392	0	2331	2237	1652	1172	0	0	153	50100	188	97	39	0	36	393	0	2	20000	12	50395,31	3750316,46	46547,27	
5.	PJ SPLIT	6922	3793	34648	0	3624	3524	2130	1761	20	40600	1114	763995	1108	630	337	1	0	140	15	4	40000	42	5286306	9217655	162474	
UKUPNO		33703	21615	137452	3	13999	13518	9893	6461	20	40600	2549	1333645	3412	1322	986	5	113	1537	110	18	180000	122	19962829,05	27950957,85	1613343,79	

UGOSTITELJSTVO

PREGLED brožanih pokazatelja rada gospodarskih inspektora od 01.01. do 31.12.2005 g. po područjima nadzora

REDNI BROJ	PODRUČNA JEDINICA	BROJ INSPEKCIJSKIH NADZORA	BROJ INSP. NADZORA BEZ POVREDE	BROJ KONTROLA U INSP. NADZORU	BROJ I VRSTA PODUZETIH MJERA																			VRIJEDNOST ROBE IZVAN PROMETA	VRIJEDNOST PRIVREMENO ODUZETE ROBE	
					broj kaznenih djela	broj utvrđenih povreda propisa	broj procesuiranih povreda propisa	broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	broj rješenja prekršajnog suda	PREKRŠAJNI NALOZI		KAZNE NA MJESTU IZVRŠENJA PREKRŠAJA		UPRAVNE MJERE									IMOVINSKA KORIST			
										broj	iznos u kn.	broj	iznos u kn.	broj rješenja	o zabrani rada	o otkla. nedostataka	o vraćanju iznosa	ostalo	broj usmenih rješenja	broj pečaćenja	NAČIN IZVRŠENJA		broj prijedloga			iznos u kn.
																					broj novčanih kazni po čl. 49.	iznos novčanih kazni po čl. 49. ZDI				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.
1.	PJ RIJEKA	19972	16921	43737	0	3511	3187	2110	1193	0	0	1008	1107150	694	330	299	1	37	27	26	2	20000	25	585336,3	0	1000
2.	PJ ZAGREB	6480	4216	32400	0	3607	3607	2441	1463	0	0	391	494450	480	339	147	2	0	37	37	0	0	0	0	0	0
3.	PJ OSIJEK	4407	3451	13662	0	1231	1230	859	726	0	0	97	98000	308	123	178	0	7	12	35	0	0	10	59914,54	3888,5	0
4.	PJ VARAŽDIN	4080	2773	19438	0	1935	1888	1276	955	0	0	29	38500	85	37	47	0	1	9	3	0	0	6	116834,02	4114	1433,92
5.	PJ SPLIT	23272	16398	112638	0	8421	7666	5191	2956	49	424000	1586	2258100	1746	915	775	2	24	30	38	7	70000	62	847551	0	0
UKUPNO		58211	43759	221875	0	18705	17578	11877	7293	49	424000	3111	3996200	3313	1744	1446	5	69	115	139	9	90000	103	1609635,86	8002,5	2433,92

TURIZAM

PREGLED brožanih pokazatelja rada gospodarskih inspektora od 01.01. do 31.12.2005 g. po područjima nadzora

REDNI BROJ	PODRUČNA JEDINICA	BROJ INSPEKCIJSKIH NADZORA	BROJ INSP. NADZORA BEZ POVREDE	BROJ KONTROLA U INSP. NADZORU	BROJ I VRSTA PODUZETIH MJERA																			VRJEDNOST ROBE IZVAN PROMETA	VRJEDNOST PRIVREMENO ODUZETE ROBE		
					broj kaznenih djela	broj utvrđenih povreda propisa	broj procesuiranih povreda propisa	broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	broj rješenja prekršajnog suda	PREKRŠAJNI NALOZI		KAZNE NA MJESTU IZVRŠENJA PREKRŠAJA		UPRAVNE MJERE												IMOVINSKA KORIST	
										broj	iznos u kn.	broj	iznos u kn.	broj rješenja	o zabrani rada	o otkla. nedostataka	o vraćanju iznosa	ostalo	broj usmenih rješenja	NAČIN IZVRŠENJA			broj prijedloga			iznos u kn.	
																				broj pečaćenja	broj novčanih kazni po čl. 49.	iznos novčanih kazni po čl. 49. ZDI					
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	
1.	PJ RIJEKA	1061	872	1700	0	420	384	155	76	0	0	49	45250	57	47	9	1	0	0	0	5	50000	0	0	0	0	
2.	PJ ZAGREB	232	190	696	0	42	42	39	18	0	0	3	5500	10	9	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3.	PJ OSIJEK	64	59	123	0	5	5	5	7	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
4.	PJ VARAŽDIN	44	33	153	0	15	15	11	6	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5.	PJ SPLIT	428	265	1526	0	191	179	92	48	1	1000	77	94350	51	34	17	0	0	0	0	0	0	1	518	0	0	
UKUPNO		1829	1419	4198	0	673	625	302	155	1	1000	129	145100	121	92	27	1	1	0	0	5	50000	1	518	0	0	

KVALITETA ROBA S UVJERENJEM

PREGLED brožanih pokazatelja rada gospodarskih inspektora od 01.01. do 31.12.2005 g. po područjima nadzora

REDNI BROJ	PODRUČNA JEDINICA	BROJ INSPEKCIJSKIH NADZORA	BROJ INSP. NADZORA BEZ POVREDE	BROJ KONTROLA U INSP. NADZORU	BROJ I VRSTA PODUZETIH MJERA																			VRJEDNOST ROBE IZVAN PROMETA	VRJEDNOST PRIVREMENO ODUZETE ROBE		
					broj kaznenih djela	broj utvrđenih povreda propisa	broj procesuiranih povreda propisa	broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	broj rješenja prekršajnog suda	PREKRŠAJNI NALOZI		KAZNE NA MJESTU IZVRŠENJA PREKRŠAJA		UPRAVNE MJERE												IMOVINSKA KORIST	
										broj	iznos u kn.	broj	iznos u kn.	broj rješenja	o zabrani rada	o otkla. nedostataka	o vraćanju iznosa	ostalo	broj usmenih rješenja	broj pečaćenja	NAČIN IZVRŠENJA		broj prijedloga			iznos u kn.	
																					broj novčanih kazni po čl. 49.	iznos novčanih kazni po čl. 49. ZDI					
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	
1.	PJ RIJEKA	22581	22422	51858	0	159	2	2	0	0	0	0	0	159	0	96	0	63	0	0	0	0	0	0	949207	0	
2.	PJ ZAGREB	70156	70061	70156	0	95	95	95	63	0	0	0	0	95	0	0	0	95	0	0	0	0	0	0	2833681,55	0	
3.	PJ OSIJEK	7966	7963	11955	0	3	3	3	3	0	0	0	0	55	0	25	0	30	0	0	0	0	0	0	1457418,43	0	
4.	PJ VARAŽDIN	10808	10807	28022	0	1	1	1	0	0	0	0	0	8	0	1	0	7	0	0	0	0	0	0	423696	0	
5.	PJ SPLIT	15732	15556	77177	0	26	18	13	8	0	0	0	0	120	0	98	0	22	0	0	0	0	13	550479	140185	0	
UKUPNO		127243	126809	239168	0	284	119	114	74	0	0	0	0	437	0	220	0	217	0	0	0	0	13	550479	5804187,98	0	

KOMUNALNO GOSPODARSTVO

PREGLED brožanih pokazatelja rada gospodarskih inspektora od 01.01. do 31.12.2005 g. po područjima nadzora

BROJ I VRSTA PODUZETIH MJERA

1.	2.	3.	4.	5.	BROJ I VRSTA PODUZETIH MJERA																		26.	27.			
					6.	7.	8.	9.	10.	PREKRŠAJNI NALOZI		KAZNE NA MJESTU IZVRŠENJA PREKRŠAJA		UPRAVNE MJERE								IMOVINSKA KORIST					
										11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	NAČIN IZVRŠENJA		24.			25.		
																				broj kaznenih djela	broj utvrđenih povreda propisa					broj procesuiranih povreda propisa	broj zahjeba za pokretanje prekršajnog postupka
1.	PJ RIJEKA	87	67	184	0	21	21	21	7	0	0	0	0	10	5	1	2	2	0	0	1	10000	1	207712,4	0	0	
2.	PJ ZAGREB	92	76	92	0	16	16	16	31	0	0	0	0	16	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	PJ OSIJEK	49	35	110	0	18	18	14	7	0	0	0	0	10	9	0	0	1	0	0	0	0	1	1512,37	0	0	
4.	PJ VARAŽDIN	138	39	110	0	35	99	98	68	0	0	0	0	7	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	PJ SPLIT	83	54	208	0	115	115	108	15	0	0	18	18000	18	7	8	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO		449	271	704	0	205	269	257	128	0	0	18	18000	61	21	9	2	29	0	0	1	10000	2	209224,77	0	0	

USLUGE

PREGLED brožanih pokazatelja rada gospodarskih inspektora od 01.01. do 31.12.2005 g. po područjima nadzora

REDNI BROJ	PODRUČNA JEDINICA	BROJ INSPEKCIJSKIH NADZORA	BROJ INSP. NADZORA BEZ POVREDE	BROJ KONTROLA U INSP. NADZORU	BROJI VRSTA PODUZETIH MJERA																			VRIJEDNOST ROBE IZVAN PROMETA	VRIJEDNOST PRIVREMENO ODUZETE ROBE		
					broj kaznenih djela	broj utvrđenih povreda propisa	broj procesuiranih povreda propisa	broj zahijeva za pokretanje prekršajnog postupka	broj rješenja prekršajnog suda	PREKRŠAJNI NALOZI		KAZNE NA MJESTU IZVRŠENJA PREKRŠAJA		UPRAVNE MJERE												IMOVINSKA KORIST	
										broj	iznos u kn.	broj	iznos u kn.	broj rješenja	o zabrani rada	o otkla. nedostataka	o vraćanju iznosa	ostalo	broj usmenih rješenja	broj pečaćenja	NAČIN IZVRŠENJA		broj prijedloga			iznos u kn.	
																					broj novčanih kazni po čl. 49.	iznos novčanih kazni po čl. 49. ZDI					
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	
1.	PJ RIJEKA	724	494	1581	0	241	236	138	92	0	0	87	75300	44	44	0	0	0	0	0	0	0	0	3	35900,14	0	0
2.	PJ ZAGREB	1955	1290	5865	1	665	665	562	631	0	0	102	61400	143	9	62	0	0	72	0	0	0	4	523721,39	493247,13	5343,26	
3.	PJ OSIJEK	673	588	1511	0	90	90	66	32	0	0	19	17600	45	34	8	1	2	0	0	0	0	6	12800	0	0	
4.	PJ VARAŽDIN	1087	733	2904	0	379	388	294	172	1	2000	43	17100	54	51	0	0	3	4	1	0	0	15	73319,7	0	9885	
5.	PJ SPLIT	615	376	1444	0	254	253	175	140	0	0	47	43500	107	85	15	0	0	7	0	0	0	26	244432	0	0	
UKUPNO		5054	3481	13305	1	1629	1632	1235	1067	1	2000	298	214900	393	223	85	1	5	83	1	0	0	54	890173,23	493247,13	15228,26	

OSTALO

PREGLED brožanih pokazatelja rada gospodarskih inspektora od 01.01. do 31.12.2005 g. po područjima nadzora

REDNI BROJ	PODRUČNA JEDINICA	BROJ INSPEKCIJSKIH NADZORA	BROJ INSP. NADZORA BEZ POVREDE	BROJ KONTROLA U INSP. NADZORU	BROJ I VRSTA PODUZETIH MJERA																			VRJEDNOST ROBE IZVAN PROMETA	VRJEDNOST PRIVREMENO ODUZETE ROBE		
					broj kaznenih djela	broj utvrđenih povreda propisa	broj procesuiranih povreda propisa	broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	broj rješenja prekršajnog suda	PREKRŠAJNI NALOZI		KAZNE NA MJESTU IZVRŠENJA PREKRŠAJA		UPRAVNE MJERE												IMOVINSKA KORIST	
										broj	iznos u kn.	broj	iznos u kn.	broj rješenja	o zabrani rada	o otkla. nedostataka	o vraćanju iznosa	ostalo	broj usmenih rješenja	broj pečaćenja	NAČIN IZVRŠENJA		broj prijedloga			iznos u kn.	
																					broj novčanih kazni po čl. 49.	iznos novčanih kazni po čl. 49. ZDI					
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	
1.	PJ RIJEKA	1801	1577	2991	0	228	222	183	76	0	0	39	28600	46	38	7	0	0	1	0	0	0	3	24929,4	0	0	
2.	PJ ZAGREB	5703	5084	19390	0	619	619	592	872	0	0	0	0	44	0	32	0	0	12	0	0	0	2	163475,4	377868,98	3890	
3.	PJ OSIJEK	2410	2015	7775	0	448	448	366	270	0	0	29	12900	86	19	21	0	46	32	0	0	0	2	5300	1080790,4	3399,45	
4.	PJ VARAŽDIN	1591	1460	2702	0	138	138	128	95	0	0	3	900	17	7	0	0	8	1	0	0	0	2	13220	0	400	
5.	PJ SPLIT	1413	1247	2596	1	183	181	173	129	0	0	4	1900	54	36	11	1	6	0	0	0	0	1	88	0	7244	
UKUPNO		12918	11383	35454	1	1616	1608	1442	1442	0	0	75	44300	247	100	71	1	60	46	0	0	0	10	207012,8	1458659,38	14933,45	

DRŽAVNI INSPEKTORAT
Služba nadzora u području rada
i zaštite na radu
Odjel radnih odnosa

PREGLED VAŽNIJIH PODATAKA O RADU INSPEKTORA RADA ZA RADNE ODNOSU U 2005. GODINI

Redni broj	Područna jedinica	Prosječan broj inspektora koji su efektivno radili tijekom cijele godine	Ukupan broj nadzora	Utvrđeno stanje										Poduzete mjere											
				Ukupan broj radnika kod poslodavca ili u org. jed.	Broj radnika koji su radili nezakonito				Broj stranaca koji rade protivno propisima	Broj radnika za koje je utvrđeno da im poslodavac nije uručio obračune plaća		Broj pritužbi žena uz čl. 30. ZR	Broj radnika za koje je utvrđeno da nezakonito rade						Broj obavijesti drugim tijelima	Prekršajni postupak					
					Bez uručene potvrde o sklopljenom ugovoru o radu	Bez uručene prijave na obvezno mir. I zdr. osiguranje	Bez prijave nadležnim tijelima osiguranja	Uz prijavu nadl. tijelima osig. sa zakašnjenjem		čl. 91. st. 1. ZR	čl. 91. st. 2. ZR		Prekovremeno		Noću		U preraspodijeljeno m radnom vremenu			Kojima je uskraćeno pravo na tjedni odmor	Broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	Broj prekršaja (propis i članak)	Prekršajni nalog	Broj rješenja - zaključaka	Broj prijava s prijedlogom za pokretanje kaznenog postupka
													Ukupno	Od toga žena	Ukupno	Od toga žena	Ukupno	Od toga žena							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
1.	PJ ZAGREB	23	4533	227442	1140	232	1023	746	286	899	4083	2	1452	721	119	108	1	0	242	1758	2367	5771	5	169	22
2.	PJ OSIJEK	15	1951	27298	684	614	1048	180	76	554	434	0	2145	966	195	191	45	0	789	965	1031	3748	0	93	24
3.	PJ SPLIT	14	3045	58161	1197	194	811	388	442	551	782	1	1082	605	39	22	182	120	1184	1384	1621	4371	0	209	8
4.	PJ RIJEKA	11	2182	39837	796	206	664	270	523	358	273	2	495	274	39	36	89	72	240	855	1535	3717	1	254	4
5.	PJ VARAŽDIN	6,9	1223	32810	531	66	500	76	46	295	133	3	510	307	89	88	59	14	154	499	646	2065	0	55	18
	UKUPNO	69	12934	385548	4348	1312	4046	1660	1373	2657	5705	8	5684	2873	481	445	376	206	2609	5461	7200	19672	6	780	76

DRŽAVNI INSPEKTORAT
Služba nadzora u području rada i zaštite na radu
Odjel radnih odnosa

**PODACI O NADZORU PROVEDBE ODREDBI ČL. 35. ZAKONA O PRAVIMA HRVATSKIH BRANITELJA
IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI (ZOPHB) u 2005. GODINI**

Redni broj	PODRUČNA JEDINICA	ZAHTJEVI ZA NADZOROM PROVEDBE ČL. 35. ZOPHB		NAČIN RJEŠAVANJA ZAHTJEVA				Br. zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka zbog počinjenog prekršaja iz čl. 35. ZOPHB
		Broj ukupno zaprimljenih zahtjeva	Broj zahtjeva iz stupca br. 3. koje je inspektor rada dostavio na nadležno postupanje drugim insp. službama	Broj zahtjeva koji su pozitivno riješeni	Broj zahtjeva koji su bili neutemeljeni	Broj zahtjeva po kojima je postupak u tijeku	Broj zahtjeva po kojima je postupak obustavljen	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Područna jedinica Zagreb	14	2	5	6	1	0	5
2.	Područna jedinica Osijek	4	2	2	0	0	0	2
3.	Područna jedinica Split	13	5	0	6	2	0	0
4.	Područna jedinica Rijeka	0	0	0	0	0	0	0
5.	Područna jedinica Varaždin	1	0	0	1	0	0	0
U K U P N O:		32	9	7	13	3	0	7

BROJČANI PODACI O RADU INSPEKTORA RADA ZA RADNE ODNOSE U 2005. GODINI

PODRUČNA JEDINICA	Nadzor nad		Broj insp. pregleda	Broj predmeta										
	Objekti ma	Tijelima		NEUPRAVNIH				UPRAVNIH						
				Prijava i/ili pred-stavki	Zapisnika o pregl.	Uvjeta suglas-nosti i sl.	Ostalo	Pokrenutih postupaka	Donijetih rješenja		Neriješenih	Izvrš. rješenja bez izv. postupka	Zaklj. O dozvoli izvrš.	Provedenih izvrš.
									I°	II°*				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. Područna jedinica Zagreb	/	/	4533	2056	4533	0	0	156	169	0	0	169	0	0
2. Područna jedinica Osijek	/	/	1951	532	1951	0	52	93	93	0	0	93	0	0
3. Područna jedinica Split	/	/	3045	733	3045	0	0	210	209	0	1	208	1	0
4. Područna jedinica Rijeka	/	/	2182	696	2182	0	4	249	254	0	0	254	0	0
5. Područna jedinica Varaždin	/	/	1223	696	1223	0	0	56	55	0	0	55	0	0
UKUPNO:	/	/	12934	4713	12934	0	56	764	780	0	1	779	1	0

* Sukladno odredbama čl. 11. st. 3. Zakona o Državnom inspektoratu (NN br. 76/99, 96/03, 151/03, 160/04, 174/04, 33/05, 48/05. i 129/05) o žalbama protiv prvostupanjskog rješenja inspektora rada odlučuje Povjerenstvo Državnog inspektorata. Povjerenstvo je po žalbama protiv spomenutih rješenja donijelo 51 drugostupanjsko rješenje.

BROJČANI PODACI O PODUZETIM MJERAMA ODGOVORNOSTI U 2005. GODINI

PODRUČNA JEDINICA	Broj. inspek. rješenja o prekr.		Broj izrečenih kazni na mjestu izvršenja prekršaja	Broj podnijetih prijava		Ukupan broj zaprimljenih odluka, odluka o zastari i izrečenih kazni					
	I°	II°		za prekršaj	za kazneno djelo	Prekršaji			Kaznena djela		
						odluka	zastara	kazni	odluka	zastara	kazni
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Područna jedinica Zagreb	/	/	0	2367	22	1627	586	1759	3	0	0
2. Područna jedinica Osijek	/	/	2	1031	24	1152	454	1467	8	0	1
3. Područna jedinica Split	/	/	0	1621	8	1189	301	1426	4	0	0
4. Područna jedinica Rijeka	/	/	0	1535	4	1105	539	1307	0	0	0
5. Područna jedinica Varaždin	/	/	0	646	18	430	85	1028	1	0	1
UKUPNO	/	/	2	7200	76	5503	1965	6987	16	0	2

TABELA 5 A

**PODACI O USTROJU I BROJU INSPEKTORA U
IZVJEŠTAJNOM RAZDOBLJU**

DRŽAVNI INSPEKTORAT - Služba nadzora u području rada i zaštite na radu

Odjel radnih odnosa

INSPEKTORI RADA ZA RADNE ODNOSI

Inspektori	Broj inspektora				Ostali	
	Po Pravilniku	Stanje 31. 12. 2005.	Primljenih	Napustili Inspektorat	Držav. službenici	Namještenici
U sjedištu Državnog inspektorata – Odjel radnih odnosa	8	5	1	/	/	/
U PODRUČNIM JEDINICAMA INSPEKTORATA * (ukupno)	123	100	2	3	4	/
Područna jedinica Osijek	21	20	/	/	2	/
Područna jedinica Rijeka	21	15	/	/	1	/
Područna jedinica Split	25	22	/	/	1	/
Područna jedinica Varaždin	18	12	1	1	/	/
Područna jedinica Zagreb	38	31	1	2	/	/
SVEUKUPNO	131	105	3	3	4	/

* Područne jedinice Državnog inspektorata ustrojene su sukladno odredbama čl. 8. Zakona o Državnom inspektoratu (NN br. 76/99, 96/03, 151/03, 160/04, 174/04, 33/05, 48/05, 129/05 i 140/05) i čl. 27. Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata (NN br. 66/05).

- Područna jedinica Osijek sa sjedištem u Osijeku obuhvaća područje Brodsko-posavske, Osječko-baranjske, Požeško-slavonske, Virovitičko-podravске i Vukovarsko-srijemske županije,
- Područna jedinica Rijeka sa sjedištem u Rijeci obuhvaća područje Istarske, Ličko-senjske, Primorsko-goranske županije i dijela otoka Paga koji pripada Zadarskoj županiji,
- Područna jedinica Split sa sjedištem u Splitu obuhvaća područje Dubrovačko-neretvanske, Splitsko-dalmatinske, Šibensko-kninske i Zadarske županije,
- Područna jedinica Varaždin sa sjedištem u Varaždinu obuhvaća područje Krapinsko-zagorske, Koprivničko-križevačke, Međimurske i Varaždinske županije,
- Područna jedinica Zagreb sa sjedištem u Zagrebu obuhvaća područje Bjelovarsko-bilogorske, Karlovačke, Sisačko-moslavačke, Zagrebačke županije i Grada Zagreba.

Napomena: U broj inspektora uračunati su i načelnica Odjela radnih odnosa, voditelji Odsjeka za nadzor u području radnih odnosa, a u «ostalim državnim službenicima» iskazani su vježbenici – stručni suradnici u području radnih odnosa.

**PODACI O USTROJU I BROJU INSPEKTORA U
IZVJEŠTAJNOM RAZDOBLJU**

DRŽAVNI INSPEKTORAT - Služba nadzora u području rada i zaštite na radu

Odjel zaštite na radu

INSPEKTORI RADA ZA ZAŠTITU NA RADU

Inspektori	Broj inspektora				Ostali	
	Po Pravilniku	Stanje 31. 12. 2005.	Primljenih	Napustili Inspektorat	Držav. službenici	Namještenici
U sjedištu Državnog inspektorata – Odjel radnih odnosa	7	4	/	/	/	/
U PODRUČNIM JEDINICAMA INSPEKTORATA * (ukupno)	120	85	4	6	1	/
Područna jedinica Osijek	23	20	2	1	1	/
Područna jedinica Rijeka	20	13	/	1	/	/
Područna jedinica Split	23	16	1	1	/	/
Područna jedinica Varaždin	17	9	/	/	/	/
Područna jedinica Zagreb	37	27	1	3	/	/
SVEUKUPNO	127	89	4	6	1	/

* Područne jedinice Državnog inspektorata ustrojene su sukladno odredbama čl. 8. Zakona o Državnom inspektoratu (NN br. 76/99, 96/03, 151/03, 160/04, 174/04, 33/05, 48/05, 129/05 i 140/05) i čl. 27. Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata (NN br. 66/05).

- Područna jedinica Osijek sa sjedištem u Osijeku obuhvaća područje Brodsko-posavske, Osječko-baranjske, Požeško-slavonske, Virovitičko-podravске i Vukovarsko-srijemske županije,
- Područna jedinica Rijeka sa sjedištem u Rijeci obuhvaća područje Istarske, Ličko-senjske, Primorsko-goranske županije i dijela otoka Paga koji pripada Zadarskoj županiji,
- Područna jedinica Split sa sjedištem u Splitu obuhvaća područje Dubrovačko-neretvanske, Splitsko-dalmatinske, Šibensko-kninske i Zadarske županije,
- Područna jedinica Varaždin sa sjedištem u Varaždinu obuhvaća područje Krapinsko-zagorske, Koprivničko-križevačke, Međimurske i Varaždinske županije,
- Područna jedinica Zagreb sa sjedištem u Zagrebu obuhvaća područje Bjelovarsko-bilogorske, Karlovačke, Sisačko-moslavačke, Zagrebačke županije i Grada Zagreba.

Napomena: U broj inspektora uračunati su i načelnica Odjela radnih odnosa, voditelji Odsjeka za nadzor u području zaštite na radu i voditelji ispostava (3) bez g. Vakanjca, stručnog suradnika.

BROJČANI PODACI O RADU INSPEKTORA ZA ZAŠTITU NA RADU u 2005. G.

2005. g.

Tablica 2.

DRŽAVNI INSPEKTORAT	Nadzor nad		Broj inspekcijskih nadzora *	Broj predmeta											Broj naređenih mjera		Drugi stručni poslovi ***
	Objektima	Tijelima		Neupravnih				Upravnih							Zapiskom	Izvršenih mjera	
				Prijava i/ili predstavka	Zapishnika o pregledu	Uvjeta, suglasnosti i sl.	Ostalo **	Pokrenutih postupaka	Donijetih rješenja		Neriješenih	Izvršenih rješenja bez izvršenog postupka	Zaključaka o dozvoli izvršenja	Provedenih izvršenja			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	I st.	II st.	12	13	14	15	16	17	18
Područna jedinica Osijek			2847	14	1986		31	492	695		63	610	14	8			238
Područna jedinica Rijeka			2057	12	1311		12	376	376		36	215	69	56			291
Područna jedinica Split			2225		1413		36	480	722		80	610	22	10			228
Područna jedinica Varaždin			1342		1131		15	143	164			164					336
Područna jedinica Zagreb			3667	102	2441		8	721	1079		1	1051	25	2			131
Odjel zaštite na radu			405	206	182		7	10		14		14					25
UKUPNO			12543	334	8464		109	2222	3036	14	180	2664	130	76			1249

* broj inspekcijskih nadzora (sa priloženim 1.414 kontrolna nadzora) nad primjenom propisa zaštite na radu kod pravnih i fizičkih osoba, osim u djelatnosti rudarstva, oružanim snagama, redarstvenim službama, na plovnim objektima i na poslovima razminiranja

** nadzor nad radom inspektora glede donijetih akata povodom ozljeda na radu, broj mišljenja, odgovori na upite i sl.

*** broj sudjelovanja u odborima za zaštitu na radu, stručnim skupovima, sastancima i dr.

BROJČANI PODACI O PODUZETIM MJERAMA ODGOVORNOSTI INSPEKTORA RADA ZA ZAŠTITU NA RADU U 2005. G.

2005. g.

Tablica 3.

DRŽAVNI INSPEKTORAT	Broj inspekcijskih rješenja o prekršajima		Broj kazni na mjestu izvršenja prekršaja	Broj podnetih prijava			Ukupan broj zaprimljenih odluka, odluka o zastari i izrečenih kazni					
	I. st.	II. st.		za prekršaj	za privredni prijestup	za kazneno djelo	Prekršaji			Kaznena djela		
							odluka	zastara	kazni	odluka	zastara	kazni
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Područna jedinica Osijek			34	386		17	341	58	564	7		4
Područna jedinica Rijeka			38	287		22	171	95	155	7		
Područna jedinica Split			4	406		26	101	113	194	5		
Područna jedinica Varaždin			1	118		16	87	33	54			
Područna jedinica Zagreb			14	553		26	399	155	300	4		1
UKUPNO			91	1750		107	1099	454	1267	23		5

PREGLED VAŽNIJIH PODATAKA O UVJETIMA RADA ŽENA

PODRUČNE JEDINICE		broj žena obuhvaćenih nadzorom	broj žena koje rade na poslovima s posebnim uvjetima rada	broj žena koje su raspoređene na poslove na kojima prema propisima ne smiju raditi	ozljede na radu i prof. bolesti iz čl.72, st.1. i 4. ZZR - broj žena	ozljede na radu iz čl.72. st.2. ZZR - broj žena	broj poduzetih inspekcijskih mjera - žene								
redni broj	ŽUPANIJE						izdano rješenja				broj zahtjeva za pokretanje postupka	zahtjeva za pokretanje postupka			
							o otklanjanju nedostataka		"zabranama"			broj zahtjeva	broj prekršaja	broj zahtjeva	broj počinjeja
							broj rješenja	broj nedostataka	broj rješenja	broj "zabrana"					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	PJ OSIJEK ukupno	5741	770	3	27	18	65	119	10	23	0	32	55	0	0
1	Brodsko-posavska	879	15		1		13	15				13	17		
2	Osječko-baranjska	3134	187	3	15		46	86	6	17		15	24		
3	Požeško-slavonska	837	168		4	11	1	3				1	3		
4	Virovitičko-Podravska	521	396				2	12	2	4		2	10		
5	Vukovarsko-Srijemska	370	4		7	7	3	3	2	2		1	1		
	PJ RIJEKA ukupno	1542	82	0	16	0	11	14	3	5	0	9	13	0	0
1	Istarska	251	43		2										
2	Ličko-Senjska	640			4		1	1	1	2		1	4		
3	Primorsko-Goranska	651	39		10		10	13	2	3		8	9		
	PJ SPLIT ukupno	11050	1598	4	24	101	23	39	23	40	0	35	59	1	1
1	Dubrovačko-Neretvanska	522	160		4	4	11	20	4	4		13	24		
2	Splitsko-Dalmatinska	7359	1075		16	67	8	13	14	22		17	26		
3	Šibensko-Kninska	989	206		2	21	2	3	3	5		3	5	1	1
4	Zadarska	2180	157	4	2	9	2	3	2	9		2	4		
	PJ VARAŽDIN ukupno	3493	46	0	8	12	3	7	0	0	0	1	1	1	1
1	Krapinsko-zagorska	1492	30		2									1	1
2	Koprivničko-Križevačka	1254	2		2		1	2							
3	Međimurska	186			2										
4	Varaždinska	561	14		2	12	2	5				1	1		
	PJ ZAGREB ukupno	13360	1418	8	43	54	18	33	4	11	0	6	13	0	0
1	Bjelovarsko-Bilogorska	642	21		4		2	2				1	1		
2	Karlovačka	184	168	8	6		2	4	2	9		2	3		
3	Sisačko-Moslavačka	3426	813		13	24	1	1	1	1					
4	Zagrebačka	225	2		1		8	15				1	6		
5	Grad Zagreb	8883	414		19	30	5	11	1	1		2	3		
	UKUPNO	35186	3914	15	118	185	120	212	40	79	0	83	141	2	2

IZVJEŠĆE INSPEKTORA RADA ZA ZAŠTITU NA RADU O UTVRĐENIM NEZAKONITOSTIMA I PODUZETIM MJERAMA U PODRUČJU ZAŠTITE MALODOBNIKA U 2005. G.

tablica 5b

Redni broj	Tvrtka, sjedište i adresa poslodavca	Datum nadzora	UTVRĐENO STANJE												PODUZETE MJERE							NAPOMENA	
			Broj malodobnika raspoređen protivno čl. 34. ZZR, u svezi odredaba Pravilnika o poslovima s posebnim uvjetima rada		utvrđen broj malodobnika protivno čl. 41 st. 5. Zakona o radu i čl. 40. Zakona o zaštiti na radu		utvrđen broj malodobnika protivno čl. 62. st. 3. Zakona o radu i čl. 40. Zakona o zaštiti na radu		UTVRĐENE OZLJEDE NA RADU						iz rješenja o zabranama ili udaljavanju .... iz stupaca 11,16,19,20,21,22,23,24,25,27 i 28 (broj malodobnika)	PREKRŠAJNI POSTUPAK			Broj prekršajnih naloga	Broj rješenja - zaključaka	Broj kaznenih prijava		Broj obavijesti drugim tijelima (specificirati kojima)
									lake	teške	smrtne	Broj zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka	Broj prekršaja (propis i članak)	Broj rješenja za pokretanje prekršajnih postupaka		Broj rješenja - zaključaka	Broj kaznenih prijava	Broj obavijesti drugim tijelima (specificirati kojima)					
1	2	3	19	20	24	27	28	29	30	31	32	33	34	36	37	38	39	41	42	43	44		
1.	"Lokve" d.d., Lokve, Homer 39	30.09.05 , 18.10.05		1		1								1	1	(1), čl.40. ZNR							
2.	Pekarski obrt PEKARA SIRAČ, vl. Miroslav Lukač, Sirač, S. Radića 97	07.05.05.							1						1	(3), čl.18., 27. ZNR							
3.	G.O." Laguna", Požega, Rajsavac 78	12.09.05.	1	1		1		1							1	(2), čl. 27. i čl. 34.ZNR							
UKUPNO:			1	2		2		1		1				1	3	6							

PODACI O DJELATNOSTIMA, POSLOVIMA I SPOLU MALODOBNIKA PREMA NALAZIMA INSPEKTORA RADA U PODRUČJU ZAŠTITE
MALODOBNIKA U 2005. g.

tablica 5c

Red. br.	Tvrtka i sjedište poslodavca	Djelatnost poslodavca	Poslovi na kojima je malodobnik zatečen	Broj malodobnika po spolu	
				Muški	Ženski
1	2	3	4	5	6
1.	"Lokve" d.d. Lokve, Homer 39	Drvena industrija	Održavanje ventilacije, rad na visini	1	0
2.	Pekara Sirač, obrt, vl. Miroslav Lukač, Sirač, S. Radića 97	15.81.0	Strojno oblikovanje tijesta za kruh	1	
3.	G.O. "Laguna", Požega, Rajsavac 78	45 građevinarstvo	građevinski radnik	1	
4.	Ranel d.o.o., Trnovec, Gajeva 3	31200 Proizvodnja opreme za distr. i kontrolu ele. Energije	Praktična nastava	3	
UKUPNO:				6	

- PODRUČJA DJELATNOSTI POSLODAVACA KOD KOJIH JE OBAVLJEN NADZOR ZBOG OZLJEDA NA RADU

2005. g.

Tablica 6.

Oznaka djelatnosti	Naziv područja djelatnosti	Broj pojedinačnih težih ozljeda radnika	Broj skupnih ozljeda/broj ozljeđenih radnika	Broj smrtnih slučajeva radnika na radu	OD UKUPNO STRADALIH			
					MUSKA RACA	ZENA	UCENIKA	DRUGIH OSOBA
1	2	3	4	5	6	7	8	9
A	Poljoprivreda, lov i sumarstvo	108		6	108	6		
B	Ribarstvo	3		1	4			
C	Rudarstvo	2			2			
D	Prerađivačka industrija (bez brodogradnje)	376	5 11	3	348	41	1	
DM35.1	Gradnja i popravak brodova i čamaca	37		3	40			
E	Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	43	3 6	1	47	3		
F	Graditeljstvo	247	11 23	27	293	3	1	
G	Trgovina, popravak motornih vozila i predmeta za kućanstvo	67		2	51	16	2	
H	Ugostiteljstvo	23			11	12		
I	Promet, skladištenje i veze	71	1 2	1	70	2	2	
J	Financijsko posredovanje	4			1	3		
K	Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	5			2	3		
L	Javna uprava, obrana, obvezno socijalno osiguranje	4		1	3	1		
M	Obrazovanje	16			8	8		
N	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	17	1 2		5	14		
O	Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	32	1 2		28	5		1
P	Privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem							
Q	Izvanteritorijalne organizacije i tijela							
UKUPNO		1055	22 46	45	1021	118	6	1

* u stupac 6. i 7. upisuju se osobe sukladno čl. 5. st. 1. podstavci 1., 2., 4., i 5. ZZR i nelegalno zaposleni radn

* u stupac 8. upisuju se osobe sukladno čl. 5. st. 1. podstavak 3. ZZR

* u stupac 9. upisuju se osobe sukladno čl. 5. st. 2. ZZR

BROJ OZLJEDA RADNIKA NA RADU I NEZGODA KOJE SU IZAZVALE PROMJENE NA SREDSTVIMA RADA

2005

Tablica 7.

Str. 1.

Šifra izvora	Naziv izvora ozljeda	Broj ozljeđenih radnika na radu
1	2	3
POSTROJENJA STROJEVI I UREĐAJI		
101	Energetska postrojenja	15
102	Tehnološka postrojenja	19
103	Postrojenja za kemijsko-tehnološke procese	2
104	Postrojenja i instalacije za skladištenje i prijenos materijala i tvari svih vrsta	19
105	Strojevi na vlastiti pogon	7
106	Prijenosnici snage	
107	Uređaji i strojevi za preradu te mehaničku i toplinsku obradu kovina	42
108	Strojevi i uređaji za iskorištavanje šuma i obradu drva i sličnog materijala	87
109	Poljoprivredni strojevi i uređaji	9
110	Strojevi i uređaji za proizvodnju papira	5
111	Strojevi i uređaji za proizvodnju tekstila	5
112	Strojevi i uređaji za proizvodnju kože i krzna	
113	Grafički strojevi i uređaji	5
114	Građevni strojevi i uređaji	39
115	Strojevi i uređaji za izradu gume i gumenih proizvoda	3
116	Strojevi za proizvodnju obuće	
117	Strojevi i uređaji za proizvodnju prehrambenih proizvoda i pića	19
118	Strojevi i uređaji za proizvodnju i preradu duhana	3
150	Ostala navedena postrojenja, strojevi i uređaji	18
TRANSPORTNA SREDSTVA		
201	Prijevozna sredstva željezničkog prometa	18
202	Prijevozna sredstva cestovnog prometa	33
203	Prijevozna sredstva pomorskog prometa	
204	Prijevozna sredstva riječkog i jezerskog prometa	
205	Prijevozna sredstva zračnog prometa	
206	Sredstva za vertikalni prijenos tereta	34
207	Dizala	6
208	Sredstva za horizontalni prijenos tereta	52
250	Ostala transportna sredstva	12
SREDSTVA OPREME		
301	Boce za komprimirane plinove	2
302	Kesoni, oprema za ronjenje	1
303	Ložišta, sustavi i instalacije za zagrijavanje	1
304	Rashladni sustavi i uređaji	
305	Električni uređaji, naprave, instalacije i alat na električni pogon	14
306	Skele	54
307	Pokretne rampe i ljestve	59
308	Alat na mehanički pogon (osim električnoga)	5
309	Ručni alat	24
310	Ostala oprema	70

Šifra izvora	Naziv izvora ozljeda	Broj ozljeđenih radnika na radu
1	2	3
IZVORI OVISNI O PROCESU RADA		
401	Eksplozivne tvari	3
402	Prašina	
403	Leteći komadići i čestice	7
404	Plinovi, pare i dimovi	6
405	Kemijske štetnosti	1
406	Ionizacijska zračenja	
407	Neionizacijska zračenja	
408	Zagrijani materijal i tvari	5
409	Pothlađeni materijal i tvari	1
450	Drugi izvori u radom procesu	87
RADNA SREDINA		
501	Objekti za rad s pripadajućim prostorijama, instalacijama i uređajima	49
502	Prostorije i površine za kretanje osoba na radu	119
503	Pomoćne prostorije i njihove instalacije i uređaji	7
504	Prostori, površine i pripadajuće instalacije izvan navedenih objekata i prostorija s kojih se obavlja rad i po kojima se kreću osobe na radu	97
505	Elementarne nepogode	2
506	Požar	
507	Poplava	2
508	Radni okoliš	21
550	Drugi izvori u radnom okolišu	10
DRUGI IZVORI		
601	Drugi radnici sudionici u procesu rada	4
602	Životinje	3
603	Viša sila	1
604	Protupravno djelovanje trećih osoba	4
605	Drugi sudionici koji su izvor ozljeda radnika	2
606	Ostali izvori ozljeda radnika na radu	33
UKUPNO		1146

NAČIN NASTANKA OZLJEDE NA RADU

2005. g.

Tablica 8.

Šifra načina nastanka ozljede	Način nastanka ozljede	Broj ozljeda
1	2	3
1	Pad radnika (s visine, u dubinu, na istoj ravnini)	458
2	Pad predmeta na radnika (zbog odronjavanja, rušenja)	158
3	Sudar radnika s predmetima (pokretnim i nepokretnim, udari predmeta po kojima se hoda, posjekotine, ubodi i sl.)	200
4	Uklještenje radnikova tijela između pokretnih i nepokretnih predmeta, strojeva, uređaja i alata; nagnječenje, gaženje radnika i sl.)	217
5	Prekomjerna tjelesna naprezanja ili pogrešni pokreti radnika (pri dizanju, guranju i vučenju predmeta, rukovanju sredstvima rada, pri penjanju i sl.)	31
6	Radnikova izloženost (toplini, hladnoći, vlazi, povišenom ili sniženom atmosferskom tlaku, prekomjernoj buci, vibracijama ili tresenju, nepovoljnim klimatskim uvjetima i sl.)	13
7	Dodir predmeta pod naponom električne struje	20
8	Utjecaj štetnih tvari ili radijacije na radnika (štetno djelovanje prašine, dimova, plinova, para, krutih i tekućih agensa, ionizacijskog i neionizacijskog zračenja i dr.)	14
9	Ostali načini nastanka ozljeda na radu koji nisu navedeni pod oznakama od 1 do 8 i onih koji se zbog pomanjkanja podataka ne mogu svrstati u navedene oznake	30
UKUPNO		1146

UZROČI OZLJEDA RADNIKA NA RADU I NEZGODA KOJE SU IZAZVALE PROMJENE NA SREDSTVIMA RADA

2005.

Tablica 9

Str. 1

Sifra uzroka ozljeda na radu	Naziv uzroka ozljeda na radu	Broj ozljeđenih radnika na radu
1	2	3
NEPRIMJENJENA OSNOVNA PRAVILA NA RADU		
811	Neispravnost sredstava rada	53
812	Neispravnost, skliskost ili zakrčenost prolaza i površina s kojih se obavlja rad	108
813	Pomanjkanje ili neispravnost zaštitnih ograda i drugih naprava za zaštitu radnika od pada s visine ili u dubinu	59
814	Pomanjkanje ili neispravnost zaštitne naprave na oruđu za rad	25
815	Pomanjkanje ili neispravnost zaštite od slučajnog dodira dijelova pod naponom električne struje	6
816	Pomanjkanje ili neispravnost zaštite od opasnog dodira napona električne struje	2
817	Pomanjkanje ili neispravnost zaštite od atmosferskog pražnjenja	
818	Pomanjkanje ili neispravnost zaštite od statičkog elektriciteta	1
819	Pomanjkanje ili neispravnost toplinske izolacije	
820	Neispravnost energetske instalacije i uređaja za provođenje plinova, para, tekućina, komprimiranog zraka i dr.	2
821	Neispravnost cijevnih vodova za provođenje kiselina, lužina i drugih otrovnih i jetkih tvari	
822	Pomanjkanje zaštite od požara i eksplozije	2
823	Pomanjkanje zaštite od visoke i niske temperature	
824	Pomanjkanje zaštite od toplinskog zračenja	
825	Pomanjkanje ili neispravnost zaštite od energije zračenja	
826	Pomanjkanje zaštite od buke i vibracije	
827	Pomanjkanje ili neispravnost zaštite od kemijskih faktora radnog okoliša (otrovnih i nadražljivih plinova i para, otrovnih i štetnih dimova, prašine i magle, otrovnih, jetkih i agresivnih tekućina i krutih agensa)	
828	Pomanjkanje ili neispravnost zaštite od bioloških faktora radnog okoliša (bakterija, virusa, gljivica i parazita)	
829	Pomanjkanje ili neispravnost sigurnosnih instrumenata, aparata i uređaja na sredstvima rada, kao što su: sigurnosni ventili, signalni, zvučni i optički uređaji, automatski elektronski i kompjutorski uređaji za kontrolu i vođenje procesa i sl.	
830	Pomanjkanje odgovarajućeg osvjetljenja	1
831	Pomanjkanje ili neispravnost ventilacije prostora	
832	Pomanjkanje ili neispravnost naprave za odstranjivanje štetnih plinova, para i prašine	
833	Poremećaji u tehnološkom radnom procesu	49
850	Ostala neprimjenjena osnovna pravila zaštite na radu koja nisu navedena pod oznakama od 811 do 833	39

Šifra uzroka ozljeda na radu	Naziv uzroka ozljeda na radu	Broj ozlijeđenih radnika na radu
1	2	3
NEPRIMJENJENA POSEBNA PRAVILA ZAŠTITE NA RADU		
851	Pomanjkanje posebnog uvjeta glede radnikove dobi	1
852	Pomanjkanje posebnog uvjeta glede stručne sposobnosti	18
853	Pomanjkanje posebnog uvjeta glede zdravstvenog, tjelesnog ili psihičkog stanja	4
854	Pomanjkanje posebnog uvjeta glede psihofiziološke i psihičke sposobnosti	3
855	Izvođenje radne operacije na način protivan pravilima zaštite na radu	551
856	Izvođenje radne operacije bez uporabe odgovarajućeg zaštitnog sredstva ili neispravnog osobnog zaštitnog sredstva	24
857	Zamor radnika zbog teškog ili prekovremenog rada, nedovoljnog odmora isl.	3
858	Rad bez razrađene radne tehnologije i posebnih uputa za izvođenje složenih poslova i radnih zadataka	31
859	Slaba organizacija rada	48
860	Akutne i kronične bolesti (posljedica poremećaja funkcije organa, pijenje alkohola, fizički nedostaci, grčevi, vrtoglavice i dr.)	13
870	Ostala neprimjenjena posebna pravila zaštite na radu	80
880	Protupravno djelovanje treće osobe	14
891	Viša sila	8
UKUPNO		1146

TABELA 1**GODIŠNJE IZVJEŠĆE ODJELA U PODRUČJU POSUDA POD TLAKOM (1.1. – 31.12.05.)
BROJČANI PODACI RADA INSPEKTORA POSUDA POD TLAKOM**

<i>Redni broj</i>	<i>NAZIV DJELATNOSTI</i>	<i>Kolicina</i>
1.	<i>BROJ INSPEKTORSKIH PREGLEDA</i>	<i>4496</i>
2.	<i>BROJ INSPEKTORSKIH PREGLEDA U SJEDIŠTU INSPEKTORATA</i>	<i>1646</i>
3.	<i>BROJ INSPEKTORSKIH PREGLEDA IZVAN SJEDIŠTA INSPEKTORATA</i>	<i>2850</i>
4.	<i>BROJ RIJEŠENIH PREDMETA-UPRAVNIH</i>	<i>4186</i>
5.	<i>BROJ RIJEŠENIH PREDMETA- NEUPRAVNIH</i>	<i>526</i>
6.	<i>BROJ NERIJESENIH PREDMETA (U TOKU RIJEŠAVANJE)</i>	<i>322</i>
7.	<i>DONJETIH RJEŠENJA ZA NOVE TLAČNE OBJEKTE</i>	<i>198</i>
8.	<i>DONJETIH RJEŠENJA ZA IZGRADNJU ILI REKONSTRUKCIJU KOTLOVNICA</i>	<i>17</i>
9.	<i>IZDATO NOVIH CERTIFIKATA –UPORABNIH DOZVOLA)</i>	<i>2053</i>
10.	<i>IZVRŠENIH NOSTRIFIKACIJA PRI UVOZU TLAČNE OPREME</i>	<i>115</i>
11.	<i>UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA VANJSKIH I UNUTARNJIH</i>	<i>7208</i>
12.	<i>UKUPNO IZVRŠENIH TLAČNIH PROBA</i>	<i>4025</i>
13.	<i>BROJ ZAPISNIKA O PREGLEDIMA I ISPITIVANJIMA</i>	<i>5819</i>
14.	<i>BROJ IZDATIH RJEŠENJA ZA BOCE ZA TEHNIČKE PLINOVE</i>	<i>3080</i>
15.	<i>BROJ ISPITANIH BOCA ZA TEHNIČKE PLINOVE</i>	<i>61606</i>
16.	<i>BROJ IZDATIH RJEŠENJA ZA BOCE ZA UNP</i>	<i>1764</i>
17.	<i>BROJ ISPITANIH BOCA ZA UKAPLJENI NAFTNI PLIN PROPAN-BUTAN</i>	<i>436076</i>

NAPOMENA: Opći trend pada broja novoizgrađenih objekata i opreme se nastavlja.

TABELA 2.

BROJČANI PODACI O PREGLEDIMA I ISPITIVANJIMA TLAČNE OPREME U SASTAVU HRVATSKE VOJSKE OD STRANE INSPEKTORA INSPEKCIJE POSUDA POD TLAKOM

<i>REDNI BROJ</i>	<i>NAZIV DJELATNOSTI</i>	<i>KOLIČINA</i>
1.	<i>BROJ PREGLEDA I ISPITIVANJA</i>	<i>202</i>
2.	<i>BROJ VANJSKIH I UNUTARNJIH PREGLEDA</i>	<i>129</i>
3.	<i>BROJ TLAČNIH PROBA</i>	<i>72</i>
4.	<i>BROJ ISPITANIH BOCA ZA RAZNE TEHNIČKE PLINOVE</i>	<i>289</i>
5.	<i>BROJ MJERA UPISANIH U ZAPISNIK I CEERTIFIKAT</i>	<i>40</i>

TABELA 3.

BROJČANI PODACI O PODUZETIM MJERAMA OD STRANE INSPEKTORA INSPEKCIJE POSUDA POD TLAKOM

<i>RED. BR.</i>	<i>NA ŠTO SE ODNOSI</i>	<i>KOLIČINA</i>
1.	<i>UKUPAN BROJ ZAPISNIKA O PREGLEDIMA I ISPITIVANJIMA</i>	<i>5819</i>
2.	<i>BROJ NAREĐENIH MJERA PRI IZDAVANJU RJEŠENJA</i>	<i>211</i>
3.	<i>BROJ NAREĐENIH MJERA PREMA UPISU U ZAPISNIK I CERTIFIKAT</i>	<i>2160</i>
4.	<i>IZREČENE TRAJNE ZABRANE RADA ZA STACIONARNU OPREMU</i>	<i>95</i>
5.	<i>IZREČENE PRIVREMENE ZABRANE RADA DOK SE NE OTKLONE UOČENI NEDOSTACI ZA STACIONARNU OPREMU</i>	<i>463</i>
6.	<i>BROJ TRAJNO ODBAČENIH BOCA ZA UKAPLJENI NAFTNI PLIN PROPAN-BUTAN</i>	<i>18522</i>
7.	<i>BROJ TRAJNO ODBAČENIH BOCA ZA TEHNIČKE PLINOVE</i>	<i>3637</i>

BROJČANI PODACI O PODUZETIM MJERAMA ODGOVORNOSTI

DRŽAVNI INSPEKTORAT Nadzor u području posuda pod tlakom	Broj inspekcijskih rješenja o prekršaju		Broj kazni na licu mjesta Povreda materijalnih propisa	Broj podnijetih prijava			Ukupan broj zaprimljenih odluka, odluka o zastari i izrečenih kazni									Broj novčanih kazni za neizvršenje zaključka o dozvoli izvršenja rješenja	
	I	II		Neizvršenje rješenja zbog	za prekršaj za privredni prijestup	za kazneno djelo	Prekršaji			Privredni prijestupi			Kaznena djela			podnijetih zahtjeva za naplatu novčane kazne	zaprimljenih odluka o naplati novčanih kazni
							odluka	kazni	zastara	odluka	zastara	kazni	odluka	kazni			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

